ПРА ПАМЫЛКІ БАЦЬКОЎ ПЕРШАКЛАСНІКАЎ

Сямейная газета

АКУНУЦЦА Ў КРЫНІЦУ І МЁДУ ПАКАШТАВАЦЬ 13

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

15 ЖНІЎНЯ 2019 г. ЧАЦВЕР № 153 (29020)

ЦЫТАТА ДНЯ

Ігар ПЕТРЫШЭНКА, намеснік прэм'ер-міністра:

«Турызм — важная сфера эканомікі, патэнцыял якой далёка не цалкам рэалізаваны. У 2018 годзе экспарт турыстычных паслуг склаў каля $230 млн, але я ўпэўнены, што гэты паказчык можа быць значна вышэйшы. Для развіцця турсферы ў краіне прымаюцца канкрэтныя крокі. На мінулым тыдні быў падпісаны ўказ аб аб'яднанні Гродзенскай і Брэсцкай бязвізавых тэрыторый. Акрамя таго, бязвізавая зона пашырана. Фактычна ніякіх бар'ераў для наведвання рэгіёнаў няма. Гэта яшчэ больш прастымулюе экспарт турыстычных паслуг. Цяпер задача за туркампаніямі, прыватным бізнесам, занятым у гэтай сферы. У Беларусі ёсць што прапанаваць і паказаць замежнікам і ў гістарычным, і ў аздараўленчым, і ў іншых відах турызму. Аднак важна не проста прывабіць турыста, а стварыць яму камфортныя ўмовы ў плане пражывання, грамадскага харчавання. Тут ёсць над чым папрацаваць, асабліва ў невялікіх населеных пунктах».

ДЫСЦЫПЛІНА ДАРАЖЭЙ ЧЫМ ЗОЛАТА

Прэзідэнт наведаў з рабочай паездкай Касцюковіцкі раён

Фота БелТА.

Свой візіт у паўночна-ўсходнія рэгіёны Магілёўскай вобласці Аляксандр Лукашэнка анансаваў 29 ліпеня падчас узгаднення прызначэння кіраўнікоў мясцовых органаў улады. Доўга чакаць лідара краіны не прыйшлося — крыху больш чым праз два тыдні яго верталёт прызямліўся на ўсходзе краіны.

Касцюковічы — на самым усходзе Беларусі, на мяжы з расійскай Браншчынай. Рэгіён, які багаты карысными выкапнямі (цэментнай, цэглавай сыравінай, гравіем, торфам), пасля чарнобыльскай катастрофы страціў вельмі шмат. 40 працэнтаў зямель, 78 населеных пунктаў, дзе пражывала 11 тысяч чалавек, былі забруджаны радыеактыўнымі рэчывамі.

Падчас ліпеньскай сустрэчы Прэзідэнт падкрэсліў: яго цікавіць, як рэалізуецца ўказ па сацыяльна-эканамічным развіцці паўночна-ўсходняга рэгіёна Магілёўшчыны і адпаведная рэгіянальная праграма, разлічаная да 2020 года. Размова пра Крычаўскі, Клімавіцкі, Краснапольскі, Касцюковіцкі, Слаўгарадскі, Чэрыкаўскі і Хоцімскі раёны. Згодна з Указам № 235 ад 8 чэрвеня 2015 года, шэраг прэферэнцый, ільгот для прадпрымальнікаў і жыхароў гэтых мясцовасцяў павінны паспрыяць развіццю эканомікі і дабрабыту насельніцтва.

Выкананне ўказа і праграмы развіцця стала галоўнай тэмай нарады, якая праходзіла ўчора ў Касцюковічах.

САКРЭТЫ МАГІЛЁЎСКІХ РЫБАВОДАЎ

Першы пункт візіту Аляксандра Лукашэнкі — Адкрытае акцыянернае таварыства «Фарэлевая гаспадарка «Лахва». Прадпрыемства складаецца з некалькіх комплексаў. У Касцюковіцкім раёне размешчаны вытворчы ўчастак «Фарэлевая гаспадарка «Высокае», заснаваны ў сакавіку 2015 года. У год у Касцюковічах можна вырошчваць да 300 тон радужнай стронгі.

За апошні час на комплексе распрацавана адметная стратэгія рыбаводства. Калі раней прадпрыемства рэалізоўвала ў асноўным жывую рыбу, то цяпер прадае 80 % перапрацаванай прадукцыі. Прэзідэнт даў даручэнне да канца года актуалізаваць праграму па развіцці рыбаводства і сфармуляваць канкрэтныя прапановы па падваенні вытворчасці. Займацца рыбаводствам, на думку лідара краіны, трэба не толькі на Магілёўшчыне.

СТАР. 2

Выбары-2019

Ажыўленне кампаніі чакаецца з пачаткам восені

Пра гэта паведаміла старшыня Цэнтральнай камісіі Беларусі па выбарах і правядзенні рэспубліканскіх рэферэндумаў Лідзія ЯРМОШЫНА.

«Першы этап, які мы зараз праходзім, — падача дакументаў у склады акруговых выбарчых камісій з боку палітычных партый і грамадскіх аб'яднанняў. Некаторыя з іх ужо правялі свае пасяджэнні, прыносяць дакументы ў абласныя і Мінскі гарадскі выканаўчыя камітэты і адпаведныя мясцовыя Саветы дэпутатаў. Апошні тэрмін падачы дакументаў — 30 жніўня. Камісіі будуць утвораны да 2 верасня ўключна, — нагадала яна каляндарны план бягучай выбарчай кампаніі ў ніжнюю палату беларускага парламента. — Вось з 2 верасня ўжо і пачнецца нейкае ажыўленне, бо з гэтага моманту патэнцыйныя кандыдаты ўжо могуць падаваць дакументы аб рэгістрацыі ініцыятыўных груп па іх вылучэнні».

СТАР. 2

КОРАТКА

- **Заяўкі на летні ЧС па біятлоне ў «Раўбічах» падалі 27 нацыянальных федэрацый.**
- Беларускія мытнікі афармляюць партыю экспартных тавараў пры адданым выпуску не больш за пяць хвілін.
- **У Белавежскай пушчы пройдзе Дзень жывой археалогіі.**
- У Японіі за тыдзень ад спёкі памерлі 23 чалавекі.

ISSN 1990 - 763X

Расклад на заўтра

ШТО Ў МЕНЮ ШКОЛЬНІКА

Рол «Маленькі Цэзар» і катлета «Выдатнік» сталі любімымі стравамі юных мінчан

Абед у школьнай сталоўцы ў новым навучальным годзе абыдзецца бацькам не больш чым у 2,5 рубля. Якім будзе меню вучняў і якія стравы больш за ўсё любяць беларускія школьнікі, а таксама чаго не хапае ў рацыёне дзяцей і дарослых беларусаў, расказалі дыетолагі, прадстаўнікі камбіната школьнага харчавання і іншыя спецыялісты.

Папулярныя стравы застануцца

Рол «Маленькі Цэзар» (або шаўрма, як празвалі яго самі школьнікі) — адна з самых любімых страў беларускіх вучняў. Назвалі яе па аналогіі з вядомым салатам «Цэзар», бо складаецца страва з амаль тых жа інгрэдыентаў. Мяса курыцы, апрацаванае ашчаджальным спосабам, капуста, памідор і соус са смятаны. Усё гэта загортваецца ў тонкі лаваш — і самае папулярнае блюда мінскіх школьнікаў гатова.

— Нам нават тэлефанавалі бацькі і скардзіліся, што мы кормім дзяцей шаўрмой. Але ж гэта іншая страва. Тут усе прадукты дазволеныя для харчавання дзяцей, — дзеліцца **намеснік начальніка аддзела арганізацыі гандлю і грамадскага харчавання Галоўнага ўпраўлення спажывецкага рынку Мінгарвыканкама Марына ДЗЯКАВА.** — У дзяцей жа гэта любімая страва.

Таксама сярод упадабаных школьнікамі — запяканка з сыру-рыкоты, катлеты «Выдатнік» (з курацiны і свініны) і «Карпыч» (з карпа).

— Рыбу, у тым ліку і карпа, дзеці не вельмі любяць. Але мы вырашылі паэксперыментаваць: зрабілі катлету «Карпыч». Дзеці папрасілі дадаваць менш часнаку — і катлета пайшла на ўра, — расказвае спецыяліст. — Традыцыйная запяканка з тварагу з разынкамі не вельмі падабалася школьнікам. Мы зрабілі яе з беларускай рыкоты — і ўсе з задавальненнем ядуць. Нават кандытарскія вырабы, якія прадаюцца ў школьных буфетах, мы імкнёмся рабіць больш карыснымі — у якасці начынкі для булачак і піражкоў выкарыстоўваем фрукты.

Марына Дзякава падкрэсліла, што сумесна з Нацыянальнай акадэміяй навук былі распрацаваны біялагічна актыўныя дабаўкі, якія ўтрымліваюць вітаміны A, E, D, кальцый і магній, — яны будуць дадавацца ў ежу. Таксама дзецям ільготных катэгорый прапануюць батончык «Гематагеша».

СТАР. 4

ДЫСЦЫПЛІНА ДАРАЖЭЙ ЧЫМ ЗОЛАТА

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

«Чаго мы баімся? Дробязі гэтай, малька, яны створаць колькі хочаш. Але трэба пабудаваць памяшканне, участкі для вырошчвання гатовай рыбы. Гэта невялікія грошы. Што такое тры мільёны? Калі па-сапраўднаму ўзяцца за гэта, дык і менш, чым тры, — сказаў Прэзідэнт. — Самае прыцягальнае, што тэхналогіі выдатныя, можам выпускаць прадукцыю, рынкі для збыту ёсць».

САМАЯ «ГАРАЧАЯ» ТЭМА ЛЕТА

Губернатар Магілёўскай вобласці Леанід Заяц падчас наведвання фарэлевай гаспадаркі далажыў аб сацыяльна-эканамічным развіцці рэгіёна, ходзе ўборачнай кампаніі, нарыхтоўцы кармоў.

«Для збожжа патрэбны вельмі жорсткі кантроль. Асабліва ў Магілёўскай вобласці. Правільна заўважана, тэхналагічнай дысцыпліны тут няма, усё па-даўнейшаму, не ва ўсіх, канешне, гаспадарках. Але ў добрай палавіне думаюць, маўляў, упіхнём гэта зерне ў рукаў без кансерванту і будзе добра. Гэта не так. У лепшым выпадку будзе, як у народзе кажуць — кісляцё, а ў горшым выпадку — усё згніе. Таму трэба ўзяць пад кантроль і той недабор, які, магчыма, будзе па каласавых збожжавых, кампенсаваць кукурузным зернем», — загадаў кіраўнік краіны.

Сушыць кукурузнае зерне дорага, таму такім метадам захоўваць трэба частку, а астатняе нарыхтоўваць танней з дапамогай поліэтыленавых рукавоў.

«Вось учора мне Шарснёў дакладваў, што нават у Віцебскай вобласці яны ўжо за год паспрабавалі і зразумелі, што гэта добры тэхналагічны прыём для таго, каб як мага танней захаваць кукурузнае зерне», — паведаміў Аляксандр Лукашэнка.

ДРУГОЕ ДЫХАННЕ ДЛЯ РЭГІЁНАЎ

Пасля наведвання гаспадаркі, на нарадзе Аляксандр Лукашэнка нагадаў пра сваё абяцанне на месцы разгледзець сітуацыю па рэалізацыі Указа № 235 і праграмы развіцця паўднёва-ўсходняга рэгіёна Магілёўскай вобласці. «Яны (раёны. — «Зв.») больш за ўсё на Магілёўшчыне пацярпелі ў свой час у сувязі з катастрофай на Чарнобыльскай атамнай станцыі. І ў мэтах актывізацыі сацыяльна-эканамічнага развіцця гэтага рэгіёна чатыры гады таму было прынятае рашэнне аб стымуляванні развіцця гэтых раёнаў», — звярнуў увагу лідар дзяржавы.

Нарада мела кантрольны характар: абмяркоўвалася эфектыўнасць згаданых рашэнняў і ацэньваліся прамежкавыя вынікі.

«Жыццё на месцы не стаяла. Адбыліся пэўныя зрухі да лепшага, створаны новыя прадпрыемствы, з'явіліся новыя людзі. Але як мне дакладваюць, праблем хапае. Рэалізаваны асобныя праекты ў дрэваапрацоўцы, мадэрнізаваны цэментныя прадпрыемствы, створаны дадатковыя рабочыя месцы ў прадпрыемальніцкім асяродку, уведзена ў эксплуатацыю больш за 125 тысяч квадратных метраў жылля», — пералічыў Прэзідэнт, заўважыўшы, што пры гэтым запланаваныя праграмай мерапрыемствы ажыццяўляюцца маруднымі тэмпамі.

Асобныя пункты дакумента выключаюцца, сродкі, якія выдзеляныя, не асвойваюцца. Жаданага ўсплёску дзелавой актыўнасці не адбылося, ды і колькасць занятых у эканоміцы скарацілася.

«Усё б нічога, калі б стварылі высокатэхналагічную вытворчасць, дзе замест сотні чалавек працуюць дзесяць. Ці як мы зараз былі на высокатэхналагічным рыбакомплексе, там працуюць усяго, па-мойму, шэсць чалавек. Страху няма ў тым, што скарацілася занятасць і няма беспрацоўя — гэта добра. Але паўстае пытанне прыцягнення сюды дадатковага насельніцтва і разам з тым стварэння для іх месца пражывання і работы», — заявіў беларускі лідар.

Галоўнае патрабаванне Аляксандра Лукашэнкі ад кіраўнікоў дзяржаўнага і мясцовага ўзроўню — людзі павінны быць упэўнены ў заўтрашнім дні, мець работу, годны заробак і камфортныя ўмовы для пражывання.

ЗАНЯЦЦА «ЗЯМНЫМІ» ПРАБЛЕМАМІ

Прэзідэнт звярнуў увагу на пытанне забеспячэння спецыялістаў жыллём. Узводзіць кватэры трэба пад адпаведныя прадпрыемствы і іх супрацоўнікаў: будуецца завод — будуецца жыллё.

«Давайце будаваць дамы для канкрэтных людзей, тады будзе карысць. І тады магчыма пракантраляваць і спытаць», — сказаў Аляксандр Лукашэнка.

Кіраўніцтву вобласці Прэзідэнт даў даручэнне дэталёва разгледзець і актуалізаваць праграму развіцця рэгіёна. Пачаць работу неабходна адразу пасля нарады.

Патрабуе лідар краіны і дысцыпліны пры ўборцы ўраджаю і падрыхтоўцы да сяўбы азімых. «Азімыя 75 працэнтаў будзеце сеяць. Правільна, трэба пасеяць. І дзень, і ноч будзем сеяць, гэта абсалютна правільна. І гэта павінна быць ва ўсёй краіне», — пагадзіўся Аляксандр Лукашэнка.

Землі Магілёўскай вобласці Прэзідэнт назваў запушчанымі і заклікаў займацца «зямнымі» пытаннямі: «І калі вы бачыце, што там ёсць кармы, можна ставіць комплекс, можна свінаводчы, калі запыт на свініну вы бачыце». Удзяліць у гэтым ключы трэба ўвагу і кантролю за афрыканскай чумой свіней, якая захапіла суседнія вобласці Расіі. Ёсць запыт і на ялавічыну — з боку кітайскага рынку.

«Рынак ёсць, умеем гэта рабіць. Паглядзелі, у Касцюковічах трэба паставіць комплекс па вытворчасці малака. Мы ўмеем іх будаваць. Там ёсць землі, там ёсць людзі, можна яшчэ пяць-шэсць дамоў пабудаваць для таго, каб спецыялісты былі на гэтым комплексе. Туды іх прывезці, пасяліць», — прыводзіць прыклад кіраўнік Беларусі.

Пункт росту для любога рэгіёна — запыт рынку. Перспектыўныя нішы можна знайсці заўсёды — гэта і рыбаводства, і перапрацоўка драўніны і іншыя.

ІНІЦЫЯТЫВА — АД МЯСЦОВАЙ УЛАДЫ

Ёсць пытанні і па мясцовых кадравых рэсурсах. На думку Прэзідэнта, выканкамы нават «патроны не падносяць». Старшыні райвыканкамаў павінны дапамагаць кіраўніцтву вышэйшага ўзроўню, даваць парады, прапаноўваць ідэі.

Звярнуўся Прэзідэнт да прадстаўнікоў улады з патрабаваннем адказнага стаўлення да сельскагаспадарчай тэхнікі: «Мы на 30 працэнтаў, нават больш, можам вырашыць праблему толькі за кошт дысцыпліны. Не трэба ніякіх грошай, трэба проста дысцыпліна».

Падводзячы вынікі нарады, Аляксандр Лукашэнка прызнаўся: чатыры гады таму мучыўся пытаннем, ці існуе праблема гэтых рэгіёнаў, і не быў упэўнены ў неабходнасці вырашэння задач паўднёва-ўсходніх раёнаў Магілёўскай вобласці ў той час.

«Я выходзіў з жыцця: усё роўна нам калісьці прыйдзецца гэтым пытаннем займацца. І тады даручыў не дзяржаўную праграму распрацаваць, — канстатаваў беларускі лідар. — А сказаў, хай вобласць распрацоўвае гэту праграму і рэалізоўвае. А ўказ, які я падпісаў, гэта каб падперці вас, каб вы рухаліся, вырашаючы тыя праблемы, якія вы тут на месцы бачыце».

Задачы праграмы сёння — атрымаць аддачу ад гэтых раёнаў, каб грамадзяне жылі годна і ганарыліся сваёй малой радзімай.

Прэзідэнт адзначыў: улады ведаюць, што трэба рабіць для рэгіёна, і яны гэта зробяць. «Хто не ўмее — навучым, хто не хоча — заставім. Іншага не дадзена. Але гэты рэгіён кожны год павінен дэманстраваць дынаміку росту. Паказальнікі простыя, як у сельскай гаспадарцы, прамысловасці і іншых. Хочаце малы, сярэдні бізнес, індывідуальных прадпрымальнікаў, калі ласка, займайцеся, але запомніце — правільна тут сказаў старшыня камітэта, колькі парадзілі, столькі і знішчылі гэтых сярэдніх, малых і іншых. Патрэбны моцныя прадпрыемствы, якія могуць працаваць доўга, трывала і гэта — упэўненасць людзей», — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка.

Прадпрыемствы, якія зарабляюць грошы, створаць падмурак і для вырашэння праблем сацыяльнай сферы ў раёнах.

Пасля заканчэння нарады жыхары Касцюковічаў чакалі размовы з Прэзідэнтам. Ён адзначыў, што кожны з іх павінен сам адчуваць адказнасць за будучыню свайго рэгіёна, а дзяржава дапаможа там, дзе гэта асабліва неабходна.

Марыя ДАДАЛКА.

Ажыўленне кампаніі чакаецца з пачаткам восені

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

На гэты момант Цэнтральная камісія рыхтуе наступнае пасяджэнне, якое пройдзе 28 жніўня і будзе прысвечана пытанням работы кандыдатаў са СМІ, паведаміла старшыня ЦВК. «Гэта пытанні размеркавання эфірнага часу, вызначэнне друкаваных сродкаў масавай інфармацыі, дзе будуць публікавацца перадвыбарныя праграмы кандыдатаў у дэпутаты, і фарміраванне Назіральнага савета па інфармацыйных спрэчках, — сказала Лідзія Ярмошына. — Папярэдне мы ўжо прапанавалі міністру інфармацыі спіс кандыдатур, бо яны рэкамендуюцца ім. Гэта, па традыцыі, будзе орган пад кіраўніцтвам першага намесніка міністра інфармацыі».

ЦВК плануе, што ўсе кандыдаты ў дэпутаты, якія будуць балатавацца па горадзе Мінску, атрымаюць эфірны час на канале «Беларусь 3», тыя, хто будзе балатавацца па Мінскай вобласці — «СТВ», тым, хто будзе балатавацца па абласцях, свой эфірны час дадуць абласныя тэлерадыёкампаніі. Выступленні па радыё прапануюцца толькі на дзяржаўных абласных радыёстанцыях і на «Радыё-Мінск». Што датычыцца друкаваных выданняў, плануецца, што перадвыбарныя праграмы можна будзе размясціць у двух цэнтральных газетах: «Звязда» і «Рэспубліка». У якасці альтэрнатывы кандыдатам будзе прапанавана таксама магчымасць размясціць праграмы ў абласных або раённых і гарадскіх газетах. Там, дзе акруга складаецца з некалькіх раёнаў, можна будзе надрукаваць сваю праграму ў кожнай раённай газеце акругі.

Акрамя таго, на наступным пасяджэнні ЦВК будзе прынятая пастанова аб парадку дэклaравання маёмасці і даходаў кандыдатаў у дэпутаты.

Лідзія Ярмошына паведаміла журналістам, што пакуль у ЦВК не паступала скаргаў на мясцовыя органы ўлады.

«Усе мясцовыя ўлады адкрылі на сваіх афіцыйных інтэрнэт-парталах спецыяльную рубрыку, дзе апублікавалі тэрмін і месца прыёму дакументаў па вылучэнні ў склады акруговых выбарчых камісій. У канцы жніўня ўсе мясцовыя выканаўчыя і распарадчыя органы павінны прыняць рашэнне аб месцах, якія будуць забароненыя для правядзення пікетаў па зборы подпісаў», — дадала яна.

Лідзія Ярмошына таксама нагадала, што збор сродкаў на перадвыбарную кампанію ў Беларусі строга рэгламентаваны. Сродкі можна збіраць у асабісты фінансавы фонд кандыдата ў дэпутаты толькі пасля рэгістрацыі кандыдата. «Да таго ж, іх нельга збіраць праз інтэрнэт, бо гэта ўсё падкантрольна: уносіць грошы могуць толькі грамадзяне Беларусі, пры гэтым паўналетнія. Таму гэта робіцца праз адкрыццё рахунку ў Беларусбанку, куды могуць паступаць грошы ад грамадзян і юрыдычных асоб: да пяці базавых велічынь ад грамадзяніна, і да 10 базавых велічынь — ад кампаніі. Уся сума — 1000 базавых велічынь або 25 500 рублёў — можа быць унесеная і самім грамадзянінам, які ўдзельнічае ў перадвыбарнай гонцы», — давяла старшыня ЦВК.

Яна адзначыла, што перыяд правядзення кампаніі вельмі спрыяльны для выбараў. «Кампанія праходзіць, як мне здаецца, у палітычна стабільных умовах», — сказала Ярмошына.

Характарызуючы спецыфіку беларускіх выбарчых кампаній у цэлым, параўноўваючы іх з замежнымі, Лідзія Ярмошына адзначыла, што «ў нас выбары сацыяльныя». Так, кандыдаты бясплатна атрымліваюць вялікія магчымасці для перадвыбарчай агітацыі — выступленні ў дзяржаўнай прэсе, удзел у тэледэбатах і г. д.

Старшыня ЦВК нагадала, што ў Беларусі няма галасавання па партыйных спісах. «І таму ў нас немагчыма прыкрыцца папулярным брэндам — кожны павінен нешта з сябе ўяўляць», — падкрэсліла яна.

Кіраўнік Цэнтрвыбаркама дадала, што не бачыць нічога, што ашаламляльным чынам адрознівала б цяперашнюю выбарчую кампанію ад папярэдніх. Аднак асаблівасці ёсць. Так, плануецца больш шырока выкарыстоўваць інфармацыйныя тэхналогіі. «Хутка запрацуе праграма для мабільных тэлефонаў, дзе можна будзе вызначыць месцазнаходжанне выбарчага ўчастка і пазнаць нумар выбарчай акругі. Гэта вялікая дапамога для зборшчыкаў подпісаў», — анансавала адно з нававядзенняў Лідзія Ярмошына.

Сёлета арганізатары выбараў будуць яшчэ больш узмоцнена працаваць над забеспячэннем правоў асоб з абмежаванымі фізічнымі магчымасцямі, дадала яна. Так, усім тэлеканалам прапанавана, і яны пагадзіліся забяспечыць субцітрамі выступленні кандыдатаў. Акрамя таго, на выбарчых участках будуць ствараца спецыяльныя месцы для галасавання людзей з абмежаванымі фізічнымі магчымасцямі. «Гэта значыць альбо будуць ствараца спецыяльныя, больш шырокія кабіны для галасавання, альбо выдзяляцца месцы з нізкім сталом», — сказала старшыня Цэнтрвыбаркама.

Вольга МЯДЗВЕДЗЕВА.

Юбілейны генетычны пашпарт

У Рэспубліканскім цэнтры геномных біятэхналогій Інстытута генетыкі і цыталогіі НАН Беларусі такія дакументы для жыхароў Беларусі і іншых краін складаюцца з 2010 года. 14 жніўня Інстытут генетыкі чакаў свайго 15-тысячнага кліента.

Генетычны пашпарт — гэта дакумент, у якім прыводзяцца звесткі аб генетычных асаблівасцях чалавека. Менавіта гены ў вялікай ступені адказныя не толькі за нашу знешнасць і здольнасці, але і за наша здароўе. Таму вельмі важна вызначыць, да якіх захворванняў у чалавека ёсць схільнасць, асабліва калі яны залежаць не толькі ад генаў, але і ад ладу жыцця. Калі такая схільнасць выяўлена, можна правесці прафілактыку і прадухіліць хваробу.

У цэнтры праводзіцца тэсціраванне на генетычную схільнасць да сардэчна-сасудзістых захворванняў, дыябету, астэапарозу, метабалічнага сіндрому. Тэсціруюцца і спартсмены для выяўлення спрыяльных і неспрыяльных для спорту генетычных асаблівасцяў. Найбольш запатрабаваная паслуга — выяўленне генетычных прычын невынашвання цяжарнасці. Большая частка генетычных пашпартоў выдадзена жанчынам менавіта з гэтай праблемай.

Генетычны аналіз у тым ліку дазваляе вызначыць індывідуальную адчувальнасць да лекаў. Лабараторыя генетыкі чалавека Інстытута генетыкі і цыталогіі НАН адзіная ў СНД мае міжнародную акрэдытацыю ў галіне генетычнага аналізу.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Аты-баты

ЗА МЕСЯЦ ДА ВЯЛІКІХ ВУЧЭННЯЎ

Фота БелТА.

Сумеснае аператыўнае вучэнне «Шчыт Саюза — 2019» пройдзе з 13 да 19 верасня на палігоне паблізу населенага пункта Муліна Ніжагародскай вобласці Расіі. Пра гэта на брыфінгу паведаміў начальнік Генеральнага штаба Узброеных Сіл Беларусі — першы намеснік міністра абароны генерал-маёр Алег БЕЛАКОНЕЎ. Ён будзе кіраваць ходам вучэння ад беларускага боку. Ад Расіі аналагічныя абавязкі ўскладзены на камандуючага войскамі Заходняй ваеннай акругі Узброеных Сіл Аляксандра Жураўлёва.

— Вучэнне «Шчыт Саюза — 2019» — гэта заключны этап двухгадовага цыкла сумеснай падрыхтоўкі Узброеных Сіл Беларусі і Расіі, — зазначыў Алег Белаконеў. — Яно носіць планавы характар і праводзіцца раз на два гады па чарзе на тэрыторыі кожнай з краін. Задума вучэння распрацавана з улікам аналізу магчымых варыянтаў узнікнення ваеннай пагрозы Саюзнай дзяржаве і разгортвання ваеннага канфлікту. Практыка паказвае, што ён пачынаецца з дзеянняў тэрарыстаў, сепаратыстаў, іншых незаконных узброеных фарміраванняў. Іх падтрымліваюць трэція сілы. Гэты варыянт і будзе адпрацаваны падчас вучэння.

Апошнім часам вучэнні аб'яднаных узброеных сіл блока НАТА праходзяць ва Усходняй Еўропе паблізу нашых граніц. Разам з тым «Шчыт Саюза — 2019» было вырашана праводзіць не на пагранічных палігонах, а ў глыбіні тэрыторыі Расіі. Зроблена гэта з улікам таго, каб не абвастраць абстаноўку у Еўропе. А яшчэ — паказаць зацікаўленасць нашага боку знізіць градус напружання.

Вучэнне будзе праводзіцца ў два этапы.

Першы з іх працягнецца трое сутак. На ім будуць адпрацаваны пытанні прымянення рэгіянальнай групоўкі войскаў. Злучэнні і воінскія часці будуць непасрэдна на месцах вырашаць задачы, скіраваныя на недапушчэнне дэстабілізацыі абстаноўкі ў зонах адказнасці. Таксама яны падрыхтуюцца да баявых дзеянняў ва ўмовах нанясення праціўнікам ракетных і артылерыйскіх удараў.

Другі этап разлічаны на чацвёра сутак. Ён будзе прысвечаны пытанням кіравання войскамі, падтрымання ўзаемадзеяння і іх усебаковага забеспячэння падчас абарончых дзеянняў. А таксама — стабілізацыі абстаноўкі.

— Варта зазначыць, што колькасць ваеннаслужачых і баявой тэхнікі, якія ўдзельнічаюць у вучэнні, не перавышае ўзровень, вызначаны для абавязковага назірання ў адпаведнасці з міжнароднымі дагаворамі, — кажа Алег Белаконеў. — Так, у ім будзе задзейнічана каля 12 тысяч вайскоўцаў, да 950 адзінак тэхнікі і каля 70 самалётаў і верталётаў. Аб гэтым Расія загадзя паведаміла дзяржавам — удзельніцам АБСЕ, згодна з нормамі Венскага дакумента 2011 года.

Ад Беларусі ў Ніжагародскую вобласць адправіцца больш за чатыры тысячы чалавек асабовага складу, больш за 30 танкаў, 80 баявых браніраваных машын, каля 50 рэактыўных сістэм залпавага агню і мінамётаў. Паветраны эшалон складуць паўтара дзясятка самалётаў і верталётаў.

Назад у пункты пастаяннай дыслакацыі ў Беларусі яны вернуцца да 4 кастрычніка.

Валяр'ян ШКЛЕННІК.

Як нас дураць

Крадуць грошы з картак

Гэтымі днямі жыхарам Гродна тэлефанавалі з розных нумароў невядомыя грамадзяне. Чалавек на другім канцы провада прадстаўляўся супрацоўнікам фінансавай установы і казаў, што з пластыкавай карткай могуць быць праблемы, а для таго, каб іх вырашыць, неабходна ўдакладніць усе адпаведныя рэквізіты плацежнага сродку.

Заклапочаныя грамадзяне перадавалі неабходную інфармацыю «фінансісту», а як вынік — праз некаторы час з іх рахункаў знікалі грошы. На 13 жніўня ў Кастрычніцкі РАУС Гродна з падобнымі заявамі звярнуліся восем грамадзян. У аднаго з пацярпелых выкрадзена 800 рублёў.

Паводле слоў **першага намесніка начальніка Кастрычніцкага РАУС горада Гродна падпалкоўніка міліцыі Вячаслава ДЗЕМІДОВІЧА,** пры правядзенні праверкі праваахоўнікам удалося ўстанавіць, што зламыснікі выкарыстоўвалі камп'ютарную праграму, якая змяняе нумар тэлефона. Дачыненне рэальных уладальнікаў нумароў да таго, што адбывалася, не пацвярджаецца. «Цяпер мы праводзім комплекс аператыўна-вышуковых мерапрыемстваў, накіраваных на ўстанаўленне асобы ці групы асоб, якія ўчынілі гэтае дзеянне. Хацелася б нагадаць грамадзянам, што нікому нельга перадаваць рэквізіты сваёй банкаўскай карткі. Супрацоўнікі фінансавай установы, банка не будуць прасіць вас прадставіць падобную інфармацыю, тым больш — з дапамогай званкоў», — расказаў Вячаслаў Дземідовіч.

...БО ПРОЗВІШЧА БЫЛО АДНОЛЬКАВАЕ

Гісторыя гэтая, як паведаміў афіцыйны прадстаўнік УУС Гомельскага аблвыканкама Віталь ПРЫСТРОМАЎ, пачалася яшчэ ў красавіку гэтага года, калі ў офіс аднаго з аператараў сотавай сувязі ў Гомелі звярнуўся абуралы кліент. Мужчына не разумеў, чаму ён павінен выплачваць растэрміноўку за тэлефон, які не купляў. Разбірацца ў перыпетыях справы пачалі супрацоўнікі БЭЗ Цэнтральнага РАУС г. Гомеля.

Вывучыўшы фінансавую дакументацыю, аператыўнікі высветлілі, што дамову на продаж сотавага тэлефона аформіў спецыяліст па рабоце з кліентамі з такім самым прозвішчам, як і ў таго абуранага гамяльчаніна.

Супрацоўнік кампаніі, даведаўшыся, што ім усур'ёз зацікавіліся праваахоўныя органы, адмоўчвацца не стаў і расказаў пра схему сваіх незаконных продажаў.

Малады чалавек вырашыў зарабіць на перапродажы сотавых тэлефонаў. «Пакупнікамі» выступілі яго сваякі. Па надуманых падставах ён браў у іх пашпарты і афармляў куплю мабільнікаў у растэрміноўку. Стрыечныя і траюрадныя сёстры, браты, дзядзькі і цёткі, натуральна, нават і не ведалі пра тое, што набылі дарагі тавар. Мабільнікі, дарэчы, выбіраліся нятанныя, ад тысячы рублёў і вышэй. Але, каб палегчыць фінансавую нагрузку, тэрмін растэрміноўкі ставіўся максімальна працяглы.

Затым гамяльчанін размяшчаў аб'явы аб продажы сотавых прылад на гандлёвых інтэрнэт-пляцоўках. «Трубкі» сыходзілі хутка, бо кошт быў значна ніжэйшы за рыначны. Атрыманыя такім чынам грошы трацілася на даўгі і забавы. З канца кастрычніка 2018-га да красавіка 2019-га хлопец паспеў аформіць у растэрміноўку 13 апаратаў сотавай сувязі на агульную суму 14 286 рублёў.

Па гэтай справе (крадзеж шляхам злоўжывання службовымі паўнамоцтвамі) міліцыяй узбуджана крымінальная справа. Аператыўнікам ужо ўдалося знайсці восем сотавых тэлефонаў, прычым не толькі ў Гомелі, але і ў Гродне, Мінску, Рэчыцы. А спецыяліст па рабоце з кліентамі часткова кампенсаваў шкоду.

Канстанцін ЛЮТКЕВІЧ.

Стыхія

У АЎТОРАК, 13-га...

Ад навальніцы пацярпелі Брэсцкая і Гомельская вобласці

Паводле аператыўных звестак МНС, ад моцнага ветру 13 жніўня (да 20 м/с) пацярпелі 19 населеных пунктаў у Брэсцкім, Іванаўскім, Кобрынскім і Пінскім раёнах Брэсцкай вобласці. Пашкоджаны дахі шасці жылых дамоў, 65 сельскагаспадарчых будынкаў, будынак сельсавета Савета і 73 гектары лесанасаджэнняў. Зафіксавана 67 выпадкаў падзення дрэў на праезную частку і прыватныя падворкі.

Электразабеспячэнне населеных пунктаў і аб'ектаў не парушалася. Падзенні дрэў зафіксаваны ў Брэсцкім (32 выпадкі), Кобрынскім (8), Іванаўскім (25), Пінскім (2) раёнах. Затрымак руху транспарту не адбылося. Для распілоўкі дрэў былі прыцягнуты 21 адзінка тэхнікі, 69 работнікаў. З іх 8 адзінак тэхнікі і 24 работнікі МНС, 13 адзінак тэхнікі і 45 работнікаў спецыялізаваных службаў (ЖКГ, ДРСУ, дарожна-эксплуатацыйныя прадпрыемствы).

З-за навальніцы ў Гомельскім раёне было парушана электразабеспячэнне 39 населеных пунктаў, 17 малочнатаварных фермаў, 12 зернесушыльных комплексаў. Адключаліся ад электразабеспячэння населеныя пункты ў трох сельсаветах Гомельскага раёна. Як мяркуецца, прычына адключэння — падзенне дрэў на лініі электраперадачы. Па інфармацыі МНС, пацярпелых няма.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Ну і ну!

ГОЛАЕ СЭЛФІ Ў КРАМЕ

За злоснае хуліганства, здзейсненае групай асоб, у Магілёве ў дачыненні да чатырох 18-гадовых хлопцаў распачата крымінальная справа. Акалічнасці здарэння не зусім звычайныя...

Па інфармацыі УСК па Магілёўскай вобласці, ноччу маладыя людзі распівалі спіртныя напоі па месцы жыхарства аднаго з іх. Калі алкаголь скончыўся, хлопцы пайшлі па дабаўку ў начную краму. Перад выхадам, вырашыўшы праявіць п'яную зухаватасць, падазраваныя знялі штаны, пакінуўшы іх у кватэры. Па дарозе маладыя людзі пашкодзілі люстэрка задняга віду ў двух аўтамабілях, а таксама перашкаджалі праезду аўтамабіляў. Затым знялі ўсю астатнюю вопратку і голымі зайшлі ў краму. Адзін з кампаніі дэманстратыўна сеў на месца касіра, каб зрабіць фота для сацыяльнай сеткі. Усе свае дзеянні маладыя людзі здымалі на камеру мабільнага тэлефона. Па дарозе дадому падазраваных былі затрыманы супрацоўнікамі міліцыі. Вырашаецца пытанне аб прымяненні да іх меры стрымання. Устаноўлена, што адзін з хлопцаў раней судзімы за рабаванне і незаконны абарот наркатычных сродкаў.

Следчымі падазраваныя дапытаныя, іх паказанні дапасоўваюцца і дапаўняюць адно аднаго. Канфіскаваны мабільны тэлефон, на камеру якога маладыя людзі здымалі свае дзеянні.

Сяргей РАСОЛЬКА.

ШТО Ў СВЕЦЕ РОБІЦЦА

Долар становіцца пагрозай эканоміцы ЗША

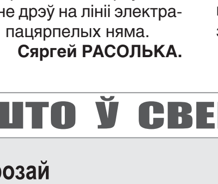

Імклівы рост долара наносіць шкоду амерыканскай эканоміцы, піша Bloomberg. Некаторыя ўдзельнікі рынку асцерагаюцца, што гэта можа выклікаць рэцэсію. Адзначаецца, што ўмацаванне курса мае тэндэнцыю негатыўна адбівацца на прыбытку транснацыянальных кампаній ЗША, а таксама павышае выдаткі для замежных карпарацый, якія маюць даўгавыя абавязацельствы на трыльёны долараў. У прыватнасці, негатыўны ўплыў адчуваюць на сабе такія кампаніі, як Coca-Cola, Caterpillar, Boeing. Эканамісты лічаць, што любое далейшае ўмацаванне амерыканскай валюты можа стаць выклікам для сусветнай эканомікі. Morgan Stanley і Brandywine Global Investment Management бачаць у дынаміцы патэнцыйны каталізатар наступнай рэцэсіі ў ЗША і свеце і прагназуюць абвал курса на 25 працэнтаў на працягу наступных пяці гадоў. На фоне хісткага становішча долара эканамісты ўсё часцей робяць выбар на карысць паўднёвакарэйскай воны, чэшскай кроны, новазеландскага долара, японскай іены і швейцарскага франка.

Армузскі праліў прызналі зонай павышанай рызыкі

Армузскі праліў прызнаны часовай зонай павышанай рызыкі, што забяспечвае для маракоў, якія працуюць у гэтым раёне, дадатковыя бонусы, паведаміла прэсслужба Расійскага прафесійнага саюза маракоў (РПСМ). Увечары 19 ліпеня ВМС Корпуса вартавых ісламскай рэвалюцыі (КВІР, частка ўзброеных сіл Ірана) затрымалі ў Армузскім праліве ў іранскіх тэрытарыяльных водах брытанскі танкер Stena Impero і пасля суправадзілі яго ў порт Бэндэр-Абас. Экіпаж танкера, які складаецца з 23 чалавек застаецца на борце. Іранскія ўлады заявілі, што танкер стаіць на якары каля порта. «Мы працягваем заклікаць да спакою ў гэтым раёне плавання і вызвалення экіпажа», — прыводзяцца ў паведамленні РПСМ словы старшыні секцыі маракоў Міжнароднай федэрацыі транспартных рабочых (ITF) Дэвіда Хендэля.

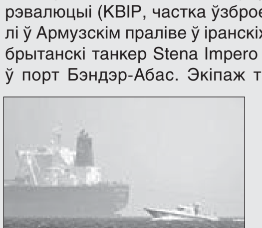

Брытанцы масава скупляюць прадукты першай неабходнасці

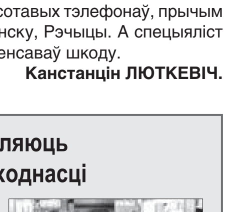

Як адаб'ецца выхад Злучанага Каралеўства з ЕС на эканоміцы краіны, пакуль дакладна ніхто не ведае, але прагнозы паступаюць ад умерана песімістычных да проста катастрафічных. На гэтым фоне брытанцы пачалі масава скупляць тавары першай неабходнасці. Да разводу з ЕС рыхтуюцца проста як да вайны, адзначае Euronews. Паводле ацэнак экспертаў, толькі за апошнія месяцы жыхары каралеўства выдаткавалі больш за 4 мільярды фунтаў, папаўняючы запасы ежы, напояў, а таксама лекаў. Новаабраны брытанскі прэм'ер Борыс Джонсан паабяцаў вывесці Злучанае Каралеўства з ЕС да 31 кастрычніка, прычым незалежна ад таго, ці будзе дасягнута належнае пагадненне з Бруселем ці не. Джонсан вядомы сваёй прынцыповай пазіцыяй датычна брэксіту, таму асцярогі экспертаў і прадстаўнікоў бізнесу ў цэлым не марныя. Агульная нервовасць адбіваецца на фондавых і валютных рынках. За мінулыя тыдні курс фунта апусціўся да мінімальнай адзнакі ў адносінах да еўра з 2016 года, калі, уласна, брытанцы і прагаласавалі за выхад з ЕС. У сувязі з гэтым кіраўнік Банка Англіі Марк Кэрні заявіў, што «жорсткі брэксіт» прывядзе да рэальнага эканамічнага шоку для краіны.

ШТО Ў МЕНЮ ШКОЛЬНІКА

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Нагадаем, што Камбінат школьнага харчавання быў створаны ў Мінску ў лістападзе мінулага года. Гэтай установе, паводле слоў **начальніка аддзела выхаваўчай работы Мінгарвыканкама Ганны РЫСЯВЕЦ,** было перададзена абсталяванне і абедзеныя залы ва ўсіх школах Мінска. З мінулага навучальнага года складаецца адзінае для ўсіх школ сталіцы меню, яно мае асенні, зімовы і вясновы варыянты. Летась было распрацавана каля 30 найменняў страў. Іх апрабавалі ў школах, якія з'яўляюцца базавымі пляцоўкамі камбіната. Дэгустацыі праводзіліся як сярод вучняў, так і сярод іх бацькоў. Сёлета практыка выкарыстання адзінага для ўсіх сталічных школ меню працягнецца. Упадабаныя мінскімі школьнікамі стравы ў ім застануцца. Некаторыя менш папулярныя — напрыклад, сечанікі з рыбы і «Бел-Нагетс» — вырашана выключыць. Меню прайшло першасную ацэнку і будзе рэкамендавана для школьнага харчавання.

З элементамі шведскага стала

Яшчэ адна з навінак школьнага харчавання — шведскі стол. Спецыялісты падкрэсліваюць, што ў школах такі спосаб падачы ежы выкарыстоўваецца не цалкам, а толькі асобныя яго элементы. Вучням прапануюць дзве гарачыя стравы на выбар, два гарніры і дзве салаты, з якіх дзіця само складае комплекс. Пакуль такая сістэма існуе толькі ў некаторых школах Фрунзенскага раёна сталіцы.

— Укараніць сістэму харчавання з элементамі шведскага стала ва ўсіх школах праблематычна па прычыне пабудовы тэхналагічнага працэсу, — тлумачыць Марына Дзякава. — У нас ёсць школы, дзе вучыцца тры тысячы вучняў. Накарміць усіх за 15-хвілінныя перапынкі, якія адводзяцца на абед, проста не атрымаецца.

У Беларусі больш за 96 % школьнікаў атрымлівае гарачае харчаванне. Яно прыгатавана ашчаднымі спосабамі, без выкарыстання вострых прыправаў і соусаў, без камбінаваных тлушчаў, вэнджаніны, маянэзаў, расказала **Ангеліна МІЦКОВІЧ, урач-гігіеніст аддзялення дзяцей і падлеткаў Рэспубліканскага цэнтра гігіены, эпідэміялогіі і грамадскага здароўя.** Каб заставацца здаровымі, мяса, гародніну, фрукты, сокі дзеці павінны ўжываць штодзённа, рыбу і тварог — два-тры разы на тыдзень. Школьнае меню складаецца на аснове прыкладных рацыёнаў, куды ўваходзяць усе неабходныя прадукты. Ужо працяглы час у школах забаронена выкарыстанне чыпсаў, салодкіх газіраваных напояў, сасіскі ўжываюцца абмежавана — не больш за раз на тыдзень. Перагледжаны і асартымент буфетнай прадукцыі: абмежаваны продаж піцы, сасісак у цесце, смажанак. Летась было вырашана знізіць нормы выкарыстання солі (на 30 %) і цукру (на 20—25 %).

Перапынак паміж прыёмамі ежы ў школьнікаў не павінен перавышаць 3,5-4 гадзін. У залежнасці ад таго, колькі вучні знаходзяцца ў школе, яны атрымліваюць або гарачы сняданак ці абед, або двух-трохразовае харчаванне (калі наведваюць групу прадоўжанага дня).

Абед за 2,5 рубля

У новым навучальным годзе абед у школьнай сталоўцы будзе каштаваць у межах 2,3-2,5 рубля. Бясплатным харчаваннем па-ранейшаму забяспечваюцца ўсе вучні пачатковай школы, а ў сельскай мясцовасці — 1—11 класаў. Таксама за сродкі бюджэту харчуюцца дзеці льготных катэгорый, у тым ліку са шматдзетных сем'яў. Каля 56 % беларускіх школьнікаў атрымлівае ў школе бясплатнае харчаванне.

Паступова паляпшаецца і стан саміх харчаблокаў, што таксама ўплывае на якасць школьнага харчавання. Паводле слоў Ангеліны Міцковіч, штогод каля сотні харчаблокаў капітальна рамантуецца. Набываецца сучаснае абсталяванне, у прыватнасці параканвектаматы. Сёння яны ёсць у 20 % школ (у сталіцы гэта лічба складае 36 %), а яшчэ два гады таму іх было ўдвая менш. Адметна, што і санітарных парушэнняў апошнім часам у сістэме школьнага харчавання выяўляецца ў 1,5-2 разы менш. Санітарная служба правярае, у прыватнасці, стравы на адпаведнасць рэцэптуры і ўтрыманне вітамінаў і карысных рэчываў, бярэ на бактэрыялагічны аналіз змывы з тэхналагічнага абсталявання і г. д.

У сталіцы сёлета рамантаваліся 30 харчаблокаў, у 22 з іх работы ўжо скончаны, у 8 завяршаюцца. Запланавана набыццё 419 адзінак абсталявання. У школы з вялікай колькасцю вучняў набываецца абсталяванне для падагрэву посуду (яно дазваляе захаваць ежу гарачай працяглы час), сервіровачныя цялежкі, сучасны прыборачны інвентар, паведаміла **загадчык аддзялення гігіены дзяцей і падлеткаў Мінскага гарадскога цэнтра гігіены і эпідэміялогіі Таццяна АСТРОЎСКАЯ.**

У рацыёне шмат солі і цукру

Апошнім часам беларусы сталі харчавацца больш правільна. У прыватнасці, сталі ўжываць менш хлеба, бульбы, круп. У рацыёне павялічылася колькасць мяса і гародніны. Але разам з тым мы ўсё яшчэ зашмат ужываем солі і цукру, рафінаваных вугляводаў.

— Здаровае харчаванне — гэта не дыета, а тая ежа, якая спрыяе захаванню здароўя, каб захворванні, якія ёсць, не прагрэсавалі, а нават змяншаліся. Рацыянальнае і правільнае харчаванне — гэта

Летась было распрацавана каля 30 найменняў страў. Іх апрабавалі ў школах, якія з'яўляюцца базавымі пляцоўкамі камбіната. Дэгустацыі праводзіліся як сярод вучняў, так і сярод іх бацькоў.

і захаванне рэжыму, і спалучэнне яго з фізічнай нагрузкай, — тлумачыць **галоўны пазаштатны дыетолаг камітэта па ахове здароўя Мінгарвыканкама Марына ПАПОВА.** — Важнае і захаванне пітнога рэжыму. Штодзень трэба выпіваць вадкасці з разліку 30 мілілітраў на кілаграм вагі. У дастатковай колькасці ў арганізм павінны паступаць бялкі, яны складаюць каля 15 % сутачнага каларажу. Бялкі карысныя як раслінныя, так і жывёльныя. Нельга адмаўляцца ад мяса, малочных прадуктаў, круп. Трэцюю частку рацыёну складаюць тлушчавыя кампаненты — раслінныя і жывёльныя. Не адмаўляйцеся ад сметанковага масла і алею. Вугляводы забяспечваюць максімальную энергетычнасць рацыёну — 50 %. Ёсць «дрэнныя» вугляводы — цукар, мучныя і кандытарскія вырабы. А ёсць і карысныя вугляводы, якія мы атрымліваем з гародніны, фруктаў, злакаў.

Спецыяліст паведаміла, што, паводле даследавання, 40 % беларусаў лічыць, што вядуць здаровы лад жыцця. Астатнія асноўнай прычынай няправільнага харчавання называюць адсутнасць матывацыі, настойлівасці і ўпартасці, а не грошай ці часу.

Вядучы навуковы супрацоўнік Навукова-практычнага цэнтра гігіены Ірына КЕДРОВА расказала, што негатыўныя моманты часцей сустракаюцца ў харчаванні пажылых людзей і дзяцей, асабліва падлеткаў. У рацыёне беларусаў недастаткова кальцыю, вітаміну Д і іншых, у жанчын фертыльнага ўзросту зніжана ўжыванне жалеза.

Алена КРАВЕЦ.

Гігіенічны лікбез для выхавальнікаў і кухараў

Пастановай Савета Міністраў ад 7 жніўня 2019 года № 525 зацверджаны санітарна-эпідэміялагічныя патрабаванні да ўтрымання і эксплуатацыі ўстаноў адукацыі.

Дакументам устанаўліваюцца агульныя патрабаванні да размяшчэння ўстаноў адукацыі і іх тэрыторыі, планіровачнай структуры будынкаў, асвятлення, абсталявання памяшканняў, арганізацыі адукацыйнага працэсу і выхавання, вытворчага навучання, арганізацыі практыкі, распарадку дня, медыцынскага забеспячэння навучэнцаў, арганізацыі харчавання навучэнцаў.

Пастановай вызначана, што прыём (паступленне) дзіцяці ў адукацыйную ўстанову пасля перанесенага захворвання павінен ажыццяўляцца па прадстаўленні медыцынскай даведкі аб стане здароўя. Пры прыёме ва ўстанову для дзяцей-сірот дадаткова да медыцынскай даведкі падаецца выпіска з медыцынскіх дакументаў.

Згодна з санітарна-эпідэміялагічнымі патрабаваннямі, для некаторых работнікаў устаноў адукацыі прадугледжана абавязковае гігіенічнае навучанне: гэта датычыцца работнікаў аб'ектаў харчавання — перад іх паступленнем на работу і ў далейшым адзін раз у год; кіраўнікоў, выхавальнікаў і памочнікаў выхавальнікаў устаноў дашкольнай адукацыі, прыбіральшчыкаў памяшканняў, работнікаў плавальных басейнаў і пральняў, загадчыкаў гаспадаркі, намеснікаў кіраўнікоў па адміністрацыйна-гаспадарчай рабоце — перад паступленнем на работу і ў далейшым адзін раз у два гады.

Надзея НІКАЛАЕВА.

Не прапусці!

Дзе прадэгуставаць фермерскую прадукцыю?

Кірмаш арганічнай і экалагічнай ежы пройдзе ў Мінску 25 жніўня. Гэта трэці, завяршальны маркет серыі «У гармоніі з прыродай».

Яго арганізатарам выступае экалагічная ўстанова «Агра-Эка-Культура» ў партнёрстве з грамадскім аб'яднаннем «Экадом» пры падтрымцы Coalition Clean Baltic.

Увазе гасцей будуць прапанаваныя арганічныя гародніна, зяленіва, ягады, садавіна, яйкі, крупы, хлеб на заквасцы з печы, хатняя выпечка, духмяны мёд, казінае малако, сыр, тварог з магчымасцю дэгустацыі фермерскай прадукцыі.

Наведвальнікі змогуць асабіста пазнаёміцца з фермерамі, даведацца, як і што яны вырошчваюць. Сярод прадаўцоў — фермеры, сертыфікаваныя па нормах арганічнай сельскай гаспадаркі ЕС. Хто захоча, зможа дамовіцца з імі аб рэгулярнай дастаўцы арганічных прадуктаў.

«Для чаго патрэбныя такія маркеты? Шмат хто хоча купіць арганічныя і экалагічныя прадукты, але не ведае дзе. З іншага боку, арганічным фермерам цяжка знайсці свайго пакупніка. Наш кірмаш — месца, дзе яны могуць сустрэцца», — падкрэслівае **старшыня праўлення экалагічнай установы «Агра-Эка-Культура», кандыдат сельскагаспадарчых навук Лана СЕМЕНАС.**

У рамках мерапрыемства для дзяцей і дарослых будуць ладзіцца майстар-класы, латарэі, у якіх галоўным прызам стануць фермерскія прадукты. Таксама можна будзе атрымаць кансультацыю экспертаў і набыць літаратуру, прысвечаную арганічнай сельскай гаспадарцы.

Кірмаш пройдзе з 12.00 да 16.00 у культурным цэнтры «Корпус» (Машэрава, 9/8). Уваход бясплатны.

Надзея НІКАЛАЕВА.

Сямейная газета

Выпуск № 13 (128)

ЛЮСТЭРКІ ЭПОХІ

Кожнае наступнае пакаленне хоча вылучацца і адрозніваецца ад папярэдніх, пакінуць свой след — у адзенні, прычосках, музыцы... І канешне, вынаходзіць адмысловы слэнг, гэткі маркер вызначэння «сваіх». Некалі заліхвацкія «шасцідзясятнікі» і сучаснае «пакаленне Z» гавораць у літаральным сэнсе на розных мовах, хоць часта гэта ўсё тая ж сумесь ніжагародскай і французскай, толькі пад іншым соусам.

Напрыклад, у 90-я моладзь прыдумала слоўца «бадзяжыць» — у сэнсе, змешваць розныя напоі, пераважна алкагольныя, а з рэкламных ролікаў падлеткі ўзялі «баўнці» як абазначэнне рамантычных стасункаў. Прыкладна адтуль жа родам «лавэ», «ездзіць па вушах», «кіпеш» і неўміручае «па ходу».

Падлеткі — аднагодкі маёй малодшай сястры на пачатку 2000-х не любілі «глюкі» і «часопіс Грузілка», казалі дзіўнае «зэбска» замест «добра» і «лахалі», а не смяяліся. Заўсёднікаў першых інтэрнэт-клубаў можна было лёгка пазнаць па «прэведах», «лолах», «КГ/АМ» і іншых выразах, геймеры «рубіліся ў контру» па начах, а таму клявалі носам на ўроках ці ўніверсітэцкіх парах. Дарослыя, канешне, раздражняліся і крытыкавалі гэту «папугайскую мову». Пры гэтым, калі задацца мэтай і настойліва распытаць старэйшае пакаленне сваякоў пра іхнюю маладосць, вы даведаецеся, што яны і самі ў 60-х эпаціравалі шаноўную публіку рознымі там «шузамі» (супрацьпастаўленне замежнага моднага абутку небагатаму выбару ў савецкіх крамах), «хілялі па Брадвеі» (гулялі па цэнтральнай вуліцы любога горада) і папярэджвалі «карашоў», што сустрэча пераносіцца з кватэры на вуліцу, бо «шнуркі ў шклянцы» (бацькі дома). У 70-я вальнадумныя студэнты змагаліся з жаданнем правільных дарослых «папіліць ім хаер» (пастрыгчы валасы), «сцябаліся» з нямодных «прыкідаў» (адзення), а некаторыя нават «дрынчалі да крэйзы» (пілі да страты памяці). Яшчэ праз дзесяць год сярод нефармальнай моладзі было звычайнай справай «тусіць па сэйшнах» (хадзіць на канцэрты), падарожнічаць «стопам» (аўтаспын) у кампаніі «сістэр» (дзяўчат) і характарызаваць словам «нішцяк» усё, што падабалася. Такім чынам, калі шчыра пагутарыць з чалавекам у нефармальнай абстаноўцы, то па некалькіх фразах — люстэрках эпохі можна зразумець, з якога ён пакалення.

Цяпер ва ўжытку іншыя словы і паняцці — «хайп», «хейт», «спойлер»... Кліпавае мысленне і, як казаў наш універсітэцкі выкладчык, тэндэнцыя да эканоміі маўленчых намаганняў прыводзяць да ўсё большага распаўсюджвання скарачэнняў: «ок», «норм», «сап» (скарачэнне ад what's up— «як справы»). А мы з вамі, каму за 35, — «олдскул», мода мінулага часу. Нязгодныя? Ну, паспрабуйце сходу перакласці — з нядаўняй рэкламы рэальнага мерапрыемства — «олдскульны фестываль стрытфуду». Ведаеце, пра што гаворка? Пра ежу, што прадавалася ў кіёсках, светлая ім памяць, у канцы 1990-х — пачатку 2000-х: хадуны, златкі, чабурэкі, слоеныя піражкі, блінчыкі і чамусьці макарона па-флоцкі. Увявіце сабе, для кагосьці гэта ўжо далёкая гісторыя...

Часам лаўлю сябе на тым, што пачынаюць раздражняць уласцівыя сучаснаму слэнгу англіцызмы: «лайн-ап» (спіс артыстаў, заяўленых на фестываль), «шэрыць» (дзяліцца допісам у сацсетках), «ту мач» («занадта многа» альбо проста «занадта»), «чэлендж» замест «выклік» і г. д. Тады я проста падыходжу да люстэрка і кажу сабе «Старэеш, цётка». І адпускае. Нічога ж страшнага не адбываецца. Калі нешта незразумела, спытаю: калі не ў дзяцей, то ў «Гугла». А цяперашнія падлеткі рана ці позна таксама вырастуць — і пачнуць змагацца за чысціню мовы і «тармазіць» над слэнгам ужо сваіх дзяцей.

Вікторыя ЦЕЛЯШУК.

Бацькоўскі клуб

ДЗЯЎЧЫНКА І КРАКАДЗІЛ,

або Правілы выхавання маленькіх паненак ад пісьменніка Паўла ГУШЫНЦА

Фота Кастуся ДРОБАВА.

Тата, Соня і кракадзіл-бегемот.

ЖЫЛА-БЫЛА дзяўчынка Соня. Хадзіла ў дзіцячы садок, гуляла з хамячком, лялькай Анфісай і трошкі з бацькоўскімі нервамі. Капрызіла. А яшчэ хавала пад сваім ложкам... кракадзіла Мурзіка, карміла яго дамашнімі катлетамі і абмяркоўвала з ім складанасці стасункаў з бацькамі і сябрамі... Гэта не плод нашай бурнай фантазіі, а сюжэт зборніка іранічных апавяданняў «Дзяўчынка і кракадзіл» — першай дзіцячай кнігі пісьменніка Паўла Гушынца, якая летась выйшла ў Выдавецкім доме «Звязда». Адразу скажам, што кніжка хутка разышлася, таму следам за ёй з'явілася другая — «Тата, раскажы пра мяне гісторыю». Увогуле, малады аўтар пачынаў з публікацый у інтэрнэце жыццёвых гісторый пра дактароў і ваенных (па адукацыі ён ваенны доктар), палюбіўся віртуальным чытачам і «матэрыялізаваў» найлепшыя гісторыі ў некалькіх зборніках... Магчыма, ён так бы і працягваў паказваць выключна «праўду жыцця», калі б не прымерыў новую для сябе ролю — ролю бацькі. Дачка Соня не хацела слухаць банальныя сюжэты пра Калабка і Чырвоную шапачку, таму Паўлу давялося падключаць фантазію і прыдумваць казкі самому. З цягам часу гісторый назбіралася столькі, што грэх было не падзяліцца імі з іншымі дзецьмі... Як паказалі шматлікія сустрэчы з чытачамі ў бібліятэках і кніжных крамах, творчасць аўтара «заходзіць» малым на ўра. Напэўна, Павел нядрэнна разбіраецца ў дзіцячай псіхалогіі, а таму мы вырашылі пагутарыць з ім не як з пісьменнікам, а як з бацькам дзяўчынкі Соні: пра ўзаемаадносіны ва ўласнай сям'і і асаблівасці выхавання.

(Заканчэнне на 4-й стар. «СГ».)

Да школы гатовы?

САМАЕ БЯСПЕЧНАЕ МЕСЦА

Як вера ў дзіця можа дапамагчы вырасціць шчаслівага і паспяховага чалавека

«Маё дзіця не гатова да школы...» Гэту фразу ад бацькоў шасцігодак даводзіцца чуць даволі часта. Многія з іх стаяць зараз перад складаным выбарам: або падоўжыць бесклапотнае жыццё свайму дзіцяці ў дашкольнай установе яшчэ на год, або ўсё ж такі 1 верасня распачаць адлік школьнай дыстанцыі? Псіхолаг аддзялення псіхалагічнай дапамогі сям'і і дзецям Мінскага гарадскога цэнтра сацыяльнага абслугоўвання сям'і і дзяцей Вольга БЫК расказала чытачам «Сямейнай газеты» пра тое, якія памылкі часта дапускаюць бацькі першакласнікаў і што ў іх сілах зрабіць, каб не азмрочыць знаёмства дзіцяці са школай.

(Заканчэнне на 3-й стар. «СГ».)

Фота Марыны БЕГУНКОВАЙ.

Сацыяльная кансультацыя

Да каго прыйдзе сацработнік

? ***Хто мае права на сацыяльнае абслугоўванне на даму? Колькі разоў на тыдзень павінен прыходзіць сацработнік да такога чалавека? (Вялюнова Г. А.)***

Адказвае дырэктар Тэрытарыяльнага цэнтра сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва Савецкага раёна г. Мінска Святлана ПРЫВАЛАВА:

— Звярнуцца ў Тэрытарыяльны цэнтр сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва па месцы свайго жыхарства з нагоды сацабслугоўвання на даму можа кожны пенсіянер пачынаючы з 60 гадоў — незалежна ад таго, жыве ён адзін ці, дапусцім, са сваімі дзецьмі. Акрамя таго, такія паслугі мы аказваем і людзям з інваліднасцю, як правіла, інвалідам I або II групы незалежна ад узросту. Але пры гэтым мы ўлічваем медыцынскія паказанні і (або) адсутнасць медыцынскіх супрацьпаказанняў. Яны прапісаны Міністэрствам аховы здароўя.

У цэлым парадак і ўмовы аказання ТЦСАН сацыяльных паслуг рэгламентаваны «Інструкцыяй аб парадку і ўмовах аказання сацыяльных паслуг дзяржаўнымі ўстановамі сацыяльнага абслугоўвання», зацверджанай пастановай Мінпрацы і сацабароны ад 26 студзеня 2013 г. № 11.

Пенсіянеру пры звароце да нас неабходна прадставіць наступныя дакументы: пісьмовую заяву (устаноўленай формы); дакумент, які сведчыць асобу; дакумент устаноўленага ўзору аб праве на льготы (пасведчанне інваліда, ветэрана Вялікай Айчыннай вайны і да т. п.) — для грамадзян, якія адносяцца да катэгорыі тых, хто карыстаецца льготамі; медыцынскую даведку аб стане здароўя (для гэтага трэба звярнуцца да свайго ўчастковага тэрапеўта).

Работнікі ТЦСАН на працягу трох рабочых дзён з дня звароту правядуць абследаванне матэрыяльна-бытавога становішча пенсіянера са складаннем акта і запытаюць у дзяржаўных органаў і іншых арганізацый наступныя звесткі: аб памеры атрыманай пенсіі за месяц, які папярэднічаў звароту, — для адзінокіх непрацаздольных грамадзян; даведку аб месцы жыхарства і складзе сям'і; звесткі аб адсутнасці догляду за грамадзянінам асобай, якая атрымлівае дапамогу па доглядзе за інвалідам I групы або за асобай, якая дасягнула 80-гадовага ўзросту.

Рашэнне аб заключэнні дагавора аказання сацыяльных паслуг прымаецца дырэктарам ТЦСАН на працягу 5 рабочых дзён пасля атрымання апошняга неабходнага дакумента (звестак).

АПЛАТА САЦЫЯЛЬНЫХ ПАСЛУГ

Сацыяльныя паслугі на даму ажыццяўляюцца на ўмовах аплаты (поўнай або частковай) або бязвыплатна.

Правa на бясплатнае сацыяльнае абслугоўванне на даму маюць малазабяспечаныя адзінокія непрацаздольныя грамадзяне, сярэднедушавы даход якіх ніжэйшы за 100 % бюджэту пражытачнага мінімуму (БПМ), які дзейнічае на дату падачы заявы аб аказанні сацыяльных паслуг (нагадаем, што з 1 жніўня БПМ зацверджаны ў памеры 230,92 рубля).

На ўмовах частковай аплаты сацыяльныя паслугі атрымліваюць адзінокія непрацаздольныя грамадзяне, сярэднедушавы даход якіх не перавышае 200 % БПМ. Памер частковай аплаты складае: для непрацаздольнага грамадзяніна — 60 % ад тарыфу на сацыяльныя паслугі; для непрацаздольнай сям'і — 50 % ад тарыфу для кожнага члена сям'і.

Астатнім сацыяльныя паслугі на даму прадстаўляюцца на ўмовах поўнай аплаты па сацыяльных тарыфах, якія зацвярджаюцца мясцовымі органамі ўлады, у нашым выпадку — Мінгарвыканкамам. Так, у Мінску пенсіянер заплаціць за гадзіну працы сацработніка 66 капеек. Сярэдняя працягласць візіту сацработніка — 1 гадзіна 50 хвілін, значыць, поўная аплата за візіт складзе 1,21 рубля. Прыблізна такая ж карціна і ў іншых рэгіёнах. Як бачыце, кожны пенсіянер можа сабе гэта дазволіць.

КОЛЬКІ ВІЗІТАЎ НА ТЫДЗЕНЬ?

Для непрацаздольных грамадзян, якія атрымліваюць сацпаслугі без аплаты, перыядычнасць наведвання сацыяльным работнікам устаноўлена з улікам іх крытэрыя жыццядзейнасці (абмежаванняў здольнасці да самаабслугоўвання).

Перыядычнасць наведвання таго, хто абслугоўваецца на ўмовах частковай або поўнай аплаты, устанаўліваецца па жаданні самога пенсіянера на падставе дагавора, у якім вызначаны віды і аб'ём паслуг.

Святлана БУСЬКО.

ХАТНІЯ КЛОПАТЫ

Малыя з Мазырскага дзіцячага дома жывуць у кватэрах і завіхаюцца на ўласных градках

На ўскрайку Мазыра на 1,5 гектара зямлі сярод зеляніны і кветак стаіць дом — не проста дом, а адзін з самых старэйшых дзіцячых дамоў Беларусі, якому вось-вось споўніцца 75 гадоў. Нягледзячы на такі сталы ўзрост, будынак і звонку, і знутры самы што ні ёсць сучасны. Яго гадаванцы, дзеці ад трох да васямнаццаці гадоў, жывуць па 10—12 чалавек у кватэрах з вітальняй, гасцінай, гульнявым пакоем, кухняй, асобнымі душавымі для хлопчыкаў і дзяўчынак, спальнямі на аднаго-двух малых... На 200 квадратных метрах кожнага з чатырох такіх памяшканняў змяшчаецца ўсё, што трэба для сямейнага камфорту. А каб ведаць, што такое праца, дзеці разам з выхавацелямі шчыруюць на гародзе і ў цяпліцах. Астатняя тэрыторыя — суцэльны кветнік і фруктовы сад.

Дырэктар дзіцячага дома Ірына ВІШНЕЎСКАЯ.

НАДОМНАЯ ЦАРКВА ДЫ ЭТНАГРАФІЧНАЯ ХАТА

Большасць з 35 гадаванцаў дома — сіроты пры жывых бацьках. Каб малыя не страцілі ўяўлення пра тое, што такое сям'я, і своечасова сацыялізаваліся ў грамадстве, кіраўніцтва дома намагаецца ствараць умовы, максімальна набліжаныя да хатніх. Прычым, на думку карэспандэнтаў «СГ», якія завіталі ў госці да дзяцей, тут зроблена значна больш, чым бывае ў некаторых звычайных сем'ях.

Ну ў якім прыватным доме ці кватэры можна сустрэць, напрыклад, хатнюю царкву? А тут яна ёсць. У царкве рэгулярна праводзяцца абрады, прычасці, хрэсьбіны, дзеці займаюцца ў нядзельнай школе. На традыцыі выпускнікоў бласлаўляе святар — ён завітвае і на Вялікдзень, і на пачатак навучальнага года, і да Дня абароны дзяцей, і на Каляды.

На другім паверсе створаны этнаграфічны куточак — зона, афармленая як сялянская хата. Тут жа ёсць і прастора, убраная ў стылі савецкіх часоў. Тут жа знаходзяцца экспазіцыі з выстаўкамі твораў дзяцей. Сваімі рукамі яны робяць выцінанкі, вяжуць, малююць, шыюць... Кірункаў творчасці не пералічыць. У гэтым міні-музеі бібліятэкар праводзіць з дзецьмі занятк і па вывучэнні гісторыі краю. Так, у доме ёсць нават свая невялічкая бібліятэка. Побач — басейн з саўнай. У басейн летам можна прыбягаць акунацца адразу з вуліцы. А ва ўласным фізіяпрацэдурным кабінеце медсястра, якая знаходзіцца тут кругласутачна, адказвае за ўсе віды прафілактычнага лячэння, а калі трэба — робіць масаж і гідрамасаж.

Мастацкая і танцавальна-харэаграфічная студыі для развіцця творчасці, трэнажорная і спартыўная залы для ўмацавання здароўя, падлеткавы клуб, дзе праходзяць дыскатэкі, і нават більярдны стол — ні адзін метр прасторы дома не «прастойвае». А на вуліцы — яшчэ і комплекс з антывандальнымі трэнажорамі. На ўвесь Мазыр такіх толькі чатыры: адзін у дзіцячым доме і тры ў горадзе.

РУЙНАВАЛІ І БУДАВАЛІ

Дзякуючы ўпартасці і імпэту **дырэктара Мазырскага дзіцячага дома Ірыны ВІШНЕЎСКАЙ,** якая прыйшла сюды амаль 16 гадоў таму, установа натуральна перарадзілася. Пачыналі з рамонту, бо будынку на той момант было больш за 20 гадоў.

— Калі ўбачыла гэты дом, адразу вырашыла: вось месца для здзяйснення маёй мары — каб дзеці жылі інакш. У той час гэта быў дашкольны дзіцячы дом саюзнага значэння для глухіх, з дрэнным слыхам і іншых дзетак. Іх было 109. Цяпер малых у нас значна менш, і мы іх нікуды не аддаём, акрамя як на ўсынаўленне. Сёлета вось шасцярых усынавілі, — радуецца Ірына Іванаўна.

Натхнёнасць дырэктара супала з дзяржаўнай палітыкай рашучых крокаў ад інтэрнатаў у бок сямейнага ўладкавання, а актыўнасць — зацікавіла неабыякавых людзей. Дому падарылі праект перабудовы, дапамаглі прайсці экспертызу (па тых часах гэта каштавала 40 мільёнаў).

— Мы спачатку руйнавалі дзіцячы дом, а пасля будавалі нанова, — кажа дырэктар. — Замянілі сістэмы ацяплення і водазабеспячэння, зрабілі дах, адрамантавалі гульнявыя веранды, дабудавалі басейн. На лета, пакуль ішоў рамонт, дзяцей прыстройвалі на патранатнае выхаванне ў сем'і.

МЫ ВАМ ДАПАМОЖАМ!

Намаганнямі дырэктара знайшліся і замежныя спонсары. Італьянцы зацікавіліся яе праектамі-задумкамі і дапамаглі зрабіць у доме першую кватэру.

— Яны хацелі пабачыць, як мы рэалізуем выдаткаваныя сродкі. Першую кватэру мы адкрылі ў 2012 годзе, — успамінае Ірына Вішнеўская. — Цяпер іх у нас чатыры, у планах зрабіць пятую.

Дзеці наведваюць звычайныя садкі і школы, гарадскія гурткі і секцыі, часта ездзяць на экскурсіі.

— Усю рэспубліку аб'ездзілі з імі. Ды і да нас госці часта прыязджаюць. Мы ўдзельнічаем ва ўсемагчымых конкурсах, і перамагаем таксама, — расказвае дырэктар. — Самі асвоілі гітару, займаемся вакалам, малюем. У нас адзін з найлепшых сайтаў — там усе свае навінкі вывешваем, расказваем, што ў нас адбываецца, каб людзі ведалі нашых дзетак, іх характары, адметнасці.

Дзеці самі ходзяць у краму і клапоцяцца пра хатніх жывёл: кошку Багіру і сабаку Фрэдзі. А на кухні асвойваюць кулінарную навуку.

— Дзеці тут самі могуць падагрэць ежу, калі затрымаліся на занятках, ці нешта прыгатаваць, а на дні нараджэння нават тарты пякуць. Усё, як у звычайных «бацькоўскіх» малых, — кажа **Галіна ВАСІЛЕНКА, намеснік дырэктара па вучэбна-выхаваўчай рабоце** *(на фота)*. — Усе гэтыя кантакты з бытавой тэхнікай — жывая і непасрэдная падрыхтоўка да дарослага жыцця. Нашы выпускнікі могуць і закаткі закруціць, і аладкі падсмажыць, і суп прыгатаваць, і нават варэнне з кабачкоў, што на градах вырасцілі, зварыць. А з дзве тоны яблык, што мы на восені збіраем у нашым садзе — там 180 фруктовых дрэў — і на варэнне ідуць, і на сушку, і на сок.

На градах і ў цяпліцы, дарэчы, шчыруюць і дзеці, і выхавацелі. А яшчэ трэба даглядаць 80 кустоў вінаграду, парэчкі...

— Калі дзеці кажуць нам: «Зараз мы вам дапаможам», я заўжды гавару: «Не, даражэнькія, гэта мы вам дапаможам, бо гэта мы прыйшлі да вас дадому. Гэта вы тут жывяце», — усміхаецца дырэктар. — Хочаце агарод і парнік? Вось вам расада — рабіце. Гэта ўсё ваша.

За вокнамі бачым белы сад. Усе кветкі тут — флёксы, ліліі, званочкі — белыя. Над упрыгожваннем тэрыторыі старанна думаюць і па меры сіл выконваюць. Цяпер займаюцца добраўпарадкаваннем двара, каб дом быў яшчэ больш утульны і выглядаў па-хатняму. Кажуць, ізноў неабходна спонсарская дапамога, бо вельмі мараць малыя пра сучасную спартыўную пляцоўку.

«КНІГА ЖЫЦЦЯ» І ПАЎМЕХА БУЛЬБЫ

Педагогі знаходзяцца ў доме з сямі раніцы да дзесяці вечара. Пасля з выхаванцамі застаюцца памочнікі выхавацеляў. Хоць часта і самі выхавацелі начуюць на рабоце, а на выхадныя, здараецца, афармляюць малых на патранатнае выхаванне і забіраюць да сябе дадому.

Дома застаём Насцю. Сёлета яна скончыла політэхнічны каледж і едзе ў Светлагорск па размеркаванні працаваць страхавым агентам. Там ёй дадуць кватэру, а пакуль яна праходзіць практыку.

— Страшна крыху, што буду самастойна жыць. Прывыкла ўжо да дзіцячага дома, люблю яго, я тут з 11 гадоў. Ірына Іванаўна мяне выгадавала. І развітвацца не хочацца. Але я буду абавязкова прыязджаць.

— Яна ў нас малайчына, — кажа дырэктар, абдымаючы Насцю. — Я перад тваім ад'ездам абавязкова падару табе пазногці з гель-лаку, каб была прыгожай.

Для кожнага выпускніка выхавацелі рыхтуюць «кнігу жыцця». Гэта саматробны альбом з фотаздымкамі, па якім можна прасачыць, чым займаўся гадаванец дома, што яго цікавіла, як ён бавіў час, з кім сябраваў.

— Здымаем часта, нават калі дзеці не бачаць. Пасля яны здзіўляюцца — адкуль у нас гэта ўсё? — смяецца намеснік дырэктара. — Да кожнага альбома прыкладаем яшчэ дыск з відэазапісам. Знаходзім спонсараў, каб тыя дапамаглі дзецям самым неабходным: пасцельнай бялізнай, талеркамі, чайнікам якім... А яшчэ ўсім даём з сабой па паўмеха бульбы ды розную кансервацыю.

Так і жывуць-гадуюцца...

Ірына СІДАРОК.

Фота Андрэя САЗОНАВА.

САМАЕ БЯСПЕЧНАЕ МЕСЦА

ЗНАЙДЗІЦЕ ПЛЮСЫ Ў ШКОЛЬНЫМ ЖЫЦЦІ

— Некаторыя з бацькоў разважаюць прыкладна так: калі дзіцяці споўнілася шэсць гадоў, яно ўмее чытаць і пісаць, значыць, яго трэба аддаваць у школу. Але ўменне гэта рабіць зусім не азначае гатоўнасць да школы, — папярэджвае спецыяліст. — Для першакласніка куды больш важна ўмець граматна пераказваць тэкст, абагульняць, параўноўваць і лагічна разважаць. На маю думку, шасцігодкі належаць больш усё ж такі дашкольнаму свету, чым школе: сапраўды, яны здольныя засвойваць вучэбны матэрыял, але толькі ў выглядзе гульні.

Трэба ведаць, што **гатоўнасць да школы — гэта складаны комплекс пэўных псіхафізіялагічных станаў, уменняў і навыкаў.** Здароўе будучага першакласніка — адзін з галоўных фактараў, які ўплывае не толькі на працягласць і паспяховасць адаптацыі да школы, але і на ўсё далейшае навучанне. Калі дзіця часта і доўга хварэе, то лепш адкласці знаёмства са школай.

«Ёсць маленькія «прафесары», якія ўсё ведаюць і ўсё ўмеюць, вось толькі не ўмеюць узаемадзейнічаць ні з дарослымі (акрамя членаў сваёй сям'і), ні з іншымі дзецьмі».

У вялікай ступені здольнасць да навучання залежыць ад генетычнай спадчыннасці, але не менш могуць паўплываць і характар працякання цяжарнасці, заўчасныя роды. За шэсць гадоў усё быццам бы забылася, але насамрэч гэтыя фактары сур'ёзна ўздзейнічаюць на далейшае развіццё немаўляці, у такіх дзяцей зніжаны адаптацыйны рэсурс. А навучанне ў школе — гэта сур'ёзная нагрузка. Таму фізіялагічную сталасць ні ў якім разе нельга скідваць з рахунку.

Абавязкова трэба звяртаць увагу на сацыяльную гатоўнасць дзіцяці да навучання — пад ёй трэба разумець патрэбу малога ў зносінах з іншымі, настрой на працу і супрацоўніцтва і пэўную самастойнасць (эмацыянальную і псіхалагічную сталасць). Ёсць маленькія «прафесары», якія ўсё ведаюць і ўсё ўмеюць, вось толькі не ўмеюць узаемадзейнічаць ні з дарослымі (акрамя членаў сваёй сям'і), ні з іншымі дзецьмі.

Гатоўнасць да школы — гэта яшчэ і наяўнасць матывацыйнай гатоўнасці, прычым малога павінен вабіць не проста вонкавы бок школьнага жыцця (навенькія ранец, падручнікі, сшыткі), а магчымасць атрымліваць новыя веды.

— Важна, што мы як бацькі транслюем сваім дзецям, калі яны ідуць у першы клас, — падкрэслівае Вольга Бык. — Калі ў нас быў негатыўны вопыт і мы самі баімся школы, то несвядома будзем перадаваць сваю трывогу дзіцяці. Хаваць хваляванне — пазіцыя памылковая. Колькі б матуля ні ўсміхалася, ні падбадзёрвала сябе, дзіця гэта адчуе. Таму раю пакапацца ў мінулым, разабрацца са сваімі страхамі і знайсці плюсы ў школьным жыцці. Можна паказаць школьныя фатаграфіі, прыгадаць цікавыя гісторыі, расказаць пра настаўнікаў, якія адыгралі для вас важную ролю.

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «СГ».)

Трэба патлумачыць дзіцяці сэнс школы. Ты вучышся не для бацькоў, а для сябе, каб даведвацца штосьці новае, знайсці сваю любімую справу. Першы год навучання — пераломны перыяд у жыцці дзіцяці. Змяняецца яго сацыяльны статус, узрастае псіхаэмацыянальная нагрузка, яно спасцігае сябе ў новай сістэме грамадскіх адносін. Дзіця ідзе ў школу, дзе яму давядзецца наладжваць узаемаадносіны з аднакласнікамі і настаўнікам, таму ўменне прыслухоўвацца да іншых, саступаць і абараняцца будзе для яго зусім не лішнім, як і ўменне прытрымлівацца пэўных правілаў — гэтаму можна навучыць праз гульню. Таксама трэба прывучыць дзіця любую распачатую ім справу даводзіць да канца.

НЕ АДБІРАЙЦЕ ЦАЦКІ!

— Адаптацыя да школы — гэта працяглы працэс. Малым давядзецца прыстасоўвацца да новай абстаноўкі, працоўнага рэжыму, калектыву і новых сяброў. Школа літаральна з першых дзён ставіць перад вучнем цэлы шэраг задач, не звязаных з яго папярэднім вопытам, патрабуе максімальнай мабілізацыі інтэлектуальных, эмацыянальных і фізічных рэсурсаў, — расказвае Вольга Бык. — Адаптацыя можа займаць ад некалькіх тыдняў да паўгода: усё залежыць ад індывідуальных асаблівасцяў дзіцяці, яго таварыскасці, адукацыйных нагрузак і ступені падрыхтаванасці дзіцяці да школьнага жыцця. Дзяўчаты, як правіла, адаптуюцца хутчэй за хлопчыкаў, бо яны больш камунікабельныя.

Найбольш складаныя — першы—чацвёрты тыдзень з пачатку заняткаў. Менавіта ў гэты перыяд у найбольшай ступені праяўляецца напружанне ўсіх функцыянальных сістэм арганізма дзіцяці, звязанае са змяненнем звычайнага ладу жыцця. На што бацькам трэба звяртаць увагу? На змяненні ў паводзінах, зніжэнне моўнай актыўнасці, страту апетыту, парушэнні сну, няўстойлівы эмацыянальны стан. Калі на працягу двух-трох тыдняў стан дзіцяці ўваходзіць у норму — значыць, адаптацыя праходзіць без праблем, а калі парушэнні сталі больш працяглымі і выразнымі, дзіця пачало скардзіцца на боль у жываце, у яго павысілася тэмпература цела — арганізм падае сігнал трывогі. Вельмі інфарматыўныя для бацькоў могуць быць малюнкі, з іх можна даведацца, як дзіця ўспрымае школу, новых сяброў і сваё месца ў школьным свеце.

Першакласніку давядзецца самому сябе абслугоўваць, таму вельмі важна, каб дзіця да моманту паступлення ў школу мела пэўную долю самастойнасці: умела завязваць шнуркі, зашпільваць гузікі, трымаць у парадку свой

Фота Марыны БЕГУНКОВАЙ.

пакой, месца для заняткаў, цацкі, адзенне, абутак. Не варта рабіць за дзяцей тое, што яны ў стане зрабіць самі. Той жа партфель па першым часе можна збіраць разам з сынам ці дачкой, але паступова перадаваць гэту функцыю малому. Вялікая памылка — адбіраць у дзіцяці цацкі і казаць: «Ты ўжо дарослы...» Гульнявая дзейнасць будзе прысутнічаць усю пачатковую школу.

Для таго каб малы прасцей прызвычаіўся да новых умоў жыцця і вучоба не здавалася яму цяжкім абавязкам, неабходна прывучыць яго выконваць распарадак дня. Гэта будзе спрыяць развіццю арганізаванасці, што дапаможа прасцей спраўляцца з вучэбнымі нагрузкамі. «А вось рэзка змяняць распарадак дня катэгарычна нельга — мы рызыкуем выклікаць у дзіцяці супраціўленне», — папярэджвае спецыяліст.

НЕ КРЫТЫКУЙЦЕ І НЕ АЦЭНЬВАЙЦЕ

— Школа — не камера захоўвання, куды бацькі здаюць сваіх дзяцей. Больш за ўсё на свеце ў першы год вучобы малым патрабуецца бацькоўская падтрымка, — падкрэслівае Вольга Бык. — Задача дарослых — актыўнае слуханне, бо першакласніку патрэбна эмацыянальная разрадка і спачуванне. У зносінах з дзецьмі важныя павага і ўвага. Калі дзіця трапляе ў новае асяроддзе, дзе ўстаноўлены свае правілы і абмежаванні, абвастраецца страх памылкі, страх быць дрэнным у вачах дарослых. Трэба патлумачыць, што памылкі робяць усе, можна прывесці прыклады з уласнага мінулага...

А вось калі бацькі выхоўваюць «чэмпіёна», прад'яўляюць да дзіцяці вельмі строгія патрабаванні — гэта сапраўдная бяда, — заўважае псіхолаг.

— Калі яны кажуць пастаянна: «Ты павінен добра вучыцца, добра сябе паводзіць...» — у малога ўзнікае страх. А калі я не буду добра вучыцца, мяне не будуць любіць? У такім выпадку школа можа разглядацца ім ужо як вораг, які можа пазбавіць бацькоўскай любові. У дзіцяці можа нават развіцца неўроз. Ні ў якім разе нельга дапусціць у доме культу адзнак. Мы павінны любіць дзіця такім, якое яно ёсць, не крытыкаваць, не параўноўваць яго з іншымі, а звяртаць увагу толькі на яго асабісты прагрэс: што ў яго атрымалася лепш, чым учора ці пазаўчора.

Сям'я — гэта безумоўная любоў. Ацэньвае знешні свет, а бацькі не павінны ацэньваць. У першым класе дзеці любую крытыку ўспрымаюць не як крытыку свайго ўчынку, а як крытыку сваёй асобы, таму трэба быць вельмі асцярожнымі са словамі.

Забудзьцеся пра фразы кшталту «Што ты сёння атрымаў?» ці «Якія поспехі ў школе?» Лепш запытайцеся ў малога, што было на ўроках цікавага, чаму ён навучыўся, з кім пазнаёміўся, чым займаўся з новымі сябрамі, як прайшоў яго дзень. Самае галоўнае заахвочванне — гэта словы. Трэба як мага часцей казаць дзецям: «Ты мой герой!», «Я ў цябе веру», «Ты справішся», «Я табой ганаруся», «Ты мяне радуеш...»

Яшчэ адна важная ўмова паспяховай адаптацыі — узаемадзеянне бацькоў з педагогам. Трэба абавязкова знайсці з ім агульную мову, а для гэтага варта часцей заходзіць у школу. Увогуле ролю першага настаўніка ў жыцці дзіцяці складана пераацаніць. Менавіта ён стварае ў класе атмасферу, у якой дзеці будуць адчуваць сябе камфортна ці наадварот. Добра, калі на першым плане знаходзіцца гульнявая дзейнасць, якая дазваляе прасцей уліцца ў навучальны працэс. Калі першакласніку падабаецца педагог, яму будзе цікава ўсё, што той транслюе, а ў процілеглым выпадку дзіця закрыецца і не возьме ад настаўніка інфармацыю, якую той спрабуе данесці. Таму да выбару першага настаўніка бацькам трэба падысці вельмі адказна.

Для дзяцей у малодшых класах надзвычай важны тактыльны кантакт: калі першакласнік можа свабодна падысці да педагога, абняць яго, падзяліцца чымсьці для сябе вельмі важным, значыць, адаптацыя праходзіць паспяхова.

НЕ ПАДМЯНЯЙЦЕ КНІГУ ТЭЛЕВІЗАРАМ

Чым яшчэ могуць дапамагчы бацькі свайму першакласніку?

Вялікае значэнне мае мікраклімат у сям'і. У выпадку ўзнікнення складанай ці канфліктнай сітуацыі ў школе дарослыя могуць выказваць свой погляд на праблему, але дзіця павінна адчуваць іх падтрымку. Яму трэба быць упэўненым у тым, што сям'я — гэта зона бяспекі, дзе яго заўсёды пачуюць і дапамогуць. Дарослым трэба стрымліваць свае эмоцыі, калі празмерна ўзбуджаны першакласнік скардзіцца, што яго пакрыўдзілі, штосьці ў яго аднялі, не далі і гэтак далей. Трэба спакойна высветліць, што здарылася, а не агучваць услых паспешлівыя высновы...

Уласны прыклад — таксама добры матыватар для дзіцяці. Калі бацькі самі любяць вучыцца, чытаць, даведвацца пра штосьці новае, гэта будзе перадавацца і дзецям. І навучанне ў школе стане ўспрымацца як цалкам натуральны працэс. Можна закласці сямейныя традыцыі, звязаныя з 1 верасня. Акрамя ўрачыстай лінейкі ў жыцці малога абавязкова павінна быць штосьці яшчэ.

Чытайце дзецям кнігі. Ні ў якім разе нельга падмяняць чытанне тэлевізарам. Пра гэта бацькам трэба памятаць заўсёды. Заахвочвайце ўсе заняткі, якія развіваюць фантазію і кемлівасць: маляванне, лепку, канструяванне.

Падтрымайце ў дзіцяці яго імкненне стаць школьнікам. Ваша шчырая зацікаўленасць у яго школьных справах і клопатах, сур'ёзнае стаўленне да першых дасягненняў і цяжкасцяў дапамогуць першакласніку пацвердзіць значнасць яго новага статусу. Падзяляйце з ім усе маленькія радасці, пастаўце работы, зробленыя яго рукамі, на прыметнае месца. Пахваліцеся поспехамі малога перад бабуляй і дзядулем. Дайце яму адчуць сябе паспяховым і шчаслівым чалавекам! Верце ў сваё дзіця! Для яго гэта галоўнае благаслаўленне.

Надзея НІКАЛАЕВА.

ДЗЯЎЧЫНКА І КРАКАДЗІЛ...

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «СГ».)

— Павел, прызнайцеся: сюжэты для кніг «Дзяўчынка і кракадзіл» і «Тата, раскажы пра мяне гісторыю» ўзятыя з рэальнага жыцця вашай сям'і?

— Канешне, і кракадзіл сапраўды жыве пад ложкам і есць як не ў сябе! Жартую. Але ўсе гісторыі мне падказвала дачка. Адкуль узяўся кракадзіл? Давялося яго прыдумаць, каб дапамагчы Соні перамагчы страх цемры. Яна баялася, што ноччу з-пад ложка выпаўзуць павукі — страшныя, з касматымі лапкамі, — таму патрэбен быў хтосьці, хто б мог іх адолець. Нам здалося, што маленькі хатні «падложкавы» кракадзіл — ідэальная кандыдатура для гэтай справы. Праўда, яго ролю адыгрывае зялёны плюшавы бегемот... З невялікай часткі гісторый пра сяброўства Соні і кракадзіла і атрымалася кніга. У другім зборніку мы абышліся без гэтага персанажа. Ён сваю функцыю ўжо выканаў, можа ісці адпачываць.

— Соня баялася цемры, нехта баіцца ўколаў, нехта — адзіноты... Што могуць зрабіць бацькі, каб дапамагчы дзецям справіцца з гэтымі страхамі?

— Па-першае, трэба знайсці прычыну. Гэта ж не проста «я баюся». Што мяне палохае? Монстр, які жыве ў цемры? Ці тое, што там пустэча нейкая? Чаму я баюся ўколаў? Таму, што мяне пужае боль, ці таму, што цётка ў белым халаце надта падобная да нейкай здані з фільмаў жахаў? Гэта ж розныя рэчы. Соня баялася, што ў цемры хаваюцца павукі. Адпаведна, я прыдумаў героя, які абараняе яе ад гэтых павукоў. Калі б яна перажывала, што там пустэча і цемра, я напоўніў бы гэту цемру чым-небудзь. Тымі ж павукамі. Ці прывідамі, напрыклад. Спачатку высветліце прычыну, якая выклікала страх, і змагайцеся менавіта з ёй.

— З дапамогай прывідаў?!

— Ну, абыгрыйце сітуацыю, перавядзіце ўсё ў гульню. Дзеці гадоў да 8-9 вельмі вядуцца на такія штукі, іх лёгка зацікавіць, «пераключыць». Я не кажу, што гэта ўніверсальны спосаб: малыя розныя бываюць, у кагосьці, напрыклад, няўстойлівая псіхіка — тут патрэбныя іншыя метады. Але ў маім выпадку ўсё атрымалася, за 2-3 месяцы страх зусім знік, быццам яго і не было. Калі цяпер мая паненка і баіцца чаго-небудзь, дык хіба што накаўта на рынгу (дачка Паўла займаецца боксам і дзюдо. — **Аўт.**).

— Калі меркаваць па кнігах, Соня — даволі капрызлівая дзяўчынка, з характарам: то ў школу ісці не хоча, то кашу есці адмаўляецца, то хлопчыка надакучлівага паб'е... Як бацькам знайсці агульную мову з такім неспакойным дзіцем?

У адпачынак — заўсёды ўсёй сям'ёй.

«Амаль такі жыве ў мяне пад ложкам!»

— Любіць яго. Я, напрыклад, люблю сваю капрызлівую, непаслухмяную дзяўчынку! Я прымаю яе такой, якая яна ёсць. Чуў такое выказванне: як бы вы добра ні ставіліся да дзіцяці, у дарослым узросце яму заўсёды будзе што расказаць на прыёме ў псіхолага. Таму не трэба заганяцца, не трэба неяк вельмі складана да выхавання падыходзіць. Проста прымайце ўдзел у жыцці сына ці дачкі. Станьце яму неабходным чалавекам, партнёрам, дарадцам. Я вельмі часта назіраю сітуацыі, калі бацькам дзеці быццам і не патрэбныя — прывядуць іх некуды, у пясочніцу ці ў забаўляльны цэнтр, і займаюцца сваімі справамі. А дзіця ж усё адчувае... Сонька прыбягае да мяне і кажа: «Тата, вось там вось гэта вось так, патлумач мне!» Я, канешне, думаю: «А ё-маё...» А ўслых кажу: «Добра, падыдзі, калі ласка, праз некалькі хвілін». І хуценька ў «гугл» лезу. Нават не трэба ісці ў бібліятэку і падымаць гару літаратуры. Адказалі на пытанне, растлумачылі ў агульных рысах, не пакінулі без увагі — і ўсё, вы аўтарытэт.

Праявіце шчырую цікавасць да інтарэсаў дзіцяці. Дачцы падабаецца рабіць караблікі з паперы? І вы навучыцеся! Сын захапіўся дыназаўрамі? Вазьміце кніжку па палеанталогіі, праштудзіруйце. Вас бесіць тое, чым дзіця займаецца? Змірыцеся. Не спрабуйце перанакіраваць яго на тое, што вам здаецца больш прыдатным. Калі я прыводзіў Соню на трэніроўкі, то бачыў хлопчыкаў, якія стаялі там і румзалі. А ўсё таму, што тата сказаў: «Мужык павінен прыйсці і займацца боксам!» А малы стаіць і плача. Можа, ён маляваць хоча. Навошта ламаць псіхіку дзіцяці?

Калі Соф'і было 5 гадоў, мы хацелі аддаць яе на танцы. Але яна катэгарычна сказала: «Я не буду сюды хадзіць». Нехта б, напэўна, праявіў цвёрдую бацькоўскую пазіцыю, пачаў «цягаць» малое туды: «Я ж на цябе час трачу!» Але калі я разумею, што мая дачка няшчасная... Дзіця праявіла сваю волю. Варта прыслухацца да гэтага «я не хачу сюды, мне тут дрэнна» і пайсці насустрач. «А што хочаш?» — «Хачу на дзюдо!» Ну і добра. А хадзіла б цяпер на танцы — пакутавалі б усе...

— Але ці можна ўсё дазваляць дзецям і заўсёды патураць іх капрызам?

— Тут трэба ўбачыць тонкую мяжу паміж «я хачу» і «я закатваю істэрыку». Вопытным шляхам. Гэта вельмі складана, і я не кажу, што сам умею гэта рабіць. Вось літаральна ўчора ўвечары мы глядзелі кіно, я такі: «Соня, на сёння хопіць, выключай камп'ютар!» А яна адказвае: «Не буду!» — «Чаму?» — «Не хачу!» І вось што гэта — капрыз? Ці я зайшоў на яе тэрыторыю? Канфлікт атрымаўся на роўным месцы, і я — прызнаюся шчыра — не змог граматна выйсці з яго. Потым сядзеў і думаў, як трэба было сябе паводзіць: напэўна, паспрабаваць неяк абыграць сітуацыю. Але я прыехаў з камандзіроўкі, стаміўся... У мяне не было на гэта сіл!

Увогуле, часцей за ўсё канфлікт узнікае ад таго, што тата або мама стаміліся. Ты прыйшоў з работы ніякі: замучыўся, пакуль план перавыконваў. А навошта той план? Начальнік табе, што, даражэйшы за дзіця? Атрымліваецца, што чужыя дзядзькі з зашмальцаванымі паперкамі важнейшыя за самага галоўнага чалавека ў тваім жыцці. Што за бязглуздзіца? Начальніку, канешне, гэта не растлумачыш, але трэба неяк навучыцца лавіраваць.

Найлепшы падарунак малому — увага дарослага. Вы самі потым будзеце перажываць з-за нейкіх страчаных магчымасцяў. Вось я шмат часу з Соняй праводжу, але ўсё роўна вельмі шкадую пра тыя моманты, калі быў не з ёй. Не разумею, як людзі ў адпачынак ездзяць без дзяцей. «Я хачу адпачыць ад яго». Як? Вы пра што? Не, я не вар'ят, які ўсюды бегае за сваім дзіцём. Але што ў вашым жыцці будзе цікавейшае за вашу дачку ці сына? Яны вырастуць — і ўсё, нават падлетку вы ўжо не патрэбныя будзеце. У вас ёсць 10, 11, 12 гадоў, якія можна правесці шчасліва для сябе. А потым — хіба што ўнукаў чакаць. На пенсіі вы будзеце ўспамінаць не пра тое, як план па продажах выконвалі ці машыну новую куплялі. Вы будзеце згадваць, як разам мячык у пясочніцы штурхалі і замак з пяску будавалі. Я ўжо цяпер толькі такія моманты і памятаю.

— Ёсць такая філасофія выхавання ў японцаў: да 5 гадоў ставіцца да дзіцяці як да бога, да 15 — як да раба, а пасля 15 — як да сябра. Я так разумею, ваша «тактыка» — заўсёды быць дзіцяці сябрам?

— От ужо гэтыя японцы... Ведаеце, мы з жонкай разышліся ў гэтым пытанні. Не наконт японцаў — наконт ролі бацькоў. У нашай сям'і тата — сябар. Мама ж катэгарычна супраць, яна лічыць, што тата павінен быць «уладай». Гэта значыць — прымушаць нешта зрабіць. У нашым доме ўсё наадварот: мама — больш жорсткі чалавек, а тата... Дайце падбяру літаратурнае слова... Памяркоўны! У таты не атрымліваецца прымусіць, у таты атрымліваецца ўгаварыць. Я сябар. Прычым часам нават малодшы сябар. Такі ў мяне стыль паводзін з дзецьмі.

Павел разам з дачкой на прэзентацыі сваёй кнігі.

Можа быць, гэта не зусім правільна — бацька павінен быць нейкім аўтарытэтам. Але лепш за ўсё — старэйшым таварышам, які дапамагае дзіцяці прымаць рашэнні. А калі малое яшчэ зусім маленькае — дае гэта рашэнне і стварае бачнасць таго, што дзіця прыняло яго самастойна. Вось гэта, пэўна, самы ідэальны варыянт — нейкім чынам накіраваць і падказаць. Таму што калі дзіця ў пяць-шэсць гадоў стане раўнацэнным партнёрам у сям'і, у яго адбудзецца істэрыка. Не можа быць такога, што тата, мама і малы сядаюць вечарам утраіх за стол, і тата сур'ёзна кажа: «Так, ну што, у якія акцыі будзем укладваць грошы? Падумай, сынок, бо калі не атрымаем даход, здадзім цябе ў дзіцячы дом!» Дзіця хай прымае рашэнні ў дробязях, а з нечым больш значным яму дапамогуць бацькі.

«Да вас прыходзяць, прыносяць аркушык, кажуць: «Глядзі, тата, што я намаляваў!» А тата, засяроджана ўтаропіўшыся ў экран, мычыць: «Угу».

Але самае галоўнае і для мамы, і для таты, як я ўжо казаў, — праяўляць шчырую зацікаўленасць у жыцці дзіцяці. І, калі ласка,не адгароджвайцеся тэлефонам ці планшэтам. Да вас прыходзяць, прыносяць аркушык, кажуць: «Глядзі, тата, што я намаляваў!» А тата, засяроджана ўтаропіўшыся ў экран, мычыць: «Угу». А вы ўважліва паглядзіце на малюнак, ацаніце старанні. І няхай там нешта незразумелае, крывенькае, крыху сюррэалістычнае. «О, ты, напэўна, Сальвадор Далі!» — «А хто такі Сальвадор Далі?» — «А я табе зараз раскажу». Маленькаму чалавеку, які да вас звярнуўся, на гэты момант сапраўды важна пачуць ваша меркаванне. Вы ж сваім стаўленнем рыхтуеце падлетка, які альбо вырасце ворагам бацькам (а з падлеткамі і так складана), альбо захоча да іх прыслухоўвацца. Няхай і на 10 працэнтаў. Я спадзяюся, што Соня ў 14—15 гадоў будзе хоць трошкі дзяліцца нейкімі момантамі са свайго жыцця і прыслухоўвацца да таты. Я шчыра на гэта спадзяюся.

Алена КАРПЕНКА.
Фота Кастуся ДРОБАВА і з сямейнага архіва.

Бліжэй да прыроды

ТЭРЫТОРЫЯ ДЛЯ ДУШЫ

Вядомая беларуская пісьменніца, аўтар бестсэлераў «Площадь согласия», «Территория души» і «Миг бесконечности», а таксама некалькіх зборнікаў вершаў Наталля БАТРАКОВА ўжо на працягу 16 гадоў жыве ў знакамітым аграгарадку Ратамка. «Жывём, нібыта ў батанічным садзе. А якая тут раскоша для ўнукаў і нашых кошкі ды сабакі!» — кажа пісьменніца. Я чамусьці ўяўляла модны дызайн участка, дзе ўсё нібыта са старонкі глянцавага часопіса. А ўбачыла мора руж, утульнасць і такую добрую патрыярхальнасць.

— І я, і мой муж выраслі ў прыватным сектары. Потым жылі ў гарадской кватэры, і я думала, што так будзе заўсёды. Але неяк муж сказаў, што хоча будаваць дом за горадам. Не лецішча, а менавіта дом для ўсёй сям'і. Ведаеце, я цяпер разумею, што гэта не была даніна модзе — маўляў, дасягнуўшы пэўнага матэрыяльнага становішча, па статусе трэба мець загарадны дом. Не, гэта было іншае — патрэба быць бліжэй да прыроды, да сваіх каранёў, — апавядае Наталля.

— А вы, як дзекабрысткa, паехалі за мужам ці жылі на два дамы?

— Роўна месяц я пражыла на два дамы і зразумела, што мне гэта цяжка, ды і няправільна ў дачыненні да сваёй сям'і. Пераехала ў Ратамку і ніводнага разу не пашкадавала аб гэтым. Больш за тое — цяпер ужо не ўяўляю, як людзі жывуць у горадзе. Неяк засталася начаваць у сяброўкі, дык не магла заснуць: то ліфт гудзіць, то яшчэ які грукат. Зразумела, што і дыхаецца ў мегаполісе не так лёгка, як у нас на прыродзе. Гэта такое шчасце — раніцай басанож прайсціся па расе! А як цудоўна амаль круглы год жыць сярод кветак! У нас жа тут першыя зацвітаюць пралескі і крокусы. З цягам часу я навучылася рабіць так, каб на клумбах не было «лысін»: кветкі цвітуць адны за другімі. А завяршаюць сезон хрызантэмы і позняя ружы. Апошні букет я зразаю ў лістападзе і сама сабе раблю такі падарунак.

— Наталля, у вас вялікі ўчастак, шыкоўныя ружы, ставок і нават цяпліцу будуеце. Скажыце шчыра, колькі ў вас памочнікаў?

— Сапраўды, ёсць дзяўчына, якая дапамагае ў маім міні-батанічным садзе. Але мы шмат што робім разам. Канешне, усё гэта патрабуе і часу, і намаганняў, але калі ты любіш свой лапік зямлі, сваю ружавую алею, то даглядаць гэта ўжо не цяжкая праца, а задавальненне. Да жадання паставіць цяпліцу трэба было дарасці, я шмат чытала пра тое, як ёй карыстацца. Трэба было даць сабе шчыры адказ на пытанне, ці хопіць у мяне на гэта часу і жадання. У нас, як бачыце, няма вялікага агарода, але дзве-тры градкі з зяленінай, агуркамі, рукалай робім. Цяпер вось і цяпліца з тамататамі ды іншай гароднінай дадасца.

Нашы ўнукі выраслі тут. Я нават іншым разам думаю, што для іх дзед, бабуля і Ратамка — сінонімы. Для дзяцей асалода — садавіна ды ягады. Вельмі любім ліпень, бо выйдзеш у сад, а там — маліны, чарэшні, парэчкі, агрэст... Смаката! Сваё, здаецца мне, смачнейшае за купленае на Камароўцы.

— Відаць, што ружы — ваша захапленне. Як доўга збіралі такую калекцыю?

— Нават калі ў нас не было гэтага дома, недзе ў глыбіні душы ў мяне жыла мара пра ружавую алею. Калі будаваўся дом, пачала яе ажыццяўляць. Тады яшчэ не было садовых цэнтраў і вялікага выбару кветак, у прыватнасці руж. Але я шукала, нешта замаўляла праз інтэрнэт, набывала за мяжой, штосьці прывозілі сябры. Адны з першых у маёй калекцыі — чайныя ружы, якія мне прывезлі з Узбекістана. Вельмі далікатныя кветкі, з тых дзевяці кустоў і цяпер тры цвітуць. На першым часе я займалася і вырошчваннем расады, але хутка зразумела, што прасцей купіць на рынку. А цяпер і ўвогуле шмат розных садовых цэнтраў, гадавальнікаў. На маю думку, у нас прадаюць і расаду, і саджанцы добрай якасці, і выбар ёсць на любы густ і кашалёк.

— Як вам тут жывецца ўзімку?

— Цудоўна! Цёпла і ўтульна. А яшчэ не трэба марнаваць грошы на заняткі фітнесам. Расчысціў сцежкі ад снегу — вось вам і фітнес. У горадзе людзі снегу звычайна не рады, а мы яго вельмі чакаем. Любіць зіму і наш сабака Тэдзі. Яшчэ ў нас тут пачуваецца гаспадыняй кошка Рыся. Яна жыла ў сям'і дачкі, але ім даволі часта даводзіцца ездзіць у камандзіроўкі, таму Рысю аддалі нам. Яна вельмі любіць гасцей, але калі прыязджае дачка, то хаваецца — баіцца, што забяруць у горад.

— Цяпер часцей людзі сустракаюцца ў кафэ, а жыллё становіцца такім прыватным месцам, куды нікога не запрашаюць. Дзверы вашага дома адчынены для сяброў?

— Безумоўна! Мы рады нашым сябрам. Нават калі рабілі рамонт, то часткова перапланавалі ўчастак, каб была паркоўка для гасцей. Сустрэчы ў кавярнях маюць права на жыццё, але ж дома — зусім іншая рэч, тут цёплая, нязмушаная атмасфера.

Дарэчы, калі мы толькі перасяліліся сюды, то нашы сябры глядзелі на нас крышку са здзіўленнем. А сёння амаль усе яны альбо ўжо пабудавалі загарадныя дамы, альбо дабудоўваюць. Мусіць, кожны з нас хто раней, хто пазней, але шукае сваю тэрыторыю для душы. Мне здаецца, што знайсці яе можна толькі побач з прыродай.

Так склалася, што ўзімку ідзе асноўная работа над празаічнымі творамі. І ведаеце, мне тут так утульна і спакойна, што нават не заўважаю, як бяжыць час. Тут цудоўна, бо, з аднаго боку, жывеш сярод прыроды, і ў той жа час ёсць усе звыклыя бытавыя выгоды. Горад высмоктвае сілу, а прырода яе дае. Калі выязджаю за кальцавую дарогу, вельмі добра гэта адчуваю.

Аксана ЯНОЎСКАЯ.
Фота з архіва Наталлі Батраковай.

Жыццялюбы

«ЧАЦВЁРТУЮ ЧАСТКУ СВАЁЙ ПЕНСІІ АДДАЮ ВАВЁРКАМ»

З Вячаславам Батурыным я пазнаёмілася ў сталічным Севастопальскім парку. Падцягнуты мужчына спяшаўся з пакецікам семак у бок маёй любімай алеі. «Гэта, відаць, вы тут вавёрачак падкормліваеце?» — пацікавілася. — «Я, — сціпла ўсміхнуўся ў адказ Вячаслаў Мікалаевіч. — У 71 год у любое надвор'е хаджу сюды штодзень, як на работу».

Толькі паспеў мой новы знаёмы насыпаць семак у кармушку, як зверху навыперадкі спусціліся дзве вавёркі.

— Бачыце, як яны мяне тут чакаюць, ведаюць, што прынясу ім што-небудзь паласавацца. Вось трошкі прыхварэў. Тыдзень не хадзіў у парк. Дык увесь сперажываўся. Калі сюды не прыйду, мне чагосьці не хапае. Так, хлопцы (звяртаецца да галубоў, што прыляцелі следам), не нахабнічайце, дайце паесці сястрычкам.

Вячаслаў Мікалаевіч, пакуль не перакананецца, што вавёрачкі паелі, дзяжурыць побач з кармушкамі.

Раптам з дрэва куляй звалілася трэцяя вавёрка. Дзве яе сяброўкі так спужаліся, што, адскокнуўшы, сутыкнуліся ў паветры. Такое незвычайнае відовішча я бачыла ўпершыню.

— О, гэта Даша — самая жвавая з сямі вавёрак, што тут жывуць, — каментуе Вячаслаў Мікалаевіч. — Адразу бачна — гаспадыня, імгненна ўсіх разагнала.

Пакуль вавёркі ласаваліся семкамі, мужчына расказаў, што раней жыў у ваенным гарадку ва Уручы.

— А там жа лес кругом. Дык вось адна вавёрачка панадзілася прыходзіць на мой балкон. Я штодзень чакаў яе, адсмыслова пакідаў там семкі, арэшкі. А потым тая вавёрачка прапала. Я вельмі моцна перажываў. А пасля прачытаў, што іх век кароткі — усяго каля пяці гадоў.

Цяпер Вячаслаў Мікалаевіч жыве побач з Севастопальскім паркам. Яму як былому ваеннаму выдзелілі кватэру на вуліцы Лук'яновіча.

— Каб трымаць сябе ў форме, штодзень праходжу пехам як мінімум пяць кіламетраў. Найлепшае месца — гэта парк побач з домам. Там і прыкмеціў вавёрачак. Усе хочуць назірацьза імі, а карміць няма ахвотнікаў. Вось я і вырашыў узяць над севастопальскімі вавёрачкамі шэфства. Змайстраваў кармушкі і нашу ім ежу ды вадзічку. Пешчу вавёрачак, аддаю ім, можна сказаць, адну чацвёртую сваёй пенсіі. Дзякуй богу, магу дазволіць сабе гэта рабіць. У мяне як у ваеннага пенсія добрая. Купляю семкі, арэхі. Узімку, калі былі моцныя маразы, цэлую нізку сушаных грыбоў для іх набыў. Акрамя таго, збіраю жалуды, у мяне яшчэ цэлае вядро засталося з восені.

Пастаянныя наведвальнікі парка ўжо пазнаюць сябра вавёрак. Спыняюцца паразмаўляць, дзякуюць, што стварыў такое цудоўнае месца для назірання за пацешнымі жывёлкамі.

— Менавіта тут, на гэтай алеі, я і пазнаёміўся з аднадумцамі, Таццянай Іванаўнай ды яе мужам — Генадзь Андрэевіч таксама былы ваенны. Яны мне дапамагаюць падкормліваць вавёрак ды прыбірацца каля кармушак.

Акрамя вавёрак, на «алею Батурына» ўзімку прылятаюць карміцца гілі, сінічкі, зелянушкі, берасцяначкі, сойкі, шпакі, дзятлы... Для цікаўных пенсіянер павесіў побач з кармушкамі буклет з выявамі птушак і іх назвамі на беларускай і рускай мовах, які яму падарылі спецыялісты «Аховы птушак Бацькаўшчыны». А таксама міні-інструкцыю: чым можна карміць жыхароў парка, каб не нашкодзіць ім.

— Я заўважыў, што людзі праз няведанне кладуць у кармушкі кашу, якая зацвіла, хлеб. А хлебам, асабліва чорным, птушак карміць нельга. Найлепшы корм — несалёныя і нясмажаныя семкі сланечніка, несалёныя арахіс ды сала. Можна класці проса, але яны стамляюцца яго дзяўбці.

Да зімы Вячаслаў Мікалаевіч плануе змайстраваць яшчэ некалькі кармушак, каб усталяваць на іншых алеях. Ён вельмі спадзяецца, што наведвальнікі парка будуць ашчадна да іх ставіцца.

— Нейкія вандалы ў студзені зламалі ўсе кармушкі, — уздыхае мужчына. — Давялося аднаўляць. Людзі ж у парк прыходзяць розныя. Некаторыя цкуюць вавёрак сваімі сабакамі. Я прасіў іх гэтага не рабіць — трэба ж ратаваць жывёльны свет, які і так прападае. На жаль, не ўсе гэта разумеюць...

Надзея ДРЫНДРОЖЫК. Фота аўтара.

ИЗВЕЩЕНИЕ о проведении повторного аукциона

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона) по поручению антикризисного управляющего частного предприятия «Аналитик-центр» в процедуре экономической несостоятельности (банкротстве) проводит повторный открытый аукцион по продаже имущества в составе:

Имущество ОАО «Молодечнолес»

№ Лота	Наименование объекта, сведения о земельном участке (площадь, кадастровый номер)	Начальная цена без НДС, бел. руб.	Размер задатка, бел. руб.
	<u>Недвижимое имущество:</u>		
1	**погреб пустоблочный** *(инв. № по бух. учету 11-091)*, общ. пл. 43,6 кв. м, инв. № 622/С-41031, **здание столовой** *(инв. № по бух. учету 11-090)*, общ. пл. 175,5 кв. м, инв. № 622/С-41030, **склад продовольственный** *(инв. № по бух. учету 11-092)*, общ. пл. 52,6 кв. м, расположенные на земельном участке с кадастровым номером 625483402101000129 площадью 0,1728 га по адресу: Минская область, Столбцовский район, Налибокский с/с, д. Клетище. На земельном участке имеются ограничения прав в использовании: охранная зона линии электропередачи до 1000 В *(0,0046 га)*	**930,96**	93,00
2	**здание конторы** *(инв. № по бух. учету 01-086)*, общ. пл. 167,9 кв. м, инв. № 622/С-41032, расположенное на земельном участке с кадастровым номером 625483402101000130 площадью 0,3271 га по адресу: Минская область, Столбцовский район, Налибокский с/с, д. Клетище. На земельном участке имеются ограничения прав в использовании: охранная зона линии электропередачи до 1000 В *(0,0283 га)*	**113,03**	11,00
3	**здание мастерской** *(инв. № по бух. учету 05-529)*, общ. пл. 855,7 кв. м, **пожарный сарай** *(инв. № по бух. учету 01-098)*, общ. пл. 111,2 кв. м, **склад** *(инв. № по бух. учету 01-100)*, общ. пл. 147,6 кв. м, расположенные на земельном участке с кадастровым номером 625483402101000131 площадью 2,7827 га по адресу: Минская область, Столбцовский район, Налибокский с/с, д. Клетище. На земельном участке имеются ограничения прав в использовании: охранная зона линии электропередачи до 1000 В *(0,0437 га)*	**2 205,13**	220,00
4	**здание столовой *(в состав входят: столовая, склад, погреб, навес, сарай)*** *(инв. № по бух. учету 11-034)*, общ. пл. 169,4 кв. м, **склад** *(инв. № по бух. учету 11-466),* общ. пл. 121,4 кв. м, расположенные на земельном участке с кадастровым номером 621350100007001973 площадью 0,4010 га по адресу: Минская область, Вилейский район, г. Вилейка, ул. 1 Мая, д. 106	**3 719,73**	371,00
5	**здание конторы – диспетчерской (в состав входят: контора, сарай, уборная)** *(инв. № по бух. учету 01-012, 11-467)*, инв. № 631/С-13512, общ. пл. 120 кв. м, **здание мастерской и конторы,** инв. № 631/С-13513, *(инв. № по бух. учету 01-029)*, общ. пл. 615,7 кв. м, **здание заправки** *(инв. № по бух. учету 01-197),* общ. пл. 31,8 кв. м, **здание котельной** *(инв. № по бух. учету 01-198),* общ. пл. 145,4 кв. м, **склад** *(инв. № по бух. учету 01-196)*, расположенные на земельном участке с кадастровым номером 621350100007001972 площадью 1,7384 га по адресу: Минская область, Вилейский район, г. Вилейка, ул. 1 Мая, 106. Электротельфер с инв. № 5-893	**23 812,45**	1 190,62
6	**здание РММ** *(инв. № по бух. учету 01-184)*, общ. пл. 972,1 кв. м, **здание конторы** (*инв. № по бух. учету 01-178*), общ. пл. 110 кв.м, **здание склада** (*инв. № по бух. учету 01-179*), общ. пл. 253,4 кв. м, **здание арочного сооружения** (*инв. № по бух. учету 05-574*), общ. пл. 136,8 кв. м, **здание столовой** (*инв. № по бух. учету 01-019*), общ. пл. 64,5 кв. м, **здание столовой** (*инв. № по бух. учету 11-153*), общ. пл. 135,3 кв.м, расположенные на земельном участке с кадастровым номером 224050100002000633 площадью 1,3286 га по адресу: Витебская область, г. Поставы, ул. Вокзальная. Набор мягкой мебели «Вивальди» с инв. № 09-377. Набор мягкой мебели «Жасмин» с инв. 09-379. Набор мягкой мебели «Оазис» с инв. 09-378. Котел стационарный с инв. 04-095. Трансформатор ТС-10Кв с инв. 04-096. Шкаф КТП-25/10 с инв. 04-087	**8 907,64**	890,00
	<u>Транспортная техника:</u>		
7	**прицеп MAZ-900810-012** 2009 года выпуска, специальный роспуск, цвет – серый, регистрационный знак А 9826 А-5, кузов *(шасси, рама)* № Y3M90081090000036, свидетельство о регистрации транспортного средства серии ОЕА № 136637 *(инв. № по бух. учету 08-613).* Транспорт находится по адресу: Минская область, г. Вилейка, ул. 1 Мая, 106	**296,27**	29,63
8	**прицеп MAZ 900810-012** 2009 года выпуска, специальный роспуск, цвет – серый, регистрационный знак А 9827 А-5, кузов *(шасси, рама)* № Y3M90081090000042, свидетельство о регистрации транспортного средства серии ОЕА № 136658 *(инв. № по бух. учету 06-614)*. Транспорт находится по адресу: Минская область, г. Вилейка, ул. 1 Мая, 106	**296,27**	29,63
9	**прицеп ГКБ 9362** 2000 года выпуска, роспуск, цвет – черный, регистрационный знак 4295 ОМ, кузов не зарегистрирован, свидетельство о регистрации транспортного средства серии РЕ № 005579 *(инв. № по бух. учету 08-466).* Транспорт находится по адресу: Минская область, г. Вилейка, 1 Мая, 106	**275,11**	27,51

Оборудование, малоценные быстро снашивающиеся предметы:

№ лота	Наименование объекта	Инвентарный номер согласно данным бухучета	Начальная цена без НДС, бел. руб.	Сумма задатка (10 %), бел. руб.
10	Компьютер (ПЭВМ, монитор ЖК)	07-215	**5,96**	0,60
11	Компьютер (ПЭВМ, монитор ЖК)	07-213	**5,55**	0,60
12	Компьютер SAMSUNG	07-082	**12,33**	1,23
13	Компьютер «Селерон»	07-061	**3,70**	0,40
14	Принтер Canon MF44101зав.№79183	07-218	**10,28**	1,03
15	ПЭВМ «Сильверадо»	07-211	**7,40**	0,74
16	ПЭВМ «Сильверадо» LG	07-210	**7,40**	0,74
17	Факс «Панасоник»	09-314	**6,99**	0,70
18	Факс «Панасоник»	09-315	**6,99**	0,70
19	Факс «Панасоник»	09-156	**3,70**	0,40
20	Набор «Премьер-1»	09-152	**8,84**	0,90
21	Установка для напайки	05-695	**166,46**	16,65
22	Мебель (столы, стулья, шкафы), в том числе: стол кабинетный, стул (3 шт.), шкаф для одежды (2 шт.), шкаф для одежды (12 шт.), печь СВЧ б/у, печь СВЧ б/у, стенд, тележка гидравлическая	---	**65,76**	6,58
23	Оргтехника, в том числе: многофункциональное устройство HP Laser Jet Pro M, телефакс Panasonic 982	---	**14,18**	1,42
24	Спецодежда, в том числе: брюки DYNAMIC (1 шт.), каска защитная (10 шт.), костюм (куртка, брюки) (11 шт.), куртка STANDART (1 шт.), сапоги резиновые ECONOMY (1 шт.)	---	**55,49**	5,55

Стоимость снижена на 90 %.

В соответствии с абзацем 4 п.1.2 Указа Президента Республики Беларусь от 05.02.2013 № 63 «О некоторых вопросах правового регулирования процедур экономической несостоятельности (банкротства)» государственная регистрация создания капитальных строений, которые выставлены на торги без наличия документов, будет осуществляться в установленном порядке по заявлению покупателя и за его счет.

Шаг аукциона – 5 (пять) процентов.

Условия аукциона по лотам № 5 и № 6: победитель (единственный участник) аукциона обязан заключить с должником договор ответственного хранения имущества ОАО «Молодечнолес» на безвозмездной основе.

Задатки перечисляются на р/с № BY55BPSB30121082600169330000 в ЦБУ № 701 ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, БИК BPSBBY2X, УНП 690324015, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации». Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата за объект производится в течение 30 (тридцати) календарных дней со дня проведения аукциона, если иной срок не будет установлен собранием (комитетом) кредиторов.

<u>Победитель аукциона (единственный участник аукциона)</u> в течение 5 (пяти) банковских дней со дня проведения аукциона:

по лотам №№ 1—4, 7—24 <u>возмещает затраты на организацию и проведение результативного аукциона;</u>

по лоту № 5 <u>оплачивает вознаграждение, включающее затраты на проведение аукциона,</u> за организацию и проведение торгов в размере 3 (трех) процентов от окончательной цены продажи предмета аукцион;

по лоту № 6 <u>оплачивает вознаграждение, включающее затраты на проведение аукциона,</u> в размере 10 (десяти) процентов от окончательной цены продажи предмета аукциона.

Лица, желающие участвовать в торгах, обязаны подать организатору торгов в указанный в извещении о проведении торгов срок заявление на участие в торгах с приложением следующих документов:

- заверенного банком документа, подтверждающего внесение суммы задатка на текущий (расчетный) банковский счет, указанный в извещении о проведении торгов;
- для индивидуального предпринимателя – копии свидетельства о государственной регистрации индивидуального предпринимателя (без нотариального засвидетельствования);
- для юридического лица – доверенности, выданной представителю юридического лица (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель), а также копии свидетельства о государственной регистрации юридического лица (без нотариального засвидетельствования);
- для иностранного юридического лица, иностранной организации, не являющейся юридическим лицом, созданной в соответствии с законодательством иностранных государств иностранным государством и его административно-территориальными единицами в лице уполномоченных органов, международной организации – легализованных в установленном порядке копий учредительных документов, выписки из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течении шести месяцев до подачи заявления на участие в торгах) либо иного эквивалентного доказательства статуса юридического лица в соответствии с законодательством страны происхождения, документа о финансовой состоятельности, выданного обслуживающим банком (без нотариального засвидетельствования);
- для представителя гражданина Республики Беларусь, в том числе индивидуального предпринимателя, — доверенности, оформленной в соответствии с законодательством.

При подаче документов на участие в торгах граждане Республики Беларусь, иностранные граждане и лица без гражданства, а также граждане Республики Беларусь, постоянно проживающие за пределами Республики Беларусь, в том числе представители юридических лиц Республики Беларусь, предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность.

Победителем признается участник торгов, предложивший наиболее высокую цену приобретения лота по сравнению с предложениями других лиц.

Участникам, не признанным победителями, задаток возвращается в безналичной форме в течение 3 банковских дней с момента утверждения протокола об итогах торгов.

Результаты торгов оглашаются публично в день проведения торгов.

В случае если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником, предмет торгов продается этому частнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Организатор аукциона вправе отказаться от их проведения не позднее, чем за пять дней до даты их проведения.

Порядок проведения торгов и оформление участия в торгах определяются условиями о проведении торгов, ознакомиться с которыми можно в дни приема заявлений на участие в торгах, а также на сайте организатора торгов www.rlt.by.

Предыдущее извещение опубликовано в газете «Звязда» от 27.06.2019.

Аукцион состоится **30.08.2019 в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324.** Заявления на участие и необходимые документы принимаются по **29.08.2019** до **16.00** по указанному адресу. **Тел.: (8017) 207-71-34, (8029) 102-21-17.**

Центр Промышленной Оценки

- **Организация аукционов**
- **Оценка всех видов имущества**

Извещение о проведении повторного аукциона	
Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703
Продавец	ОАО «Белхим», 220048, г. Минск, ул. Короля, 34, 8-017-306-20-04

Предмет аукциона
Лот № 1 — Объекты недвижимого имущества, реализуемые одним лотом по адресу: г. Минск, ул. Платонова 18, в следующем составе:

Наименование (Назначение)	Общая пл., кв. м	Инв. номер
Здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ. Литер Е 1/к	1 180,4	500/С-27789
Здание административно-хозяйственное. Литер А 1/к	59,8	500/С-4417
Здание специализированное автомобильного транспорта. Литер Щ 1/к	60,4	500/С-43354
Здание неустановленного назначения. Литер Д 1/к	9,9	500/С-27785
Здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ. Литер Н 1/к	81,8	500/С-43352
Здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ. Литер Ж 1/бл, к	120,2	500/С-27784
Здание административно-хозяйственное. Литер М 1/к	48,4	500/С-27787
Здание специализированное автомобильного транспорта. Литер Ц 1/к	40,9	500/С-43355
Здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ. Литер П 1/к	29,6	500/С-43353
Здание административно-хозяйственное	90,2	500/С-43351
Здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ. Литер Л 1/бл	146	500/С-27782
Здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ. Литер З 1/к	364,8	500/С-27786
Здание административно-хозяйственное. Литер В 1-2/к, бл	1 025,3	500/С-7993
Здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ. Литер К 1/к	659,6	500/С-27788
Здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ. Литер И 1/к	609,4	500/С-27783

Сведения о земельном участке: пл. **1,0659** га предоставлен продавцу на праве временного пользования по 31.07.2020 г. для эксплуатации административных и складских зданий и сооружений. Ограничения (обременения) прав: Охранная зона газоснабжения, площадь 0,0245 га

Начальная цена с НДС 20 % – 2 887 680,00 бел. руб. (снижение 20 %)

Обременение: частичная аренда. С подробной информацией по предмету аукциона можно ознакомиться на сайте организатора аукциона WWW.CPO.BY

Лот № 2 — Недвижимое имущество, реализуемое одним лотом по адресу: Минская обл., Дзержинский р-н, г. Фаниполь, ул. Заводская, 25, в следующем составе:

Здание административно-бытового корпуса (Здание административно-бытового корпуса)	2132,7 кв. м	620/С-840

Сведения о земельном участке: предоставлен на праве постоянного пользования общей площадью 0,3278 га для обслуживания здания административно-бытового корпуса. Ограничения (обременения) прав на земельные участки, расположенные в охранных зонах электрических сетей напряжением до 1000 вольт, площадь 0,0270 га

Здание склада кабельной продукции (Здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ)	1840,8 кв. м	620/С-2080

Сведения о земельном участке: предоставлен на праве постоянного пользования общей площадью 1,8167 га для обслуживания здания склада кабельной продукции и открытой площадки с кранами мостовыми

Начальная цена с НДС 20 % – 1 714 848,00 бел. руб. (снижение 20 %)

Задаток 5 % от начальной цены лота в белорусских рублях перечисляется на р/с № BY60BLBB30120191021390001001; в Дирекции «ОАО Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области (адрес банка: г. Минск, ул. Коллекторная, 11), БИК BLBBBY2X, УНП 191021390, получатель платежа — ЗАО «Центр промышленной оценки».

Срок подписания договора купли-продажи: 10 рабочих дней после проведения аукциона.

Условия оплаты предмета аукциона: Если между продавцом и покупателем (победитель аукциона либо единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 %) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты за предмет аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение **30 (тридцати) календарных дней** после заключения договора купли-продажи.

Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, а также возмещения затрат и оплаты вознаграждения за организацию аукциона, оговорен в Условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов WWW.CPO.BY.

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия.

Предыдущее извещение о проведении аукциона опубликовано в газете «Звязда» 16.07.2019 г.

Аукцион состоится 30.08.2019 в 11.00 по адресу: **г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 28.08.2019 до 17.00 по** указанному адресу**.**

Тел.: +375 17 280-36-37; 8029-317-95-42. E-mail: auction@cpo.by

В соответствии со ст. 57 Закона Республики Беларусь «Об экономической несостоятельности (банкротстве»)» объявляется о созыве повторного собрания кредиторов ООО «ПриватХауз» 21.08.2019 в 12.00 в помещении экономического суда г. Минска (г. Минск, ул. Академическая, 15/1).

УНП 191130243

РУП «Институт недвижимости и оценки» извещает о проведении открытого аукциона по продаже недвижимого имущества ОАО «Нерудпром»

Лот № 1: КПП с инв. № 600/С-161457, площадь — 18,2 кв. м, г. п. – 2002. Адрес: Минский р-н, Петришковский с/с, 10/4, район д. Захаричи. Начальная цена с НДС – 11 184,00 бел. руб. Задаток – 2 000,00 бел. руб. Земельный участок с кадастровым номером 623685700001000370 площадью 0,1287 га. Право аренды (по 18.07.2049).

Лот № 2: Гараж с инв. № 600/С-161460, площадь — 67,5 кв. м, г. п. – 1995. Адрес: Минский р-н, Петришковский с/с, 10/5, район д. Захаричи. Начальная цена с НДС – 21 116,00 бел. руб. Задаток – 3 000,00 бел. руб. Земельный участок с кадастровым номером 623685700001000371 площадью 0,2439 га. Право аренды (по 18.07.2049).

Лот № 3: Склад строительных материалов с инв. 600/С-161456, площадь — 70,3 кв. м, г. п. – 1967. Адрес: Минский р-н, Петришковский с/с, 10/3, район д. Захаричи. Начальная цена с НДС – 11 930,00 бел. руб. Задаток – 2 000,00 бел. руб. Земельный участок с кадастровым номером 623685700001000372 площадью 0,1546 га. Право аренды (по 18.07.2049).

Переход прав на земельные участки осуществляется в соответствии с действующим законодательством Республики Беларусь

Условия аукциона: 1. Заключить с Продавцом договор купли-продажи в течение 10 (десяти) рабочих дней с даты проведения аукциона. 2. Условия оплаты приобретенного на аукционе Лота (Лотов) определяются Продавцом и Победителем (Претендентом на покупку). 3. Победитель аукциона (Претендент на покупку) обязан осуществить регистрацию перехода права собственности по Лоту № 1 в течение 5 календарных дней с момента 100 % оплаты стоимости Лота № 1; по Лоту № 2, Лоту № 3 в течение 3 календарных дней с момента 100 % оплаты стоимости Лота № 2, Лота № 3. 4. Оплатить Организатору аукциона стоимость услуги Организатора аукциона на основании счета-фактуры в течение 3 (трех) банковских дней со дня проведения аукциона

Аукцион состоится 18.09.2019 в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, д. 11, 3-й этаж, каб. 4. Шаг аукциона – 5 %

Порядок оформления участия в аукционе содержится на сайте Организатора аукциона ino.by.

Продавец: ОАО «Нерудпром», г. Минск, ул. Асаналиева, 72, тел. 8 (017) 365-66-07. Организатор аукциона: РУП «Институт недвижимости и оценки», 220030, г. Минск, ул. Комсомольская, 11, пом. 9.

Задаток перечисляется нар/с BY21BPSB30121543370109330000 в ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, БИК BPSBBY2X. Получатель — РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182. Назначение платежа: задаток для участия в аукционе 18.09.2019 (ОАО «Нерудпром», Лот №__). Заявления на участие и необходимые документы принимаются в рабочие дни с 8.30 до 12.00, с 13.30 до 16.00 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, 11, каб. 7. Окончание приема заявлений 16.09.2019 в 11.00. Участник, желающий участвовать в аукционе в отношении нескольких лотов, вносит задатки в размере, установленном для каждого из лотов. Контактное лицо для осмотра Объектов: Катковский Вячеслав Юрьевич, 8 (044) 723-76-74, 8 (029) 878-41-51

☎ Организатор аукциона: 8 (017) 324-70-57, 8 (029) 356-90-03, 8 (029) 550-09-52 • www.ino.by • e-mail: <u>torgi@ino.by</u>

Центр Промышленной Оценки

- Организация аукционов
- Оценка всех видов имущества

Извещение о проведении аукциона

Организатор аукциона	ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф.4б	
Продавец	ОАО «Калинковичский мясокомбинат», Гомельская обл., г. Калинковичи, ул. Северная, 8	

Предмет аукциона
Месторасположение: Гомельская обл., Калинковичский р-н, Липовский с/с, аг. Липов, ул. Советская, 26

Наименование (назначение)	Общая площадь	Инвентарный номер
Здание комплексного приемного пункта	161,4 кв. м	333/С-24121

Сведения о земельном участке: пл. **0,0415 га,** предоставлен продавцу на праве постоянного пользования для обслуживания здания комплексного приемного пункта

Начальная цена с НДС 20 % – 7 830,02 бел. руб.
(цена снижена на 50 %)

Задаток 10 % от начальной цены предмета электронных торгов в белорусских рублях перечисляется на р/с BY92BELB30120048350080226000 в ОАО «Банк БелВЭБ», г. Минск, ул. Мясникова, 32; БИК BELBBY2X; УНП 191224638; ОКПО 378531865000, получатель платежа — ООО «ИПМ-Консалт оценка»

Срок подписания договора купли-продажи: 10 (десять) рабочих дней после проведения аукциона.

Условия оплаты предмета аукциона

Если между продавцом и покупателем (победитель аукциона либо единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 %) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты за предмет аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение **30** (тридцати) дней после заключения договора купли-продажи

Порядок проведения электронных торгов, критерии выявления победителя торгов, порядок оформления участия в торгах и результатов торгов, установлен регламентом электронной торговой площадки «ИПМ-Торги», размещенным по адресу: **www.ipmtorgi.by**

Аукцион состоится 17.09.2019 в 12.00
на ЭТП «ИПМ-Торги»
(www.ipmtorgi.by).
Дата и время окончания приема документов
(предварительная регистрация): по 16.09.2019 до 17.00
на ЭТП «ИПМ-Торги» (www.ipmtorgi.by).

РУП «Торговый дом «Восточный» снимает с аукциона, который состоится 21.08.2019. **Лот № 1.** Изолированное помещение с инвентарным номером 300/D-12156 общей площадью 46,3 кв. м, расположенное по адресу: Гомельская обл., г. Гомель, ул. Крестьянская, 26-15. Назначение: помещение, не относящееся к жилищному фонду, наименование: помещение, не относящееся к жилищному фонду. **Начальная цена продажи – 129 600,00 белорусских рублей, задаток — 12 960,00 белорусских рублей. Шаг аукциона — 5 %.** Извещение о проведении аукционных торгов было опубликовано 20.07.2019 в печатном средстве массовой информации — газете «Звязда» № 135.

УНП 101127633

Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» извещает о проведении аукциона

ЛОТ 1: капитальное строение, инв. № 400/С-107487 (назначение — здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, наименование — склад лаков и красок), общей площадью 63,4 кв. м, расположенное по адресу: г. Гродно, ш. Скидельское, 6А/3

Лот № 1 расположен на земельном участке, кадастровый номер 440100000001009516, площадью 0,0307 га (назначение — для обслуживания склада лаков и красок) по адресу: г. Гродно, ш. Скидельское, 6А/3

Начальная цена продажи — 50 669,48 р. (пятьдесят тысяч шестьсот шестьдесят девять рублей сорок восемь копеек) с учетом НДС

Сумма задатка — 5066,96 р. (пять тысяч шестьдесят шесть рублей девяносто шесть копеек)

Продавец — Открытое акционерное общество «Химремонт», 220024, г. Минск, ул. Асаналиева, 84–205, Тел. 8-017-396-77-91

Организатор торгов — Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно, ул. Врублевского, д. 3, каб. 209, тел.: 41-98-32, 45-05-38

Условия аукциона — без условий. Условия оплаты — по договоренности сторон. Срок заключения договора купли-продажи — не позднее 20 рабочих дней с момента подписания протокола аукциона

Номер р/с для перечисления задатка — BY44BLBB30120500833225001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, код банка BLBBBY2X, УНП 500833225

Аукцион состоится 16 сентября 2019 г. в 11.00
по адресу: Гродненская область, г. Гродно, ул. Врублевского, 3, 209

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу:
г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 209, с 8.30 до 17.30
(понедельник — четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница)
Последний день приема заявлений — 10 сентября 2019 г. до 15.00

Телефоны для справок: 45-05-38, 41-98-32 —
Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»
http://grodnoino.by/

Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» извещает о проведении аукциона

ЛОТ 1: капитальное строение, инв. № 422/С-974 (назначение — здание нежилое, наименование – кухня-столовая), площадью 1223,4 кв. м, расположенное по адресу: г. Щучин, ул. Авиаторов, 3

Лот № 1 расположен на земельном участке, кадастровый номер 425850100004000066, площадью 0,2172 га (назначение – содержание и обслуживание здания кухни-столовой) по адресу: г. Щучин, ул. Авиаторов, 3

Начальная цена продажи — 71 376 р. (семьдесят одна тысяча триста семьдесят шесть рублей) с учетом НДС

Сумма задатка — 3568,80 р. (три тысячи пятьсот шестьдесят восемь рублей восемьдесят копеек)

Продавец — Щучинский филиал Гродненского областного потребительского общества, 231513, г. Щучин, ул. Пушкина, 26. Тел. (801514) 28-1-50

Организатор торгов — Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно ул. Врублевского, д. 3, каб. 209, тел.: 41-98-32, 45-05-38

Условия аукциона — аукцион без условий. Условия оплаты — по договоренности сторон. Срок заключения договора купли-продажи — не позднее 5 рабочих дней с момента подписания протокола аукциона.

Номер р/с для перечисления задатка — BY44BLBB30120500833225001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, код банка BLBBBY2X, УНП 500833225

Аукцион состоится 30 августа 2019 г. в 11.00
по адресу: Гродненская область, г. Щучин, ул. Пушкина, 26

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу:
г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 209, с 8.30 до 17.30
(понедельник — четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница)
Последний день приема заявлений — 26 августа 2019 г. до 15.00

Телефоны для справок: 45-05-38, 41-98-32 —
Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»
http://grodnoino.by/

БЕЛАРУСБАНК

Публичная оферта (предложение) на изменение порядка уменьшения ставки дохода по вкладу в связи с изменением ставки рефинансирования Национального банка Республики Беларусь до 9,5 % годовых.

1. ОАО «АСБ Беларусбанк» устанавливает, что снижение ставки дохода, указанной в договоре банковского вклада (депозита), в связи со снижением с 14.08.2019 ставки рефинансирования Национального банка Республики Беларусь до 9,5 % годовых (Постановление Правления Национального банка Республики Беларусь от 07.08.2019) осуществляется с 15.09.2019 по следующим банковским вкладам (депозитам) в белорусских рублях:
- срочный банковский вклад «Премиально-накопительный «Детский» (проценты по вкладам, открытым с 13.11.2015 по 31.03.2016 (включительно));
- срочный банковский вклад «Жилищно-накопительный» (проценты по вкладам, открытым до 29.10.2018);
- банковский целевой вклад «Попечение» (проценты по вкладам, открытым по 31.01.2016 (включительно)).

Установленный порядок применяется к вышеуказанным банковским вкладам (депозитам), в случае если по ним по состоянию на 15.09.2019 не начисляется пониженная процентная ставка или доход по вкладу не начисляется в размере ставки вклада до востребования.

2. Акцептом публичной оферты (предложения), указанной в пункте 1, является получение вкладчиком в полном объеме процентов (основных процентов) по вкладу за период с 14.08.2019 до даты изменения процентов по вкладу (основных процентов) — 15.09.2019.

Подробности по телефону 147, на корпоративном сайте www.belarusbank.by и в отделениях «Беларусбанка»

Сохранность и возврат вкладов гарантируются в порядке, установленном законодательством Республики Беларусь.
Лицензия на осуществление банковской деятельности №1 от 11.01.2019, выданная Национальным банком Республики Беларусь. УНП 100325912.

Процентная ставка по вкладам (депозитам) может быть изменена банком в одностороннем порядке в соответствии с договорами банковских вкладов (депозитов)

Организатор торгов: управляющий Частного предприятия «Примекс СВ» — ЧП «БелАнтикризисГрупп» (220131, г. Минск, а/я 185, тел. 8029-119-86-66).
Дата и место проведения торгов: 17.09.2019 в 15.00 по адресу: г. Минск, 4-й переулок Кольцова, д. 51, оф. 618.
Сведения о продавце: Частное предприятие «Примекс СВ» (220014, г. Минск, ул. Минина, 14,ком. 41А).
Сведения о предмете торгов, начальная цена предмета торгов. Лот № 1: дебиторская задолженность Индивидуального предпринимателя Цолиной Л. Р. (ИИН 911001458340) в размере 455 876,00 рос. руб. с установлением начальной цены в размере 14 655,51 бел. руб. **Лот № 2:** дебиторская задолженность Индивидуального предпринимателя Сычева А. П. (ИНН 781712735430) с суммой задолженности 619 913,54 рос. руб. с установлением начальной цены в размере 20 188,11 бел. руб. **Лот № 3:** дебиторская задолженность Производственного кооператива «Фирма «АМАТ» (БИН 930140000928) с суммой задолженности 421 008,66 рос. руб. с установлением начальной цены в размере 13 651,63 бел. руб.
Порядок проведения торгов. Шаг аукциона – 5 %. Победителем торгов будет объявлен покупатель, предложивший наибольшую цену. Договор купли-продажи подписывается в 20-дневный срок с даты подписания протокола по результатам торгов. В случае признания торгов несостоявшимися предмет аукциона продается претенденту на покупку при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 %.
Задаток 5 % от стоимости предмета торгов должен быть зачислен на расчетный счет Частного предприятия «Примекс СВ» (УНП 100514703): BY39MTBK30120001093300065814 в ЗАО «МТБанк», MTBKBY22.
Заявки на участие принимаются по адресу: 220131, г. Минск, а/я 185 со дня публикации объявления до 10.00 17.09.2019.

Извещение об открытом аукционе по продаже права заключения договора аренды земельного участка для строительства объектов (пр-т Лебедева, квартал «Грандичи-2», ул. Карского, ул. Суворова, ул. Гожская, ул. Гаражная, ул. Белуша, ул. Рыбацкая, Скидельское шоссе, ул. Фестивальная. ул. Весенняя) в городе Гродно 17 сентября 2019 года

№ лота	Наименование объекта	Местонахождение объекта	Площадь земельного участка (га)	Кадастровый номер	Начальная цена, руб.	Сумма задатка, руб.	Ориентировочная сумма расходов по подготовке земельно-кадастровой документации, руб.	Условие продажи и целевое назначение земельного участка
1*.	Право аренды земельного участка сроком на 10 лет	проспект Лебедева	0,3565	440100000001010810	17 799,35	1 779,94	4 702,36	Строительство станции технического обслуживания легковых автомобилей (1-2-этажные здания по индивидуальному проекту). Победитель аукциона до обращения за государственной регистрацией возникновения прав на земельный участок возмещает потери сельскохозяйственного производства, связанные с изъятием земельного участка, в сумме 8 963,66 руб.
2*.	Право аренды земельного участка сроком на 10 лет	квартал «Грандичи-2», позиция по генплану № 27	1,1525	440100000002009712	69 398,52	6 939,85	5 586,56	Строительство торгового центра (многофункциональный объект, включающий продовольственный магазин торговой площадью не менее 400 кв. м, промтоварный магазин торговой площадью не менее 850 кв. м, объекты общественного питания общей вместимостью 100—150 посадочных мест, объекты бытового обслуживания и административно-делового назначения. Победитель аукциона до обращения за государственной регистрацией возникновения прав на земельный участок возмещает потери сельскохозяйственного производства, связанные с изъятием земельного участка, в сумме 35 860,91 руб.
3*.	Право аренды земельного участка сроком на 5 лет	ул. Карского	0,4790	440100000001010633	37 906,85	3 790,69	4 379,76	Строительство здания специализированного для оказания ветеринарных услуг и содержания домашних животных
4*.	Право аренды земельного участка сроком на 5 лет	ул. Суворова (въезд Рамесны)	0,7821	440100000001008998	15 086,80	1 508,68	3 020,60	Строительство объекта производственного назначения - производство продуктов питания (производственное здание с вспомогательными помещениями, со встроенным или отдельно стоящим административно-бытовым корпусом, встроенными или отдельно стоящими технологическими сооружениями)
5*.	Право аренды земельного участка сроком на 10 лет	ул. Гожская, микрорайон жилой усадебной застройки «Зарица»	0,2202	440100000003006399	12 880,14	1 288,00	4 172,42	Строительство объекта розничной торговли
6*.	Право аренды земельного участка У-2 сроком на 25 лет	ул. Гаражная	0,3956	440100000001010086	34 638,24	3 465,00	4 375,0	Строительство объекта производственного назначения, возможно, станция технического обслуживания
7*.	Право аренды земельного участка сроком на 5 лет	ул. Белуша	0,7346	440100000001009590	58 134,39	5 813,44	4 176,33	Строительство автосалона, включающего 1-2-этажные здания основного и вспомогательного назначения
8*.	Право аренды земельного участка сроком на 10 лет	улица Рыбацкая, территория, прилегающая к жилому дому № 14	0,5800	440100000002006611	111 757,92	11 175,80	3 298,67	Строительство объекта общественного назначения: здание по индивидуальному проекту 2-этажное (возможно с мансардным этажом) с помещениями оздоровительного и спортивно-оздоровительного назначения и расширенным сервисом услуг
9*.	Право аренды земельного участка У-2 сроком на 10 лет	Скидельское шоссе в районе Гродненской ТЭЦ-2	0,7446	440100000001010127	22 426,76	2 242,68	6533,78	Строительство объекта производственного назначения.
10*.	Право аренды земельного участка сроком на 25 лет	ул. Фестивальная, земельный участок У-10	0,1280	440100000002008826	43 766,18	4 376,62	7 265,35	Строительство 2-3-этажного общественного здания с мансардным этажом
11*.	Право аренды земельного участка сроком на 25 лет	район жилого дома по ул. Весенняя, 19	0,1362	440100000002008930	46 569,95	4 657,00	6 543,76	Строительство 2-3-этажного общественного здания с мансардным этажом

— земельный участок имеет ограничения.
Победитель аукциона обязан:
в установленном порядке получить разрешение на проведение проектно-изыскательских работ и разработать строительный проект на строительство объекта в срок, не превышающий 2 года;
приступить к занятию земельного участка в соответствии с целями и условиями его предоставления не позднее 6 месяцев со дня утверждения проектной документации юридическому лицу, индивидуальному предпринимателю, 1 года — гражданину;
осуществить строительство объекта в сроки, определенные проектно-сметной документацией.
В случае нарушения сроков проектирования и строительства в договоре аренды будут предусмотрены штрафные санкции.
Организатор аукциона: коммунальное унитарное предприятие по оказанию услуг «Гродненский центр недвижимости».

При оформлении заявления лицо, желающее принять участие в аукционе, представляет:
1. Копии платежных поручений о внесении **задатка** за подачу заявления на расчетный счет BY24 AKBB 3012 0000 4181 0400 0000 в филиале № 400 ГОУ ОАО АСБ «Беларусбанк», г. Гродно, БИК AKBBBY21400, УНП 590727594, получатель – коммунальное унитарное предприятие по оказанию услуг «Гродненский центр недвижимости», с отметкой банка-отправителя об их исполнении.
Юридическое лицо: доверенность, выданную представителю юридического лица (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель), одну копию учредительных документов. **Физическое лицо:** паспорт, а в случае участия в аукционе представителя физического лица – паспорт и нотариально заверенную доверенность.
2. Платеж за право заключения договора аренды земельных участков осуществляется в течение 10 рабочих дней со дня утверждения протокола о результатах аукциона.
3. Победитель аукциона обязан в течение 10 рабочих дней со дня утверждения протокола о результатах аукциона возместить организатору аукциона затраты, связанные с организацией и проведением аукциона, возместить отделу коммунального имущества и приватизации Гродненского горисполкома расходы по подготовке документации для проведения аукциона.
4. Всем желающим предоставляется возможность ознакомиться с объектом.
Аукцион состоится 17 сентября 2019 года в 12.00 в здании горисполкома по адресу: г. Гродно, пл. Ленина, 2/1.
Заявления на участие в аукционах принимаются по адресу: г. Гродно, пл. Ленина, 2/1, кабинет № 407, в рабочие дни **с 8.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 с 15 августа по 11 сентября 2019 года**. Телефоны для справок в Гродно: **(0152) 72-05-37, 72-00-10**. Адрес сайта: **www.grodno.gov.by**

Паштовая скрыня

ДЛЯ РАДАСЦІ, А НЕ ДЛЯ СМУТКУ

Жыццё чалавека падобна на бязмежны акіян: калі-нікалі знаходзіцца ў штылі, часцей жа па ім прабягаюць неспакойныя хвалі, а часам налятае шторм, які збівае з ног, выпрабоўвае на поўную моц. І нават людзі з моцным стрыжнем не заўсёды могуць вытрымаць.

У двары...

Магчыма, пра герояў артыкула аўтар радкоў і не даведалася б, калі б не патрэба паехаць у вёску Яглевічы, што ў Івацэвіцкім раёне. На зваротнай дарозе галава міжволі павярнулася ў бок сядзібы па вуліцы Цэнтральнай, 34 — перад домам літаральна за некалькі месяцаў «вырасла» прыгожая дзіцячая пляцоўка.

Гаспадыня Любоў Анатолеўна Касніковіч дапалвала кветкавыя клумбы. Яна і расказала, што ўсё гэтае «багацце» з'явілася дзякуючы рукам яе і мужа. Да пенсіі яна працавала ў ДЭУ-2, пакуль існавала арганізацыя, а муж — на льнозаводзе. І раптам жанчына замаўчала, пераадольваючы няпрошаныя слёзы. Распрабаваўшы яе супакоіць, пачула сумную гісторыю.

— Мой унук Цімафей вельмі любіў маляваць, і ў яго прыгожа атрымлівалася. Хлопчык быў вельмі жыццярадасны, але раптам захварэў — анкалогія... Каб яго парадаваць і самой не звар'яцець, пачала займацца кветкамі, малявала і рыхтавала эскізы, трафарэты для фігурак, а муж выразаў. Паступова двор ператварыўся ў такі, які бачыце. А потым унука не стала... Яму было толькі 10 гадкоў! Я вельмі гаравала, не знаходзіла сабе месца. Здароўе пахіснулася, і фельчар мяне ўпэўніла, што трэба заняцца нейкай справай, работай, каб не злегчы. Я задумалася: сапраўды, у сына і так гора, дачка жыве далёка ад нас, так і інсульт здарыцца можа. І мы з мужам сталі далей упрыгожваць дзіцячую пляцоўку. Так і ратуемся... Хочацца дзетак радаваць, каб яны ніколі не хварэлі.

...і каля двара.

З году ў год дом Касніковічаў на свяце вёскі Яглевічы ўшаноўваецца як лепшы. І праезджыя людзі, і мясцовыя звяртаюць увагу на прыгожую, з душой створаную дзіцячую пляцоўку, якая атрымалася ў Касніковічаў, з задавальненнем бавяць тут час і мамы з дзецьмі. І здаецца, унук натхняе бабулю і дзядулю з нябёсаў, радуецца з імі і ўдзячны, што пра яго памятаюць.

Валянціна БОБРЫК,
г. Івацэвічы.

Фота Валерыя МІСКЕВІЧА.

Нататкі шматдзетнага таткі

Да канца водпуску засталося пратрымацца нейкіх чатыры дні... Здавалася б, што такое чатыры дні? Але калі гаворка ідзе пра водпуск у такой вясёлай сям'і, як наша, гэта — цэлая вечнасць. Вось на рабоце так: чатыры дні пралятаюць незаўважна, а падчас адпачынку яны цягнуцца пакутліва доўга.

На жаль, у нас на рабоце водпускі вельмі вялікія, і, што яшчэ горш, калі сёлета ты водпуск недагуляў, то дні, якія засталіся, аўтаматычна пераносяцца на наступны. І нікуды ад гэтых водпускаў не дзецца, таму што калі ты не ідзеш у адпачынак, то парушаеш уласныя правы чалавека, а гэта ўжо можа закончыцца водпускам назаўсёды.

* * *

Сын з раніцы сабраўся ў ліцэй, прыносіць мне чыстыя ліст паперы:

— Тата, падпішы заяву.

— Ты хацеў сказаць: напішы заяву?

— Не, проста падпішы.

Гляджу на чысты ліст:

— А дзе заява?

— Заяву я потым напішу, цяпер няма часу.

— Цікава, і што ты там напішаш?

— Тата, я спазняюся. Ты можаш проста распісацца і ўсё.

Добра, у рэшце рэшт павінен жа бацька давяраць уласнаму сыну: распісаўся і аддаў чысты ліст са сваім подпісам дзіцяці.

Вельмі цікава, што ж ён там напіша: столькі прыналежных варыянтаў, а подпіс усяго адзін. Нават неяк крыўдна.

P. S. А наогул, пара б у шаснаццаць гадоў ужо за тату навучыцца распісвацца. А то дзіцячы сад нейкі: «Тата, падпішы. Тата, падпішы». І чаму іх толькі вучаць у гэтым ліцэі?

* * *

Поля:

— Тата, толькі паабяцай, што ты пагодзішся.

— Пагаджуся на што?

— Не, ты спачатку паабяцай.

— Прабач, я ў такія гульні не гуляю.

(Я ў іх і праўда не гуляю.)

— Ну, калі ласка, там няма нічога складанага. Трэба проста сёе-тое ачысціць ад скуркі, каб мы маглі гэта з'есці.

— Добра, абяцаю.

— Ура! Вера, нясі какос!

* * *

Едзем вечарам з сынам дадому. Абодва стомленыя: я — пасля работы, сын — пасля курсаў англійскай. У машыне іграе нейкая песня па радыё.

Раптам песня нечакана абрываецца, і раздражняльна вясёлы голас радыёвядучага вымаўляе:

— Ну што, спадзяюся, вы ўжо шчасліва дабраліся да дому і...

Не паспяваю пераключыць канал, як чуецца сумны бас сына:

— Калі б мы ўжо дабраліся да дому, мы б цябе цяпер не слухалі.

З павагай пагляджу на сына: чалавеку толькі споўнілася шаснаццаць, а ён ужо разумнейшы за радыёвядучага.

P. S. Зрэшты, калі прыслухацца да таго, што звычайна гавораць радыёвядучыя, гэта не такое ўжо і вялікае дасягненне...

Павел ХОЛАД.

ХАТНЯЯ ЭНЦЫКЛАПЕДЫЯ

ПАКАШТУЙЦЕ!

ЗАКУСКА «МУХАМОРЫ»

Спатрэбіцца: *яйкі — 4 шт., вяндліна — 150 г, сыр — 100 г, памідоры чэры — 20 шт., агуркі — 1-2 шт., маянэз — 1-2 ст. л., зеляніна для ўпрыгожвання.*

Вараныя яйкі і сыр надзерці на дробнай тарцы. Вяндліну нарэзаць дробнымі кубікамі памерам прыкладна 5 х 5 мм. У глыбокай місцы змяшаць яйкі, сыр, вяндліну і 2 ст. л. маянэзу. Памідоры разразаем напалам. Агурок наразаем кольцамі таўшчынёй па 0,5 см. На плоскае блюда выкладаем пасечаную зеляніну, якая будзе служыць «палянай» для мухаморчыкаў. Зеляніна падыдзе абсалютна любая, якая будзе пад рукой: цыбуля, кроп, пятрушка і да т. п. На зеляніну выкладваем кавалачкі агуркоў, якія будуць «падстаўкай» для грыбочкаў. З сумесі яек, сыру і вяндліны фарміруем невялікія шарыкі. Калі такі шарык сплюшчыць зверху і знізу, то атрымаецца бочачка, якая будзе служыць ножкай грыба. Усаджваем атрыманыя ножкі на гурочкі. Зверху надзяваем чырвоныя капялюшыкі з палавінак памідораў. Засталося толькі на чырвоных капялюшыках намаляваць белыя кропкі з маянэзу. Зручней за ўсё гэта зрабіць звычайнай зубачысткай. Варта толькі ўлічваць, што гэтую закуску пажадана гатаваць непасрэдна перад прыходам гасцей (максімум за 1 гадзіну), бо агуркі і памідоры могуць даць сок.

МІНТАЙ ПА-КІТАЙСКУ

Спатрэбіцца: *1 кг філе мінтая, 1 яйка, 50 мл соевага соусу, 1 ст. л. алею, 2 ст. л. мукі, 1 невялічкі кабачок, 1 морква, 1 цыбуліна, 0,5 невялікага вострага перца.*

Філе наразаем невялікімі (каля 3 см) кавалачкамі. Зверху разбіваем яйка, змешваем. Дадаем лыжку соевага соусу і пакідаем рыбу прамарынавацца на 20 хвілін.

Тым часам наразаем кабачок, моркву, цыбулю. Абсмажваем іх. Дадаем лыжку соевага соусу і тушым 10 хвілін. Здымаем з агню. Цяпер замарынаваныя кавалачкі рыбы абкочваем у муцэ. Выкладваем на патэльню ў алей, злёгку абсмажваем. Памяншаем агонь і тушым 5 хвілін. У канцы дадаем дробна пасечаны перац.

Падаём рыбу ў соусе, а асобна — тушаную гародніну.

КАТЛЕТЫ З КУРЫЦЫ І КАБАЧКОЎ

Спатрэбіцца: *курыны фарш — 500 г; кабачкі — 500 г; яйкі — 2 шт.; зяленіва (кроп, пятрушка) — 50 г; манка, сухары або мука — 1-2 ст. л.; соль, спецыі — на смак.*

На буйной тарцы надзіраем кабачкі. Здрабняем зяленіва.

У курыны фарш убіваем яйкі, дадаём кабачкі і зяляніва. Солім і перчым. Можна таксама дадаць якія-небудзь спецыі. Добра змешваем усе інгрэдыенты да атрымання аднароднай масы. Кабачкі дадуць сок, таму, калі фарш атрымаецца занадта вадкі, можна дадаць 1-2 лыжачкі мукі, манкі або паніровачных сухароў.

З атрыманага фаршу змочанымі вадой рукамі лепім катлеты.

Разаграваем на патэльні алей. Выкладваем катлеткі і абсмажваем з абодвух бакоў, пакуль на паверхні не ўтворыцца апетытная румяная скарыначка.

ПАРАДЫ БЫВАЛЫХ

- Выкарыстоўвайце сухія спагеці, каб падпаліць свечкі, да якіх цяжка дастуліцца.
- Пачысціць стары CD ці DVD можна... бананам.
- Герметычна закрытыя слоікі можна адкрываць з дапамогай звычайнай лыжкі.

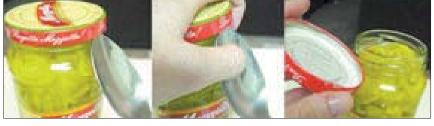

- Каб кветкі стаялі даўжэй, капніце ў вазу некалькі кропель гарэлкі і дадайце чайную лыжку цукру.
- Калі на пліце раптам разбушаваўся агонь, насыпце ў яго харчовую соду. Дзейнічае па прынцыпе вогнетушыцеля.
- Выкарыстоўвайце лячэбны бальзам ад прастуды, каб адвучыць жывёл грызці вашу мэблю ці пакідаць «плямкі» ў неналежных месцах. Як правіла, жывёлы не любяць яго пах.
- Сляды ад вады на драўляных паверхнях можна прыбраць маянэзам.
- Не любіце прасаваць ці проста не паспяваеце? Вазьміце кандыцыянер для бялізны і воцат і змяшайце іх у бутэльцы, надзеньце на яе апырскавальнік і папырскайце адзенне, каб разгладзіць няроўнасці.

ДАЙ, БОЖА, СТАРЫМ ВОЧЫ, А МАЛАДЫМ — РОЗУМ (Беларуская народная прымаўка)

ФЭСТ «МАКАВЕЙ» НА БЛАКІТНАЙ КРЫНІЦЫ

У гонар святых пакутнікаў Макавеяў.

Мёд, хрэсны ход, народныя спевы, прэзентацыі праектаў і знаёмства з турыстычнымі маршрутамі — у Слаўгарадскім раёне прайшоў двухдзённы фестываль, прысвечаны Мядоваму Спасу.

Гукі гармоніка і магічных спеваў парушылі сакральную цішыню векавога лесу і свята на Блакітнай крыніцы пачалося. Сонейка ззяла так, быццам усяго гадзіну таму і не было гэтай амаль трапічнай залевы са страшэннымі раскатамі грому. Затое, калі ўсё сціхла, прырода быццам дзякавала кожнаму, хто прыбыў на сустрэчу з галоўнай каштоўнасцю краю — цудадзейнай крыніцай. А водар лесу і палявых кветак, які пад гарачымі сонечнымі праменямі стаў яшчэ болей насычаным і ап'яняльным, перабіваў цудоўны пах мёду.

Вы ж чулі пра новую традыцыю. Хутка на Блакітную крыніцу будуць ездзіць не толькі на фестываль, а круглы год — па лекавы мёд. Цудадзейная вада ў спалучэнні з гаючым прадуктам — вельмі моцнае лякарства ад усіх хвароб. З красавіка ў Слаўгарадскім раёне рэалізуецца цікавы праект «Мост» (як эка-мадэль для мясцовага і рэгіянальнага эканамічнага росту). Назва невыпадковая, цераз Сож, які на невялікай адлегласці ад Блакітнай крыніцы, будуецца вялікі стацыянарны мост. Яго адкрыццё адбудзецца налета, а пакуль турысты, каб трапіць на свята, карыстаюцца сезонным пантонным мостам. Адзін з кірункаў, які будзе рэалізоўвацца на тутэйшай тэрыторыі, папулярызацыя дасягненняў пчалярства. Уздоўж крыніцы плануецца ўстанавіць некалькі стацыянарных домікаў для продажу гэтага карыснага прадукту. Мяркуецца, што ахвотных у іх працаваць знойдзецца дастаткова. Адна з сёлетніх фестывальных вуліц, дарэчы, была выключна мядовая.

Сярод пчаляроў сустрэла братоў Сяргея і Андрэя Давыдзенкаў, якія калясяць паміж Магілёўскім і Бялыніцкім раёнамі разам са сваімі вуллямі. Яны вядомыя тым, што самастойна засвоілі навуку штучнага асемянення пчол. У краіне, кажуць, такіх спецыялістаў няшмат. Праполіс, падмор, мёд у сотах — братоў на Блакітнай крыніцы ўжо добра ведаюць і чакаюць, яны ўдзельнічаюць у фестывалі ўжо восьмы раз.

На праект «Мост» наогул ускладаецца шмат спадзяванняў.

— Апошнім часам на крыніцу прыязджаюць сотні паломнікаў і турыстаў, а вялікай карысці раёну ад гэтага ніякай, — канстатуе **каардынатар праекта «Мост» Сяргей КАЛЯСНЁЎ.** — Тым больш узрастае антрапагенная нагрузка на сам водны аб'ект. І мы вырашылі паклапаціцца пра будучае крыніцы, а заадно даць прадпрымальным магчымасць зарабіць на аказанні паслуг для тутэйшых турыстаў. Праект быў фінансава падтрыманы Еўрапейскім Саюзам і зараз рэалізуецца Слаўгарадскім райвыканкамам сумесна з міжнародным фондам развіцця сельскіх тэрыторый. На яго асваенне будзе накіравана 650 тысяч еўра, і першы транш мы ўжо атрымалі. У вёсцы, што зусім побач з сакральным месцам, плануецца рэканструяваць некалькі закінутых будынкаў пад цэнтр сельскага развіцця і падтрымкі прадпрымальнасці — з канферэнц-залай для трэнінгаў і стартапаў, міні-хосталам і невялічкай гасцініцай класам вышэй.

Блакітная крыніца, дапамажы ацаліцца.

Для прыкладання прадпрымальніцкіх сіл прапануецца не толькі Блакітная крыніца, а наогул уся вялікая навакольная тэрыторыя агульнай плошчай каля 10 тысяч гектараў. Яе рабочая назва — эка-парк «Амулет Прысожжа». У найбліжэйшыя гады тут плануецца стварыць усю неабходную інфраструктуру для падарожжаў і часовага пражывання турыстаў. З'явяцца пляцоўкі пад кемпінгі, будзе распрацаваны адмысловы веламаршрут, добраўпарадкаваныя санітарныя зоны. Не выпадкова ў рамках фестывалю сёлета адбыўся круглы стол, дзе з удзелам прадстаўнікоў мясцовай улады і бізнесу, былі прэзентаваны гэты праект і яшчэ адзін, які накіраваны на развіццё самазанятасці насельніцтва і рэалізуецца Слаўгарадскім ды яшчэ чатырма раёнамі.

Гэтым разам удзельнікам фестывалю прапаноўвалася не толькі акунуцца ў святую крыніцу, пакаштаваць мёду і купіць нешта са знакам «зроблена ў Беларусі» на памяць. Ахвотныя маглі ўзяць на пракат палатку і правесці ў ёй два фестывальныя дні, а калі спадабаецца, то і больш. А таксама аб'ехаць тутэйшыя мясціны на роварах, пракат якога каштаваў усяго чатыры рублі.

— Летась турысты жылі тут у палатках некалькі дзён, — паведаміў **галоўны спецыяліст аддзела па адукацыі, спорце і турызме Слаўгарадскага райвыканкама Арцём САВЕЛЬЕЎ.** — Шмат хто цікавіцца і нашымі турыстычнымі маршрутамі. Іх пакуль шэсць, але распрацоўваюцца і іншыя. Будзем прапаноўваць варыянты і для адзіночак, і для сем'яў, і для вялікіх груп. Можна правесці водны сплаў, праехацца па аграсядзібах — праграма падбіраецца індывідуальна.

Праз некалькі гадоў тутэйшую тэрыторыю дакладна будзе не пазнаць. Яна і зараз за кошт міжнародных грантаў набыла прыстойны выгляд — пабудаваны цэнтр крынічнай вады, з'явіліся цывілізаваныя ўязныя вароты, устаноўлена летняя сцэна, з'явіліся драўляныя скульптуры радзімічаў. І той самай Кацярыны і яе паклоннікаў — каханага Сцяпана і нялюбага Марка. Але менавіта дзякуючы апошняму, па легендзе, тут забруіла цудадзейная крыніца. Прычым — жаночая, бо, паводле легенды, няшчасная Кацярына, калі зразумела, што не быць ёй з любым, стала крыніцай. Гэта, як той казаў, казка, але крыніца і сапраўды незвычайная. Некалькі гадоў таму дайверы паспрабавалі змерыць глыбіню яе воднай чашы, але так і не змаглі пагрузіцца ў той тунэль, адкуль б'юць адначасова сотні крыніц. Гэта прыродны цуд, якім захапіўся этнограф і даследчык Еўдакім Раманаў, што апісаў яго. Крыніца з'яўляецца месцам паломніцтва яшчэ з часоў радзімічаў, якія тут жылі. І нават чарнобыльская трагедыя не паўплывала на жаданне людзей пакланіцца гэтаму нерукатворнаму цуду.

Свята ў народных традыцыях.

Дарэчы, 14 жніўня гэта яшчэ і вялікае рэлігійнае свята — Дзень памяці пакутнікаў Макавеяў. Таму сярод мядовых і сувенірных фестывальных шэрагаў можна было знайсці і сталы з царкоўнымі таварамі. Ахвотныя маглі папрысутнічаць на літургіі, якая адбылася каля невялічкай капліцы ў гонар пакутнікаў, а таксама здзейсніць хрэсны ход. У гэты ж дзень была асвячоная вада ў Блакітным калодзежы.

— На ўсходзе Беларусі — Магілёўшчыне і Гомельшчыне гэты дзень называюць Макаўе, што вельмі сімвалічна, — распавядае **протаіерэй Георгій САКАЛОЎ.** — Да маку, як думаюць некаторыя, яно ніякага дачынення не мае, мы ўспамінаем у гэты дзень вельмі мужных людзей — Макавеяў. Гэта старажытнае яўрэйскае слова, якое перакладаецца як малатабоец, або вельмі моцны чалавек. У Бібліі ёсць падрабязнае апісанне таго, што здарылася ў гэты дзень у Іерусаліме за два стагоддзі да нашай эры. Гэта той перыяд, калі Палесціна трапіла пад уплыў Сірыі, і яе жыхарам спрабавалі навязаць чужую культуру. І знайшліся тыя, хто адкрыта не пабаяўся выказацца супраць. Таму свята з'яўляецца яшчэ і сімвалам незалежнасці, адданасці сваёй зямлі і народу. Сама па сабе вада — гэта дар Божы, а для нашых продкаў Блакітная крыніца была яшчэ і купеллю для хрышчэння. Па традыцыі з 14 жніўня пачынаецца Успенскі пост і для ўмацавання веры напярэдадні на вячэрняй службе выносіцца для пакланення Святы і Жыватворчы Крыж. Гэта сімвал выратавання і дапамогі кожнаму верніку ў нясенні жыццёвага крыжа. Шмат успамінаў звязана з гэтым днём. Наогул у жыцці ўсё так цікава пераплятаецца, што многае з даўно мінулага і сёння аказваецца вельмі актуальным і важным.

Нэлі ЗІГУЛЯ, фота аўтара,
Слаўгарадскі раён.

МЯДОВЫ «КУТУЗАЎ» ДЫ АГУРОК З МЁДАМ

Салодкія святы прайшлі на Гродзеншчыне

На святе ў Карэлічах.

Мядовыя рэкі трэці год запар цяклі ў выхадныя на «Мядовым фэсце», што ладзіцца ў аграгарадку Цырын Карэліцкага раёна, і «Граўжышкоўскім мядовым кірмашы» на Ашмяншчыне.

Верасавы, ліпавы, кветкавы, рапсавы... Відаў мёду на абодвух мерапрыемствах было на любы густ. А печыва на мёдзе дык і пералічыць цяжка: мядовік з зефірам і вяршкамі, «Чабурашка з мёдам», мядовая шарлотка, торт з арэхамі «Мядовік Кутузаў», пірог «Вінаградная лаза», які выглядаў як гронка з ягадамі, над якім пчолкі лёталі, лісічкі з мядком — ну, натуральна, грыбы, толькі што спечаныя з цеста...

Напачатку «Граўжышкоўскага мядовага кірмашу» мёд абавязкова асвячае ксёндз, каб блаславіць і пчаляроў, і гасцей на добрае спажыванне карыснай стравы. А традыцыйная дэгустацыя саладосці з кожным годам прываблівае ўсё больш гасцей.

— Мядовы кірмаш у Граўжышках адкрывае сабою мядовыя кірмашы ва ўсім раёне. На свяце мы не толькі забаўляемся, але і расказваем, наколькі цяжкая праца ў пчаляра і колькі карысці прыносіць ужыванне мёду, — заўважыла **Вольга КУЗЬМІЦКАЯ, дырэктар Ашмянскага раённага цэнтра культуры.** — Так што мерапрыемства не толькі салодкае, але і пазнавальнае.

Ірына СІДАРОК, фота аўтара.

ВНИМАНИЕ!

В ИЗВЕЩЕНИИ о проведении 10 сентября 2019 года открытого аукциона по продаже имущества открытого акционерного общества «ПИНЕМА», опубликованного в газете «Звязда» от 8 августа 2019 г. № 148:

в названии извещения слово «повторного» исключить;

слова «Предыдущие извещения о проведении аукциона опубликованы в газете «Звязда» от 16 мая 2019 г., в газете «Звязда» от 9 июля 2019 г.» исключить.

УНП 200187659

РУП «ИНСТИТУТ НЕДВИЖИМОСТИ И ОЦЕНКИ» ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА ОАО «БРЕСТ-ЛАДА»

Наименование объекта	Начальная цена продажи, руб. без НДС	Размер задатка, руб.
Склад запчастей, в количестве 16 812 шт.	**30 000,00**	**3 000,00**

Организатор торгов: РУП «Институт недвижимости и оценки» Брестский филиал. Продавец: ОАО «Брест-Лада», г. Брест, ул. Писателя Смирнова, 5/1. **Срок заключения договора купли-продажи:** не позднее 20 раб. дней с момента подписания протокола аукциона. **Условия оплаты:** в соответствии с заключенным договором купли-продажи. **Условия продажи:** без условий. **Р/с для перечисления задатка:** р/с BY76BPSB30121789380179330000 в ОАО «БПС-Сбербанк» Региональная дирекция № 100 по Брестской области, г. Брест, ул. Мицкевича, 10, BIC Банка BPSBBY2X, УНП 201028245.

Аукцион состоится 26 августа 2019 г. в 14.00 по адресу: г. Брест, ул. Наганова, 10–325

Перечень документов для участия в аукционе, состав продаваемого имущества и иную информацию можно узнать по телефонам: 8 (0162) 20-92-13 ; 21-88-81, 8 029 626 72 52

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Брест, ул. Наганова, 10, каб. 329 в рабочие дни с 9.00 до 17.00. Последний день приема заявлений – 26 августа 2019 г. до 10.00

Участник аукциона, выигравший торги, оплачивает продавцу НДС в размере 20 % от продажной стоимости объекта, а также возмещение затрат Организатору аукциона.

Ранее извещение о продаже имущества ОАО «Брест-Лада» опубликовано в газете «Звязда» от 31.07.2019.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА ОАО «СКО «Брестагроздравница»

Предмет торгов – Лот: Капитальное строение с инвентарным номером 100/U-90491 (наименование: незавершенное законсервированное капитальное строение; назначение: здание неустановленного назначения), площадью 2754,0 кв. м, расположенное по адресу: Брестская обл., Брестский р-н, Знаменский с/с, 120/18, на земельном участке с кадастровым номером 121280800001000025, площадью 0,2478 га

Начальная цена, руб. (без учета НДС)	79 100,00	**Размер задатка, руб.:**	7 910,00
Продавец	ОАО «СКО «Брестагроздравница», 225027, Брестская область, Брестский р-н, район п. Берестье, УНП 200244711		
Условия продажи	Без условий		
Организатор торгов	Брестский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»		
Срок заключения договора купли-продажи	В течение 20 рабочих дней с момента подписания протокола о результатах аукциона		
Условия оплаты	В соответствии с заключенным договором купли-продажи		
Номер р/с для перечисления задатка	Р/с BY76BPSB30121789380179330000 в ОАО «БПС-Сбербанк» Региональная дирекция №100 по Брестской области, BIC Банка BPSBBY2X, УНП 201028245		

Аукцион состоится 18 сентября 2019 г. в 11.00 по адресу: г. Брест, ул. Наганова, 10-325

Сведения о документах, которые необходимо предоставить для участия в аукционе, а также иную информацию можно узнать у организатора аукциона по телефонам: 8 (0162) 20-92-13, 21-88-81, 8 (029) 626-72-52.

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Брест, ул. Наганова, 10, 329 в рабочие дни с 9.00 до 17.00.

Последний день приема заявлений – 17 сентября 2019 г. до 17.00.

**** Участник аукциона, выигравший торги, оплачивает продавцу НДС в размере 20 % от продажной стоимости объекта, а также вознаграждение Организатору аукциона***

Центр Промышленной Оценки

- **Организация аукционов**
- **Оценка всех видов имущества**

Извещение о проведении повторного аукциона

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703
Продавец	ОАО «Трест № 26 Железобетонмонтаж», г. Минск, ул. Харьковская, д. 15, 3-й этаж Тел. +375 17 256 90 09
Предмет аукциона Имущество, реализуемое одним лотом по адресу: Гомельская обл., г. Гомель, ул. Барыкина, 254Ж	
№ лота	**Наименование (Назначение)**
1	**Здание мастерской техобслуживания** (здание специализированное для ремонта и технического обслуживания автомобилей (в т. ч. автомобильные заправочные и газонаполнительные станции) общей площадью 764,5 кв. м, инвентарный номер 350/С-88090
	Электрическая кран-балка подвесная, инв. номер по бухучету 728
Сведения о земельном участке: общ. пл. 0,2085 га, предоставлен продавцу на праве постоянного пользования для эксплуатации и обслуживания здания мастерской техобслуживания	
Начальная цена с НДС 20 %: 51 912,00 белорусского рубля BYN Шаг аукциона: 2 595,60 белорусского рубля BYN	
Имущество, реализуемое одним лотом по адресу: Гомельская обл., г. Гомель, ул. Барыкина, 254Г	
2	**Здание неотапливаемого материального склада** (здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ) общей площадью 947,6 кв. м, инвентарный номер 350/С-88082
	Вышка осветительная (мачта), инв. номер по бухучету 50155
	Очистные сооружения (сооружение специализированное коммунального хозяйства) общей площадью 127,0 кв. м, инвентарный номер 350/С-188233
В состав лота входит крытая площадка для хранения баллонов (2 шт.). Обременения: частичная аренда	
Сведения о земельном участке: общ. пл. 0,6088 га, предоставлен продавцу на праве постоянного пользования для эксплуатации и обслуживания здания неотапливаемого материального склада	
Начальная цена с НДС 20 %: 82 070,30 белорусского рубля BYN Шаг аукциона: 4 103,52 белорусского рубля BYN	
Имущество, реализуемое одним лотом по адресу: Гомельская обл., г. Гомель, ул. Барыкина, 254В	
3	**Открытый склад металла № 1** (сооружение специализированное складов, хранилищ) общей площадью 10 146,7 кв. м, инвентарный номер 350/С-187388
	Здание теплопункта (здание специализированное энергетики) общей площадью 42,9 кв. м, инвентарный номер 350/С-88096
	Кран консольный козловой, инв. номер по бухучету 920
В состав лота входит иное имущество. Подробная информация на сайте организатора WWW.CPO.BY	
Сведения о земельном участке: общ. пл. 1,6690 га, предоставлен продавцу на праве постоянного пользования для эксплуатации и обслуживания открытого склада металла № 1, здания теплопункта	
Начальная цена с НДС 20 %: 88 887,86 белорусского рубля BYN Шаг аукциона: 4 444,39 белорусского рубля BYN	
Имущество, реализуемое одним лотом по адресу: Гомельская обл., г. Гомель, ул. Барыкина, 254	
4	**Открытый склад металла № 2** (сооружение специализированное складов, хранилищ) общей площадью 1 014,0 кв. м, инвентарный номер 350/С-188232
	Кран-балка, инвентарный номер по бухучету 729
Сведения о земельном участке: общ. пл. 0,1069 га, предоставлен продавцу на праве постоянного пользования для эксплуатации и обслуживания открытого склада металла № 2	
Начальная цена с НДС 20 %: 12 960,00 белорусского рубля BYN Шаг аукциона: 648,00 белорусского рубля BYN	
Имущество, реализуемое одним лотом по адресу: Гомельская обл., г. Гомель, ул. Барыкина, 254Д	
5	Канализационно-насосная станция (здание специализированное коммунального хозяйства) общей площадью 31,9 кв. м, инвентарный номер 350/С-88092
Сведения о земельном участке: общ. пл. 0,0464 га, предоставлен продавцу на праве постоянного пользования для эксплуатации и обслуживания канализационно-насосной станции	
Начальная цена с НДС 20 %: 7 296,00 белорусского рубля BYN Шаг аукциона: 364,80 белорусского рубля BYN	
Порядок ознакомления: Каминский Павел Иванович, ликвидатор, 8029-659-14-39, Дриневский Виктор Васильевич, начальник производственного участка, тел. +375(29) 603 49 02	
Капитальное строение по адресу: г. Гродно, ул. Индустриальная, 2Г	
6	Трансформаторная подстанция общей площадью 25 кв. м, инвентарный номер 400/С-73786 В состав лота входит оборудование трансформаторной подстанции (панель ЩА-70-3-02 – 2 шт., панель ЩА-70-3-50)
Сведения о земельном участке: общ. пл. 0,0052 га предоставлен продавцу на праве постоянного пользования для обслуживания здания трансформаторной подстанции	
ОБРЕМЕНИЯ: к сетям абонента присоединены субабоненты. В трансформаторной подстанции с инв. номером 400/С-73786 находится оборудование, принадлежащее Гродненскому городскому району электрических сетей (РУ-10 кв., силовой трансформатор)	
Начальная цена с НДС 20 %: 14 296,80 белорусского рубля BYN Шаг аукциона: 714,84 белорусского рубля BYN	
Порядок ознакомления: осуществляется в рабочие дни с 8.00 до 16.30. Ответственное лицо: Марчик Петр Иванович, начальник производственного участка, тел. +375(29) 821 07 71	
С подробной информацией по предмету аукциона можно ознакомиться на сайте организатора аукциона WWW.CPO.BY	
Задаток 10 % от начальной цены предмета аукциона перечисляется на р/с BY60BLBB30120191021390001001; в Дирекции «ОАО Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области (адрес банка: г. Минск, ул. Коллекторная, 11), БИК BLBBBY2X, УНП 191021390, получатель платежа ЗАО «Центр промышленной оценки»	
Срок подписания договора купли-продажи: 10 (десять) рабочих дней после проведения аукциона	
Срок оплаты: при цене продажи предмета аукциона в сумме до 49 999,99 BYN – срок оплаты не более 10 (десяти) дней со дня заключения договора купли-продажи. При цене продажи предмета аукциона в сумме свыше 50 000,00 BYN – срок оплаты не более 30 (тридцати) дней со дня заключения договора купли-продажи, если иное не предусмотрено договором купли-продажи	
Порядок оформления участия в аукционе и результатов торгов: аукцион проводится в соответствии с Положением о порядке продажи имущества ликвидируемого юридического лица с публичных торгов, утвержденным постановлением Совмина РБ от 8 января 2013 г. № 16 «О некоторых вопросах продажи имущества ликвидируемого юридического лица». К участию в торгах допускаются лица, подавшие организатору аукциона в указанный в извещении срок заявление с приложением всех необходимых документов, зарегистрированное в журнале регистрации заявлений на участие в торгах, и заключившие с организатором торгов договор о задатке. С подробной информацией о перечне предоставляемых документов, образцами заявления на участие в аукционе и договора о задатке, а также правилами проведения аукциона можно ознакомиться на сайте организатора аукциона www.cpo.by	
В случае признания торгов несостоявшимися в связи с тем, что заявление на участие в них было подано только одним участником либо для участия в них явился только один участник, возможна продажа предмета торгов этому участнику по начальной цене, увеличенной на 5 %	
Затраты на организацию и проведение торгов возмещаются организатору аукциона участником торгов, с которым заключается договор купли-продажи в течение 5 дней со дня проведения торгов	
Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия.	
Предыдущее извещение о проведении аукциона по лотам №№ 1–5 опубликовано в газете «Звязда» от 24.07.2019 г., по лоту № 6 в газете «Звязда» 27.07.2019 г.	
Дата, место и время проведения аукциона	**04.09.2019** в 11.00 по адресу: **г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»**
Дата, место и время окончания приема документов	**02.09.2019** до 17.00 по адресу: **г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»**
Контактные телефоны	**+375 17-280-36-37; +375 29-317-95-42. E-mail: auction@cpo.by**

Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» извещает о повторном аукционе

ЛОТ 1:

- капитальное строение, инв. № 420/С-3450 (назначение – здание административно-хозяйственное, наименование – здание административного корпуса с главным корпусом и бетонным узлом), площадью 2300,2 кв. м, расположенное по адресу: г. Лида, ул. Транспортная, 7;
- капитальное строение, инв. № 420/С-3448 (назначение – здание специализированное транспорта, наименование – механические мастерские с гаражом и бытовкой), площадью 1280,5 кв. м, расположенное по адресу: г. Лида, ул. Транспортная, 7/5;
- капитальное строение, инв. № 420/С-3447 (назначение – здание нежилое, наименование – здание вспомогательного блока материалов с производственным цехом), площадью 618,9 кв. м, расположенное по адресу: г. Лида, ул. Транспортная, 7/1;
- капитальное строение, инв. № 420/С-3445 (назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, наименование – здание склада сыпучих материалов), площадью 409,2 кв. м, расположенное по адресу: г. Лида, ул. Транспортная, 7;
- капитальное строение, инв. № 420/С-3444 (назначение – здание нежилое, наименование – здание вспомогательного блока материалов с навесом), площадью 477,4 кв. м, расположенное по адресу: г. Лида, ул. Транспортная, 7/3;
- капитальное строение, инв. № 420/С-3449 (назначение – здание специализированное энергетики, наименование – здание трансформаторной подстанции), площадью 35,4 кв. м, расположенное по адресу: г. Лида, ул. Транспортная, 7/2 ТП;
- капитальное строение, инв. № 420/С-3443 (назначение – здание специализированное для обработки древесины и производства изделий из дерева, включая мебель, наименование – здание лесопильного цеха), площадью 149,9 кв. м, расположенное по адресу: г. Лида, ул. Транспортная, 7;
- капитальное строение, инв. № 420/С-3442 (назначение – здание специализированное транспорта, наименование – здание гаражей легковых автомашин), площадью 80,5 кв. м, расположенное по адресу: г. Лида, ул. Транспортная, 7;
- капитальное строение, инв. № 420/С-60934 (назначение – сооружение неустановленного назначения, наименование – сооружение благоустройства), площадью 13 839,0 кв. м, расположенное по адресу: г. Лида, ул. Транспортная, сооружение благоустройства к зданию № 7;
- капитальное строение, инв. № 420/С-60935 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – водопроводная сеть), протяженностью 49,0 м, расположенное по адресу: г. Лида, ул. Транспортная, водопроводная сеть к зданию № 7;
- капитальное строение, инв. № 420/С-60933 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – канализационная сеть), протяженностью 58,9 м, расположенное по адресу: г. Лида, ул. Транспортная, канализационная сеть к зданию № 7;
- оборудование: мостовой кран, станок круглопильный, станок строгальный, станок токарный КСТУ-96, вагон-дом ЗК ТУ-0, вагон-общежитие, теплосчетчик, вышка тура пл. 1,4*3 (16,5), электрический резьбонарезной станок SQ50C

Лот № 1 находится на земельном участке, кадастровый номер 423650100012000504, площадью 2,2990 га (назначение – для обслуживания производственной территории), расположенном по адресу: г. Лида, ул. Транспортная, 7. Земельный участок имеет ограничения (обременения прав в использовании: земли, находящиеся в охранных зонах линий электропередачи, код – 6, площадью 0,0202 га; земли, находящиеся в охранных зонах линий электропередачи, код – 6, площадью 0,0105 га; земли, находящиеся в охранных зонах магистральных трубопроводов, систем газоснабжения и других линейных инженерных сооружений, код – 7, площадью 0,0324 га

Начальная цена продажи – 288 284 р. (двести восемьдесят восемь тысяч двести восемьдесят четыре рубля) с учетом НДС

Сумма задатка – 28 828,40 р. (двадцать восемь тысяч восемьсот двадцать восемь рублей сорок копеек)

Продавец – Лидский филиал Гродненского областного потребительского общества, 231300, г. Лида, ул. Фурманова, 19, тел. 8-0154-549-297

Организатор торгов – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно, ул. Врублевского, д. 3, каб. 209, тел.: 41-98-32, 45-05-38

Условия аукциона – аукцион без условий. Условия оплаты – по договоренности сторон. Срок заключения договора купли-продажи – не позднее 20 рабочих дней с момента подписания протокола аукциона

Номер р/с для перечисления задатка – BY44BLBB30120500833225001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, код банка BLBBBY2X, УНП 500833225

Аукцион состоится 18 сентября 2019 г. в 11.00 по адресу: Гродненская область, г. Гродно, ул. Врублевского, 3-209

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 209, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница) Последний день приема заявлений – 12 сентября 2019 г. до 15.00

Телефоны для справок: 45-05-38, 41-98-32 – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» http://grodnoino.by

ОАО «Светлогорскпромстрой»

уведомляет о проведении открытых повторных электронных торгов на электронной торговой площадке по реализации имущества по адресу www.torgi.gov.by по продаже имущества:

№ лота	Описание	Начальная цена, бел. руб. (в том числе 20 % НДС)	Шаг аукциона, (5 %) бел. руб.	Задаток (10 %), бел. руб.
1	Автомобиль грузовой бортовой МАЗ-5336А5-320, 2008 год выпуска, кузов (рама) Y3M5336A590000339, цвет белый, технически исправен	6 450,00	322,50	645,00
2	Автобус специальный фургон ГАЗ-3309 ВМ-32841, 2008 года выпуска, кузов (рама) XWX32841C80000097, цвет белый, технически исправен	2 950,00	147,50	295,00
3	Автомобиль грузовой специальный автобетоносмеситель МАЗ 6303 А5 СМБ 372-50, 2010 года выпуска, кузов (рама) Y3BSMB372A0000219, цвет белый, технически исправен	14 500,00	725,00	1 450,00
4	Автомобиль грузовой специальный автобетоносмеситель МАЗ 6303 А3 СМБ 372-30, 2009 года выпуска, кузов (рама) Y3BСМБ37290000097/Y3M6303A390001007, цвет белый, технически исправен	14 500,00	725,00	1 450,00
5	Прицеп бортовой МАЗ 837810 042, 2008 год выпуска, кузов (рама) Y3M83781080012103, цвет серый, технически исправен	2 100,00	105,00	210,00
6	Грузовой седельный тягач ЗИЛ-131 НА, 1990 год выпуска, кузов (рама) 011464, цвет зеленый, технически исправен	1 900,00	95,00	190,00
7	Кран башенный С-981А, заводской номер 11058, грузоподъемность 6 тонн, высота подъема 35/48 метров	7 344,00	367,20	734,40
8	Кран башенный КБ-309ХЛ, заводской номер 1690, грузоподъемность 8 тонн, высота подъема 37 метров	6 480,00	324,00	648,00

Аукцион состоится 29 августа 2019 года с 8.00 до 16.00 на электронной торговой площадке по адресу www.torgi.gov.by.

Всю подробную информацию о лотах можно узнать на торговой площадке **www.torgi.gov.by, набрав в поиске интересующий вас лот.**

Заявки на участие в электронных торгах в виде электронного документа направляются заявителями на электронный адрес centr@economy.gov.by от даты настоящей публикации по 28.08.2019 в рабочие дни с 9.00 до 16.00.

Лицо, желающее принять участие в электронных торгах, должно пройти регистрацию на электронной торговой площадке.

Заявитель вправе изменить или отозвать заявку не позднее дня окончания срока подачи заявок, направив организатору электронных торгов уведомление в виде электронного документа.

Организатор торгов вправе отказаться от проведения аукциона в любое время, но не позднее, чем за пять дней до наступления даты его проведения.

Продавец: ОАО «Светлогорскпромстрой».

Организатор аукциона: председатель ликвидационной комиссии ОАО «Светлогорскпромстрой».

Задаток блокируется в момент первой ставки участника на лот. Участник может отозвать свою ставку (вернуть задаток), только если его ставка «перебита» другой более высокой ставкой другого участника. При этом информация о сделанной ставке такого участника остается в системе и сохраняется в протоколе торгов.

Задаток перечисляется на р/с Республиканского унитарного предприятия «Информационный центр Министерства экономики Республики Беларусь» BY88 BELB 3012 0027 8700 2022 6000 ОАО «Банк БелВЭБ» БИК: BELBBY2X УНП: 190318109 ОКПО: 37533622. Назначение платежа: задаток для участия в аукционе по лоту (указывается № личного кабинета). Участникам, не признанным победителями, задаток возвращается по окончанию аукциона, в личный кабинет.

Победителем электронных торгов признается участник, предложивший наиболее высокую цену.

Победителем электронных торгов в течение пяти дней со дня проведения электронных торгов возмещаются фактические затраты, связанные с их организацией и проведением, согласно прейскуранту находящегося по ссылке https://torgi.gov.by/assets/docs/priceList/preyskurant.docx

Победитель электронных торгов обязан оплатить предмет торгов в соответствии с договором купли-продажи, но не позднее тридцати дней со дня проведения электронных торгов.

В случае если на участие в электронных торгах подана только одна заявка или на электронных торгах не было объявлено ни одной ставки, организатор электронных торгов составляет протокол об объявлении электронных торгов несостоявшимися.

При наличии на электронных торгах только одной заявки организатор электронных торгов направляет по электронной почте единственному участнику предложение о приобретении предмета торгов по начальной цене, увеличенной на пять процентов, с указанием срока для возмещения затрат, связанных с организацией и проведением электронных торгов.

Ознакомиться с объектом аукциона можно в дни приема документов на участие в аукционе у продавца. **Контактное лицо для осмотра объектов: +375 44 75-65-874, тел./факс 8-(02342) 2-08-08.**

С правилами торгов можно ознакомиться по адресу **https://torgi.gov.by/info/auction-rule**

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ В ЧАСТНУЮ СОБСТВЕННОСТЬ ГРАЖДАНАМ ЗЕМЕЛЬНЫХ УЧАСТКОВ ДЛЯ СТРОИТЕЛЬСТВА И ОБСЛУЖИВАНИЯ ОДНОКВАРТИРНЫХ ЖИЛЫХ ДОМОВ
ОРГАНИЗАТОР АУКЦИОНА – ИВЕНЕЦКИЙ СЕЛЬСКИЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ ВОЛОЖИНСКОГО РАЙОНА МИНСКОЙ ОБЛАСТИ

№ п/п	Адрес, кадастровый номер участка	Площадь земельного участка, га	Характеристика инженерных коммуникаций	Начальная цена (бел. руб.)	Задаток 20 % (бел. руб.)	Затраты на организацию и проведение аукциона (бел. руб.)
1	д. Прядьники, кадастровый номер 622084317801000215	0,2500	Вблизи подъездные пути, рядом лес, ЛЭП, газ, водопровод	5265,00	1053,00	1491,91 + расходы на размещение информации в СМИ
2	д. Галимцы, ул. Лесная, уч. 40Б, кадастровый номер 622084303301000176	0,1225	Вблизи подъездные пути, рядом лес, ЛЭП, газ, земельный участок имеет ограничения прав в использовании земель: водоохранная зона	3041,66	608,33	1491,91 + расходы на размещение информации в СМИ
3	д. Галимцы, ул. Лесная, уч. 40В, кадастровый номер 622084303301000175	0,1488	Вблизи подъездные пути, рядом лес, ЛЭП, газ, земельный участок имеет ограничения прав в использовании земель: водоохранная зона	3694,70	738,94	1491,91 + расходы на размещение информации в СМИ
4	д. Галимцы, ул. Супрона, кадастровый номер 622084602601000093	0,2500	Вблизи подъездные пути, рядом лес, ЛЭП, газ, земельный участок имеет ограничения прав в использовании земель: водоохранная зона	6207,50	1241,50	94,35 + расходы на размещение информации в СМИ
5	д. Далидовичи, кадастровый номер 622084304601000066	0,2500	Подъездные пути, водопровод, газопровод, ЛЭП, рядом лес. Земельный участок с ветхими строениями, подлежащие сносу победителем аукциона	6021,00	1204,00	1424,82 + расходы на размещение информации в СМИ
6	д. Станюшки, кадастровый номер 622084321101000036	0,2500	Вблизи подъездные пути, рядом лес, ЛЭП	3356,00	671,00	1273,99 + расходы на размещение информации в СМИ
7	аг. Сивица, ул. Ивенецкая,15А, кадастровый номер 622084320101000172	0,1686	Вблизи подъездные пути, рядом лес, ЛЭП, газ, водопровод	3592,00	718,00	137,12 + расходы на размещение информации в СМИ
8	д. Провжалы, кадастровый номер 622084317601000106	0,1500	Вблизи подъездные пути, ЛЭП, рядом лес, земельный участок имеет ограничения в использовании земель: водоохранная зона	2160,00	432,00	1288,69 + расходы на размещение информации в СМИ
9	д. Прядьники, ул. Заречная, уч. 4, кадастровый номер 622084607601000171	0,2046	Вблизи подъездные пути, рядом лес, ЛЭП, газ, водопровод, земельный участок имеет ограничения прав в использовании земель: водоохранная зона	5117,00	1023,00	137,12 + расходы на размещение информации в СМИ

Задаток перечисляется на р/с № BY94AKBB36006140305010000000 в ГУ МФ РБ по Минской области ОАО «АСБ Беларусбанк» г. Минск, код AKBBBY2X, УНП 600537220, Ивенецкий сельский исполнительный комитет, код платежа 04901.
Победитель аукциона обязан в течение 10 (десяти) рабочих дней после утверждения протокола о результатах аукциона внести плату за земельный участок и возместить расходы, связанные с подготовкой документации и объявления в газету.
Аукцион состоится 18 сентября 2019 года в 10.00 по адресу: Воложинский район, г. п. Ивенец, пл. Свободы, 2.
Заявления на участие и необходимые документы принимаются до 17.09.2019 г. до 17.00 по адресу: Воложинский район, г. п. Ивенец, пл. Свободы, 2. Контактный телефон (8 01772) 53388

Извещение о повторном открытом аукционе по продаже земельных участков в собственность в г. Гродно

(ул. Мануфактурная, ул. Лапенковская, микрорайон «Барановичи-5,6») 17 сентября 2019 года

№ лота	Наименование объекта	Местонахождение объекта	Площадь земельного участка (га)	Кадастровый номер	Ориентировочная стоимость затрат на изготовление документации, руб.	Начальная цена продажи, руб.	Сумма задатка, руб.
1	Земельный участок*	Севернее домовладения № 9, ул. Мануфактурная	0,0652	440100000001010835	2 892,39	16 630,84	3 300
2	Земельный участок У-9*	Улица Лапенковская, между участками домовладений №№ 20—38	0,1129	440100000002009640	3 081,21	24 826,93	5 000
3	Земельный участок У-435*	Микрорайон «Барановичи-5,6»	0,0989	440100000003006414	3 257,80	15 994,65	3 100

* - Земельные участки предоставляются в частную собственность для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома. Инженерные коммуникации на участке отсутствуют. Земельный участок имеет ограничения.
Организатор аукциона: коммунальное унитарное предприятие по оказанию услуг «Гродненский центр недвижимости».
Условия, предусмотренные в решении о формировании земельного участка для проведения аукциона и предоставлении его победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона:
внесение платы за земельные участки; возмещение затрат на организацию и проведение аукциона, в том числе расходов, связанных с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходимой для его проведения; обращение за государственной регистрацией прав на земельный участок в РУП «Гродненское агентство по государственной регистрации и земельному кадастру» в двухмесячный срок после утверждения протокола о результатах аукциона либо признания аукциона несостоявшимся; получение победителями аукциона в установленном порядке технической документации и разрешения на строительство жилого дома; занятие земельных участков (осуществление строительно-монтажных работ) осуществить не позднее одного года со дня утверждения в установленном порядке проектной документации на строительство одноквартирного жилого дома, возместить затраты в соответствии с решением Гродненского горисполкома от 08.02.2016 № 49 «О некоторых вопросах возмещения затрат на строительство, в том числе проектирование, объектов распределительной инженерной и транспортной инфраструктуры».
Аукцион состоится 17 сентября 2019 года в 12.00 по адресу: г. Гродно, пл. Ленина, 2/1 (актовый зал).
Для участия в аукционе необходимо: внести задаток в размере, указанном в графе 8, перечисляемый на расчетный счет BY24 AKBB 3012 0000 4181 0400 0000 в филиале № 400 ГОУ ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Гродно, БИК AKBBBY21400, УНП 590727594, получатель — КУП по оказанию услуг «Гродненский центр недвижимости», задаток вносится в белорусских рублях в сумме согласно настоящему извещению;
представить в КУП по оказанию услуг «Гродненский центр недвижимости» следующие документы:
заявление на участие в аукционе установленной формы;
документ, подтверждающий внесение суммы задатка;
подписанное соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона (в двух экземплярах) установленной формы, включающее обязательство по уплате в соответствии с законодательством штрафных санкций и иные требования;
дополнительно представляются:
гражданином — копия документа, содержащего его идентификационные сведения, без нотариального засвидетельствования; представителем гражданина — нотариально удостоверенная доверенность.

При подаче документов на участие в аукционе граждане Республики Беларусь предъявляют паспорт гражданина Республики Беларусь, а представители граждан — документ, удостоверяющий личность.
Прием документов, консультации по вопросам участия в аукционе и ознакомление с имеющейся документацией осуществляются по адресу: г. Гродно, пл. Ленина, 2/1, кабинет 407 с 19 августа по 11 сентября 2019 года включительно в рабочие дни с 08.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00.
Торги в отношении каждого земельного участка проводятся при условии наличия двух или более участников. Победителем торгов по каждому предмету аукциона признается участник, предложивший наиболее высокую цену.
Победитель торгов либо единственный участник несостоявшегося аукциона, выразивший согласие на приобретение земельного участка, как единственный, подавший заявление на участие в аукционе, в течение 10 рабочих дней со дня утверждения протокола о результатах аукциона либо признания аукциона несостоявшимся обязан;
внести плату за земельный участок; возместить организатору аукциона затраты на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходимой для его проведения. Информация о данных затратах, порядке их возмещения доводится до сведения участников аукциона до его начала при заключительной регистрации под роспись; выполнить условия, предусмотренные в решении об изъятии земельного участка для проведения аукциона и предоставлении его в частную собственность победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона.
После совершения названных действий, но не позднее 2 рабочих дней, Гродненский горисполком выдает победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона выписку из решения об изъятии земельного участка для проведения аукциона и предоставлении его в частную собственность для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома, один экземпляр протокола о результатах аукциона либо признания аукциона несостоявшимся, а также градостроительный паспорт земельного участка (при наличии).
Оплата стоимости предметов аукциона осуществляется по безналичному расчету за белорусские рубли.
При невыполнении требований об обращении за государственной регистрацией прав на земельный участок в двухмесячный срок после утверждения протокола о результатах аукциона либо признании аукциона продажи несостоявшимся решение Гродненского горисполкома о предоставлении земельного участка утрачивает силу.
Осмотр земельного участка на местности производится желающими самостоятельно в удобное для них время.
Контактные телефоны: + 375 (152) 72 05 37, 72 00 10, официальный сайт организатора торгов www.grodno.gov.by

ИЗВЕЩЕНИЕ
о проведении 26 сентября 2019 г. аукциона по продаже в частную собственность земельного участка для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома в Мухавецком сельском Совете Брестского района

№ п/п.	Адрес земельного участка	Площадь, га	Начальная (стартовая) цена земельного участка	Целевое назначение земельного участка и его кадастровый номер
1	**д. Каменица-Жировецкая, ул. Советская, 115**	0,1191	10 000	Строительство и обслуживание одноквартирного (блокированного) жилого дома; кадастровый номер 121283304101000326
	Задаток в сумме руб.		1 000	
	Затраты: за изготовление земельно-кадастровой документации с установлением границ земельного участка		886,75	
	за государственную регистрацию земельного участка		96,90	
	за оформление градостроительного паспорта земельного участка		807,45	
	расходы на объявление о проведении аукциона в средствах массовой информации, руб.		По акту выполненных работ	

Земельный участок расположен на расстоянии до 15 км от г. Бреста в д. Каменица-Жировецкая, ул. Советская, 115 Мухавецкого сельского Совета. Подъезд к участку осуществляется по существующей дорожной сети. Участок свободен от застройки. Земельный участок имеет ограничения в использовании земель на площади 0,0014 га в охранной зоне электрических сетей напряжением до 1000 вольт.
Аукцион будет проводиться **26.09.2019 г. в 10.00** по адресу: Брестский район, аг. Мухавец, ул. 60 лет Октября, 21 (здание сельисполкома). Для проведения аукциона необходимо наличие не менее 2 участников.
Для участия в аукционе необходимо подать заявление об участии, копию платежного поручения, подтверждающего внесение залога в размере 10 % от начальной цены земельного участка на расчетный счет Мухавецкого сельисполкома: № BY09AKBB36410000002591000000 в филиале 100 «АСБ Беларусбанк» AKBBBY21100, УНП 200087296, код платежа 04901; документ (паспорт), подтверждающий личность покупателя.
Если аукцион признан несостоявшимся из-за того, что заявление на участие в нем подано только одним гражданином, земельный участок предоставляется этому гражданину при его согласии с внесением платы за предмет аукциона в размере начальной цены предмета аукциона, увеличенной на 5 процентов.
Победитель аукциона обязан:
подписать протокол аукциона в день проведения аукциона;
в течение 10 дней со дня утверждения в установленном порядке протокола о результатах аукциона внести плату за земельный участок и возместить затраты по организации и проведению аукциона.
Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: **аг. Мухавец, ул. 60 лет Октября, 21** (здание сельисполкома) **с 8.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 по рабочим дням. Последний срок подачи заявлений — 20 сентября 2019 года до 17.00**
Контактные телефоны: 94 71 35, 94 71 36, 94 74 30, 94 71 17.

Извещение о проведении электронных торгов

13 сентября 2019 года по продаже имущества ОАО «ОРС Гомель»

Предмет электронных торгов и его месторасположение

Лот № 1. Капитальное строение здание магазина № 114, расположенное по адресу: г. Жлобин, ул. Первомайская, 111, инв. номер по ЕГРНИ 320/С-26575, общая площадь 157,4 кв. м.
Информация о земельном участке: объекты расположены на земельном участке с кадастровым номером 322350100001000064, площадью 0,0398 га (право постоянного пользования), назначение — для строительства и обслуживание магазина № 114.
Начальная цена с НДС 20 % – 89 639,57 бел. руб.
Задаток 10 % от начальной цены 8 963,96 бел. руб.

**Оператор электронной торговой площадки:
РУП «Информационный центр Минэкономики»,
220030, г. Минск, ул. Берсона, 1а, комн. 513, torgi.gov.by**

1. Продавец: Открытое акционерное общество «ОРС Гомель», 246014, г. Гомель, ул. Калинина, 14.
2. Электронные торги состоятся 13.09.2019 г. на электронной торговой площадке оператора **torgi.gov.by**
3. Электронные торги проводятся в соответствии с Положением о порядке проведения электронных торгов по продаже государственного имущества, включая земельные участки, права заключения договора аренды государственного имущества, в том числе земельных участков, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 12.07.2013 г. № 608.
4. Лицо, желающее принять участие в электронных торгах, аккредитованное на электронной торговой площадке, подает оператору электронной торговой площадки заявление и документ, подтверждающий внесение суммы задатка. Сумма задатка перечисляется на текущий расчетный счет BY47BLBB30120400051678001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гомельской области: г. Гомель, ул. Советская, 7, БИК BLBBBY2X, УНП 400051678.
5. Последний день подачи заявлений — 12.09.2019 г.
6. В течение пяти рабочих дней после утверждения протокола победитель электронных торгов (претендент на покупку) обязан возместить затраты на организацию и проведение электронных торгов.
7. После совершения победителем электронных торгов (претендентом на покупку) названных действий и представления организатору копий платежных документов, но не позднее десяти рабочих дней, с победителем электронных торгов (претендентом на покупку) в установленном порядке в соответствии с условиями электронных торгов с продавцом заключается договор купли-продажи имущества

Извещение о проведении электронных торгов

**28 августа 2019 года по продаже имущества ОАО «ОРС Гомель»
СО СНИЖЕНИЕМ НАЧАЛЬНОЙ СТОИМОСТИ НА 30 %**

№ лота	Предмет электронных торгов и его месторасположение	Начальная цена лота, бел. руб. (с НДС 20 %)	Сумма задатка, бел. руб.
1.	**Капитальное строение** здание магазина № 88, инв. номер 320/С-26581, общая площадь 288,5 кв. м, 1967 г. п., расположенное по адресу: г. Жлобин, ул. Ленинградская, 14г. Назначение — здание специализированное розничной торговли. **Лоту принадлежит оборудование:** настенный кондиционер сплит-система, марки CV-24 HAS/AV, инв. № 080034. Объект расположен на земельном участке с кадастровым номером 340800000001000065 площадью 0,0766 га (право постоянного пользования), назначение — строительство и обслуживание магазина № 88	**134 056,51**	**13 405,65**

**Оператор электронной торговой площадки:
РУП «Информационный центр Минэкономики»,
220030, г. Минск, ул. Берсона, 1а, комн. 513, torgi.gov.by**

1. Продавец: открытое акционерное общество «ОРС Гомель», 246014, г. Гомель, ул. Калинина, 14.
2. Электронные торги состоятся 28.08.2019 г. на электронной торговой площадке оператора.
3. Электронные торги проводятся в соответствии с Положением о порядке проведения электронных торгов по продаже государственного имущества, включая земельные участки, права заключения договора аренды государственного имущества, в том числе земельных участков, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 12.07.2013 г. № 608.
4. Лицо, желающее принять участие в электронных торгах, аккредитованное на электронной торговой площадке, подает оператору электронной торговой площадки заявление и документ, подтверждающий внесение суммы задатка. Сумма задатка перечисляется на текущий расчетный счет BY47BLBB30120400051678001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гомельской области: г. Гомель, ул. Советская, 7, БИК BLBBBY2X, УНП 400051678.
5. Последний день подачи заявлений — 27.08.2019 г.
6. В течение пяти рабочих дней после утверждения протокола победитель электронных торгов (претендент на покупку) обязан возместить затраты на организацию и проведение электронных торгов.
7. После совершения победителем электронных торгов (претендентом на покупку) названных действий и представления организатору копий платежных документов, но не позднее десяти рабочих дней, с победителем электронных торгов (претендентом на покупку) в установленном порядке в соответствии с условиями электронных торгов с продавцом заключается договор купли-продажи имущества

Мядовыя смяшынкі

ПА ГАРЫЗАНТАЛІ: 1. Першы ... або Мядовік, Макавей. Старажытнае земляробчае свята, якое адзначалі 14 жніўня. **4.** Ёсць мёд — будуць і ..., ёсць дзяўчаты — будуць і жаніхі (прык.). **6.** Чысціня маральных адносін. **8.** «Шлюб — гэта мёд на працягу месяца, воцат — на ўсё ...». Д. Енікеева. **9.** Здабытак пчалы за адзін вылет. **11.** «Мая ... фарсіла, // Губкі мёдам мазала. // Ды сама ка мне хадзіла, // Пад вароты лазіла». Прыпеўка. **12.** Без маткі ... не трымаецца (прык.). **13.** Без грошай ... мацней (прык.). **16.** Птушка, якая жыве на балоце, але пакутуе ад смагі; кнігаўка. **17.** Лепш ... у друга, чым мёд у ворага (прык.). **18.** Назва некаторых кантор. **19.** Заплаканы ... і пчолы джаляць (прык.). **21.** Салодкі мёд, ды не па дзве лыжкі ў ... (прык.). **22.** «Пасеяў дзед грэчку, баба кажа: ...!». З беларускай народнай песні «Пасеяў дзед грэчку». **27.** Пустыя, без мёду, пчаліныя соты. **29.** «А патрывожаныя пчолы // Спяваюць хорам, як ..., // Але кусаюць па-чартоўску». З паэмы Я. Коласа «Новая зямля» («Падгляд пчол»). **30.** Любіш мёд — цярпі і ... (прык.). **31.** ... — за Радзіму гарой (прык.). **32.** Сад без пчолаў, што ... без вокан (прык.). **33.** Не корм пчалу корміць, а гаспадарчае ... (прык.).

ПА ВЕРТЫКАЛІ: 2. У іх жыццё, як мёду ... (прык.). **3.** Цярпі ... — пі мёд (прык.). **5.** Конь скідвае седака за сваю грыву і ..., а бык на рогі і капыты (прык.). **6.** З мёдам і ... праглынеш (прык.). **7.** Дугападобнае перакрыцце праёма ў сцяне. **8.** На Мядовы Спас і ... мядку пакаштуе (прык.). **10.** «Бо чужая жонка, // Як ..., горка . // А я маладзенька, // Як мёд, саладзенька». Прыпеўка. **14.** «Што ты, міленькі, фарсіш, // Я цалую, а ты спіш. // Твае губкі як мядок, // Сам халодны, як ... ». Прыпеўка. **15.** Трутням — ... і па будням (прык.). **18.** «Была б у Мішкі ..., // То цёк бы мёд па барадзе». З верша В. Гардзея «Мядзведзь на пасецы». **20.** Дрэва сямейства вярбовых. **23.** Колькі не кажы «...», саладзей у роце не зробіцца (прык.). **24.** Званне, чын. **25.** За пчолкаю — у мёд, за жукам — у ... (прык.). **26.** ... з мёдам і лапаць з'еў (прык.). **28.** У чужую жонку ... лыжку мёду кладзе (прык.).

Склаў Лявон ЦЕЛЕШ,
г. Дзяржынск.

ПРАВЕРЦЕ, КАЛІ ЛАСКА, АДКАЗЫ

Па гарызанталі: 1. Спас. 4. Мухі. 6. Цнота. 8. Жыццё. 9. Ношка. 11. Мілачка. 12. Рой. 13. Сон. 16. Каня. 17. Вада. 18. Бюро. 19. Твар. 21. Рот. 22. Мак. 27. Вашчына. 29. Анёлы. 30. Джала. 31. Герой. 32. Хата. 33. Вока. **Па вертыкалі:** 2. Піццё. 3. Гора. 5. Хвост. 6. Цвік. 7. Арка. 8. Жабрак. 10. Асінка. 14. Лядок. 15. Свята. 18. Барада. 20. Ракіта. 23. «Халва». 24. Ранг. 25. Гной. 26. Мужык. 28. Чорт.

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск —	5.47	20.40	14.53
Віцебск —	5.32	20.34	15.02
Магілёў —	5.37	20.30	14.53
Гомель —	5.39	20.22	14.43
Гродна —	6.03	20.54	14.51
Брэст —	6.08	20.50	14.42

Месяц

Поўня ў 15.29.
Месяц у сузор'і Вадаліва.

Імяніны

Пр. Васіля, Нікадзіма, Платона, Сцяпана.
К. УНЕБАЎЗЯЦЦЕ НАЙСВЯЦЕЙШАЙ ДЗЕВЫ МАРЫІ. Сцяпана.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

ЗАЎТРА

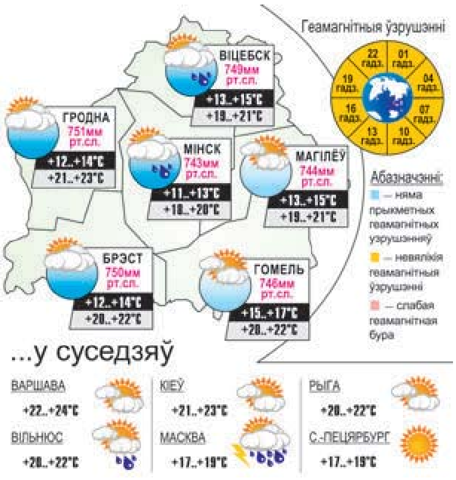

З прыгожай круглай датай, з 80-годдзем, шчыра віншуем шаноўную **Наталлю Антонаўну КРУПІЧ з вёскі Галынь Навагрудскага раёна!** Зычым

...на многія леты — здароўя, дабра!
Хай кожны дзянёк будзе ў свята!
Хай дом за вярсту абыходзіць бяда,
А радасці будзе багата!

Марыя, Вера.

Даты | Падзеі | Людзі

15 ЖНІЎНЯ

У краіне

1530 год — нарадзіўся Лянчыцкі Даніэль, друкар, прадаўжальнік традыцый Ф. Скарыны ў айчынным кнігавыдаўніцтве. Працаваў у Нясвіжы, Заслаўі. У 1572—1576 гадах кіраваў Лоскай друкарняй, пазней — у друкарні Мікалая Радзівіла ў Вільні, у 1594—1600 гадах утрымліваў уласную друкарню. Выдаваў кнігі С. Буднага і іншых аўтараў. Пасля яго смерці абсталяванне друкарні, імаверна, перайшло ў акадэмічную друкарню. Памёр у 1600 годзе.

1840 год — у мястэчку Горкі была адкрыта земляробчая школа. Гісторыя навучальнай установы пачынаецца з 1836 года, калі выйшаў указ імператара Мікалая I аб адкрыцці ў мястэчку Горкі Магілёўскай губерні земляробчай школы. Тут былі курсы навучання двух разрадаў: вышэйшага і ніжэйшага. Вышэйшую агранамічную адукацыю навучэнцы атрымлівалі за тры гады. У школе рыхтавалі аграномаў і кіраўнікоў для казённых і прыватных маёнткаў. Навучальная ўстанова хутка заваявала папулярнасць у Расіі. Ужо праз восем гадоў свайго існавання школу перайменавалі ў інстытут з правам універсітэта. З прычыны ўдзелу студэнтаў у паўстанні 1863 года інстытут быў зачынены і зноў заснаваны ў 1919-м як сельскагаспадарчы інстытут. У 1925 годзе Саўнаркам БССР прыняў рашэнне аб'яднаць Мінскі і Горацкі сельскагаспадарчыя інстытуты і ўтварыць на іх базе Беларускую сельскагаспадарчую акадэмію.

1920 год — у Мінску спектаклем «Суд» пачала дзейнасць тэатральная трупа Уладзіслава Галубка. Спачатку калектыў называўся трупай беларускіх артыстаў пад кіраўніцтвам Галубка, потым Беларускім дзяржаўным перасоўным тэатрам, а з 1932 года — Беларускім трэцім дзяржаўным драматычным тэатрам (БДТ-3). Аснову рэпертуара трупы спачатку складалі п'есы, напісаныя ўласна Галубком: «Пісаравы імяніны», «Плытагоны», «Пан Сурынта», «Ганка». Яны былі насычаны музыкай, песнямі, танцамі і карысталіся нязменным поспехам. Сам Галубок не толькі бліскуча выконваў свае ролі, але быў і выдатным

дэкаратарам. Падчас гастроляў па вёсках ён пісаў дэкарацыі проста на сценах дамоў, пакідаючы іх потым у дар гаспадарам. 20 снежня 1928 года Уладзіславу Галубку першаму ў Беларусі было прысвоена званне народнага артыста. Рэпрэсіі 30-х гадоў не абмінулі тэатр. Уладзіслаў Галубок, абвінавачаны ў нацыяналізме, у 1931 годзе быў адхілены ад кіраўніцтва тэатрам, а ў 1937-м расстраляны. У тым жа годзе быў расфарміраваны і тэатр.

У свеце

1534 год — у Парыжы заснавана Таварыства Ісуса, вядомае цяпер як ордэн езуітаў. У першай трэці XVI стагоддзя Рэфармацыя (пратэстантызм), якая імкліва распаўсюджвалася па Еўропе, прывяла да адпадзення ад каталіцкай царквы цэлых краін і народаў і паставіла пад пагрозу само яе існаванне. Рэакцыяй на гэтую небяспеку і стала ўзнікненне Таварыства Ісуса. Ордэн быў заснаваны былым ваенным, іспанскім дваранінам, талеравітым прапаведнікам Ігнацыем дэ Лаёлам (1491—1556). Адным з найважнейшых вынікаў дзейнасці езуітаў стала таксама заснаванне шматлікіх узорных школ, якія прыцягвалі вучняў найвышэйшым для свайго часу ўзроўнем навучання.

1769 год — нарадзіўся Напалеон I Банапарт, французскі дзяржаўны дзеяч, палкаводзец, які змог заваяваць амаль усе дзяржавы Еўропы. Пацярпеўшы паражэнне ў вайне 1812 года супраць Расіі, Напалеон у беларускім мястэчку Смаргонь 5 снежня таго ж года перадаў камандаванне рэшткамі войскаў маршалу Мюрату і таемна выехаў у Парыж. Так пачалося крушэнне яго імперыі. Памёр у ссылцы на востраве Святой Алены ў 1821 годзе.

УСМІХНЕМСЯ

Лепшая праверка лідарскіх якасцяў у дзіцяці — гэта адвезці яго на дачу і паглядзець: яно ганяецца за гусямі або гусі за ім.

— Я тут спрабавала вам на рахунак грошай перавесці, не атрымалася!
Паспрабуйце вы на мой, можа ў вас атрымаецца?

Хітрыкі для жанчын.
Не трэба прымушаць мужчыну рабіць што-небудзь, проста намякніце яму, што ён для гэтага застары.

— Доктар, як мне гэта вылечыць?
— Зараз пагляджу ў інтэрнэце.
— А можа я сам?
— Вось давайце не будзем самалячэннем займацца.

Не плачу падаткі, таму што гэта эканамічна нявыгадна.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Дырэктар — галоўны рэдактар СУХАРУКАЎ Павел Якаўлевіч.
РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: В. АНУФРЫЕВА (намеснік галоўнага рэдактара), Н. ДРЫНДРОЖЫК, Н. КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. ЛЯЎКОВІЧ (першы намеснік дырэктара), М. ЛІТВІНАЎ (намеснік галоўнага рэдактара), А. КЛЯШЧУК, Н. РАСОЛЬКА, С. РАСОЛЬКА, А. СЛАНЕЎСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК.
Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».
НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.
ТЭЛЕФОНЫ Ў МІНСКУ: прыёмнай – 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: пісьмаў — 287 18 64, маркетынгу — 337 44 04, бухгалтэрыі: 287 18 81.
Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

http://www.zviazda.by;
e-mail: info@zviazda.by,
(для зваротаў): zvarot@zviazda.by

ПРЫЁМ РЭКЛАМЫ тэл./факс: 287 17 79, e-mail: reklama@zviazda.by

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004.
220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў на тыдзень.
Тыраж 14.804. Індэкс 63850. Зак. № 2791.
Нумар падпісаны ў 19.30 14 жніўня 2019 года.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12